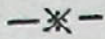

ଦୋର ଉତ୍କଳର ଦାର୍ଯ୍ୟ ଶୁଭ ପ୍ରତି ପୁଣି
 ରଖିଲେ ଚାହିଁଲେ ଶତ୍ରୁକି ସଙ୍ଗେ ଅପଣାର ଲକ୍ଷ୍ମ
 ଦେବା କଷ୍ଟସୁ ଏହା ବୋଧବା ବାହୁଲ୍ୟ ।
 ବରଷା ଦରୁ ଦେଖ ଲୋକେ 'ମାକୃଷ' କ
 ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ସ୍ୱଦା ସୁରଣ ରଖି ଦାର୍ଯ୍ୟ ଶ୍ରେଣିରେ
 ଅବଗଣି ଦୋର ଅପଣା ମନୁଷ୍ୟତାର ପରମସ୍ତ
 ଦେବେ ।

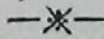

କେ ଲୋକ ଦେବାଳ ଅଦାଲତର ଚକ୍ର
 ବଳରେ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଦଖଲ ନେବା ପରେ
 ଶ୍ରୋତୃପୁତ୍ର ଦାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷ ଅଇଲେ ଦ ୧୨୭ ପା
 ମତେ ଅନ୍ୟ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିର ଅପତ୍ତିରେ ଡାକ୍ତାର
 କଲ ମେଳେଖୁର ତାହାକୁ ଦଖଲ ଦିଅନ୍ତୁ
 ଅକାଲରୁ ଦଖଲ ପାଇଥିବା ଲୋକ ଦାଉ-
 ଚୋରରେ ମୋସନ ଅମତ ହରୁଥିଲ । ବସ୍ତ-
 ରପତ ଖୁଞ୍ଚେନ ମହୋଦୟ ଦରଖାସ୍ତ୍ରଦାରର
 ଓଡ଼ଲକୁ ପଢ଼ିଲେ ସେ ମେଳେଖୁରକ
 ଅଦେଶ ଦସମ୍ଭାସ ତା ୧୮ ଉତ୍କଳ ଦୋର
 ସୁବା ପ୍ରକେ ଏତେକାଳ ସେ ଦେଉଁଠାରେ
 ଥିଲେ । ଓଡ଼ଲ ଉତ୍କଳ ଦେଲେ ସେ ସେ
 ୭୦ କ ମଧ୍ୟରେ ମୋସନ ଆଗତ ହରୁଥିଲ ।
 ଅନ୍ୟତ ଦେଲ ବସ୍ତରପତ ମହୋଦୟ ବସ୍ତ-
 ରତା ସହତ ଏରୁସ ଦରଖାସ୍ତ୍ରମତ ଅଗତ
 ଦେବାର ଅଦେଶ ଦେଇଥିଲ ମାତ୍ର ମସମ-
 ଲର ଲୋକଙ୍କ ବାହା ଜଣା ନାହିଁ । ବସ୍ତ-
 ପତ ମହୋଦୟଙ୍କର ସେହି କପୁର ଚଳାଇବାକୁ
 ଉପା ସୁଲେ ସେ ମୋସନର ଲୋକମାନଙ୍କୁ
 ବାହା ଜାଣିବା ଦାରଣ କଷ୍ଟ ହୁଏ ସମସ୍ତ ଦେବେ ।
 ଏ ମୋଦକମାରେ ମାଳିଙ୍ଗେଟକ ନିକଟରେ
 ଅବେଦତ ଦେବା ପୁଣ ଦୁଇମାସ ମଧ୍ୟରେ
 ଦରଖାସ୍ତ୍ରଦାର ଅଦାଲତରୁ ଦଖଲ ନେଇଥିଲ
 ମତ୍ର ସେ ବାହା ଶୁଣିଲେ ନାହିଁ । ବସ୍ତରପତ
 ଖୁଞ୍ଚେନ ଓ ଦାଉଗ୍ରହ ମହୋଦୟମାନେ
 ଦେବନ ଅଦାଲତର ଚକ୍ରୀକୁ ମାତ୍ର ତର ଓ
 ଥିବା ଦେହରେ ଭୁଲିଗଣ ତରେ । ଦାଉ-
 ଚେ ଚର୍ଚ୍ଚରେ ମୋସନ ଦେବା ସମ୍ଭବରେ ଅଇ-
 ନରେ ଦୌଣସି ସମସ୍ତ କର୍ତ୍ତୃକ୍ଷ ନାହିଁ ଏବ
 ଅଦେଶ ଦେବ ପରେ ଅଦେଶ ଦାଲ ଅଗତ
 ଦେଲେ କାଳାପ୍ରଦାର ବୋଲିଯୋଗ ବଢ଼ିବା
 ଅସମ୍ଭବ ଦେବ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ
 ଏଥି ସତ୍ୟରେ ମୋଟିଏ ସମସ୍ତ କର୍ତ୍ତୃକ୍ଷ ଦେବ
 ଦାସମାସ ଏବ ବାହା ୭୦ କ ଦେବାରେ
 ଚକ୍ର ସତ ନାହିଁ ।

ଧୂମକେତୁ ।

ଅଦବାଲ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତରେ ଧୂମକେତୁର ଚର୍ଚ୍ଚା
 ଲଗିଅଛି, ବଲକା ତାତକ ତଥା ଦେଶୀୟ
 ଦେବେତ ପଞ୍ଜିକାରେ ଧୂମକେତୁର ଉତ୍ତମାତ
 ଦେଖାଇ ଦିଅଯାଉଅଛି । ଅନ୍ୟ ଦତ ଚଳେ
 ପୁଣ୍ୟଦାସରେ ପୁଣ୍ୟାସ୍ତ୍ର ସଙ୍ଗେ ଦୁଇଗୋଟି
 ଧୂମକେତୁ ଦେବା ଯାଉଥିଲ ମାତ୍ର ବାହା ଦେଲି
 ଧୂମକେତୁ ଦେବୋଲି ଚ୍ୟୋପଦେଶମାନେ
 ପ୍ରଦାତ ହରୁଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ମାଉଦେଲ
 ସାଦେବ ବାକ୍ତାଠାରେ ଦେଲି ଧୂମକେତୁ
 ଦେବୀପୁବାର ଗତମାସ ତା ୨୮ ଉତ୍କଳ ପତରେ
 ପ୍ରଦାତ ହରୁଅଛନ୍ତି । ସେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ
 ଏହା ପଦିମାଦାସରେ ସଙ୍ଗେ ୭୨ ଥା ସମୟରେ
 ଦେଖା ଯାଉଅଛି । ଏଥିର ଅକୃତ ଗୋଲଦାର
 ମାତ୍ର ସାରଗୁମର ଅବଧି ଠିକଣା ଦୋର ନାହିଁ
 ଏହା ଏତେ ଶୁଦ୍ଧ ଯେ ଦୁରକ୍ଷଣରା ସାହାଯ୍ୟ
 କରା ଦଶିବ ନାହିଁ । ଦୁରକ୍ଷଣରେ ପୁଣି
 ଏଦିଅଁ ଫାକ୍ତରେ ଦେଖାଗଲ ନାହିଁ ଏବ ଦୁ-
 ଉତ୍ତ ହରୁବାକୁ ବିଶିଲ । ଏହା ଦୁରଦେମରେ
 ପୁଣ୍ୟ ଅକୃତ ଗତ ବସ୍ତାର ଦର ପୁଣ୍ୟର ନି-
 ଚବତ୍ତୀ ଦେଉଅଛି । ସୁତରାଂ ଅର୍ଦ୍ଧ ଦଶତ
 ମଧ୍ୟରେ ଦେଖାଯିବ । ଏହି ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ଶେଷ-
 ଦେବା ପୁଣ୍ୟ ଏହା ପୁଣ୍ୟର ବସେଷ ନିକଟ-
 ବତ୍ତୀ ଦେଲେ ସର୍ବଦେଲେ ଅଛି ଦଶିବ ନାହିଁ ।
 ଏପ୍ରେଲ ମାସ ଅଇମ୍ଭରେ ଏହା ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ
 ପୁଣ୍ୟ ପୁଣ୍ୟଦାସରେ ଉତ୍କଳରୁପେ ଦେଖାଯିବ ।
 ଏହି ଧୂମକେତୁର ଅବର୍ତ୍ତନ ଦେଲେ ଦେଶରେ
 ନାନା ପ୍ରକାର ଦୁର୍ଭବନା ବଢ଼ିବାର ପ୍ରବାଦ ଚକ୍ର-
 ଦିନକୁ ଶୁଣାଯାଏ ଏବ ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଉଁସଠାରେ
 ବସ୍ତୁର ତଦା ବୁଦ୍ଧିଦୋର ଦରଦାର ଓ ନିକପ୍ରାଣୀ
 କଷ୍ଟଦୋରଥୁବା ଏବ ଇଦାହୋଠାରେ ପକ୍ଷରୁ
 ବରପଶୁନି କରଳ ପତ୍ର ମେସ ନମରକୁ ଯୋଗ-
 ଦେଇ ଯାଇ ଶତ୍ରୁ ଲୋକର ପ୍ରାଣ ଦାଣ
 ହରୁଥିବାରୁ ସେ ସତ୍ତ୍ୱ ଏହି ଧୂମକେତୁର ଫଳ
 ବୋଲି ରଚନା ଦୋରଅଛି । ଏଥିକୁ ସର୍
 ରବଟ ପଲ ସାଦେବ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ଏଥିରେ
 ଦୌଣସି ଅମଙ୍ଗଲର ଅଶଙ୍କା ନାହିଁ । ପୁଣ୍ୟ
 ସଙ୍ଗେ ଉକ୍ତ ଧୂମକେତୁର ସର୍ବଶକ୍ତ ଦୁରଦେ-
 ବରେ ଦୌକ୍ତ ଧୂବା ଗଣ୍ଡାରକୁ ମାକୃକ୍ଷା ଜାଲ
 ଯେତେଦୁର ବାଧା ହୁଏ ତହିଁ ସଙ୍ଗେ କୃତ୍ୟ
 ତରସାଇ ଶାରେ । ସୁତରାଂ ଉକ୍ତ ସର୍ବଶକ୍ତ
 ପୁଣ୍ୟର ବହୁମାତ୍ର ଉପ୍ପ ନାହିଁ । ୧୮୭୯
 ମସିହାରେ ପୁଣ୍ୟ ଧୂମକେତୁର ଲଞ୍ଜଇତରେ
 ଚାଲି ଯାଉଥିଲ ଏବ ଦେବେଦେଲେ ବାହା
 ଦେହ ଜାଣିଶାରେ ନାହିଁ । ଏହି ପୁଣ୍ୟରେ
 ବସଦୋଟି ବର୍ଷ ଦେଲ କମାବ ପ୍ରାଣିମାନଙ୍କର

ସମାମନ ଦୋରଅଛି ଏବ ପ୍ରକୃତର୍ଷ ପ୍ରାପ୍ତ
 ଗୋ * ୫ ଧୂମକେତୁର ଦର୍ଶନ ମିଳଇ । ଧୂମ-
 କେତୁଦ୍ୱାରା ଅମଙ୍ଗଲ ଦେବାର ଥିଲେ ଅଦେଶ
 ଅମଳୁ ବାହା ବଢ଼ିଥାନ୍ତା ଏବ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚକ୍ର
 ଚର୍ଚ୍ଚ ବରଦ୍ଧ ହରୁବାକୁ ଦେହ ଓ ଥାନ୍ତେ । ମଇ
 ମାସ ତା ୧୨ ଉତ୍କଳେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଧୂମକେତୁର
 ଲଞ୍ଜମଧ୍ୟରେ ରହିବା ଏବ ବାହା ଏତେ ପୁଣ୍ୟ
 ଯେ ଯେତେ ନମ୍ଭଲଞ୍ଜ ଦେଉଅଛନ୍ତେ ମାତ୍ରିକ
 ଅକ୍ତିମଧ୍ୟରେ ପୁଣ୍ୟ ରଖା ଯାଇଥାରେ ବୋଲି
 ସରଳତ ଦରସେଲ ମହୋଦୟ ବହୁଅଛନ୍ତି ।
 ବଲ ସାଦେବ ମହାସୟୁକ ଉକ୍ତିରେ ବହୁମାତ୍ର
 ଅସଦା ଥିବାର ଜଣାଯାଉ ନାହିଁ । ଓ ଜାଣିଲ
 ଲୋକଙ୍କୁ ସ୍ୱାର୍ଥୀଦେଖି ଲୋକେ ଦୁଇପଇସା ଉପା-
 କୃତ ଅଶାରେ ଅଥବା ଦୌକ୍ତରେ ପୁଣ୍ୟ
 ଦାନାପ୍ରଦାର ନଥା ବହୁବସନ୍ତି । ଧୂମକେତୁ
 ଅସିଲ ସମୟର ଦୁର୍ଭବନାମତ ଚକ୍ର ସଙ୍ଗେ
 ଲଗାଇଦେବା ସଦକ ମାତ୍ର ଯେଉଁ ଦୁର୍ଭବନା-
 ଦେଲେ ଧୂମକେତୁ ଓ ଥାଏ ତେତେଦେଲେ
 ଦାହି ଓ ଧୂମକେତୁ ବାହାର ନ ହରନ୍ତି ?
 ଫଳତଃ ବଡ଼ି ସୃଷ୍ଟିରେ ପ୍ରକୃତର ଅଦ୍ୟର୍ଥ
 ଧାନ୍ୟବାହୁକ କପୁମାନ୍ଦୋଗ୍ନୀ ନାଦାପ୍ରଦାର ସଦକା
 ସଦୁଅଛି ଏବ ପତ୍ରି ଚମାଦେ ପୁଣ୍ୟରୁପେ ଦେ-
 ଶାଇ ଅଛନ୍ତି ଯେ ପ୍ରକୃ ନସତ ବା ଧୂମକେତୁ
 ସଙ୍ଗେ ସେମାନର ଦୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ ।
 ଦେଲିର ଧୂମକେତୁଠାରୁ ଅଧିକ ଲମ୍ବ ପୁଣ୍ୟ
 ବଶିଷ୍ଠ ଧୂମକେତୁ ଦେଖା ଯାଇଅଛି । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଯେତେ ଧୂମକେତୁ ଦୁର୍ଭବନାରେ ଦୋରଅଛି
 ସଙ୍ଗାପେଶା ଲମ୍ବ ଲଞ୍ଜର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଚୋଡ଼ି
 ଚୋଟି ମାଇଲ ଥରେ । ମାତ୍ର ଅକଳୁ ଅକ୍ତି-
 ଶକ ଅପରମିତ ପ୍ରାକରେ ବହୁ ଦୁରବତ୍ତୀ ଧୂମ-
 କେତୁର ଲଞ୍ଜ ପର୍ଯ୍ୟ ପର ଦେଖାଯାଏ । ଅକଳୁ
 ଜନଗଣରକ ମହି ମା ଅକଳୁ ବାହାର ଦାର୍ଯ୍ୟ
 ଅକଳୁ ଏ ଅକଳୁ ବସ୍ତୁସାହାର ମଧ୍ୟ ଅକଳୁଦା-
 ଲରୁ ଅକଳୁଲକା ପ୍ରଦାତ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଅକଳୁର ସଦର୍ଶନ ।

ଅକଳୁର ପ୍ରଦର୍ଶନ ଗତ ବ ୨ ଚକ୍ର ପ୍ରତି-
 ଦର୍ଷ ଦୋରଅଧିବାଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏ ବାଟିକ
 ଦ୍ୟାପାର ଦୋରଅଛି । ଗତ ମାସ ତା * ୧୨-
 ରେ ସେ ଜଲର ପ୍ରଦର୍ଶନ ସମିତିର ସମ୍ଭବତ
 ସେଠର ତେସୁଟି କମିଟିର ସାଦେବ ଏହା
 ପିଟାଇଥିଲେ । ମତ୍ତାଚରାସନାରେ ପ୍ରକାଶିତ
 ବରଗର ସଂସେଷ ମର୍ମ ଏହି ଓ ଅଦେଶ ଶିଳ୍ପ
 କୃଷି ଓ ଜଙ୍ଗଲଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଦୋର-
 ଥିଲ ଏବ ଦର୍ଶନ ୨୨ ଦକାର ଦୋରଥିଲେ ।
 ପ୍ରଦର୍ଶନ ମସ୍ତପରେ ପଠିତ ବରଗଣାରେ

ଲେଖାଗଳ୍ପ ଓ ଅଳ୍ପ, ଶାନ୍ତସଦ୍‌ଗୁଣ, ଧାନ, ମଦା
 ପ୍ରଭୃତିରେ ଉତ୍କଳର ଚେଷ୍ଟା ଅନେକାଂଶରେ
 ସଫଳ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଶିଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟ ଦେବେ-
 ତାଂଶରେ ଉତ୍କଳ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଉତ୍କଳ ଅର୍ଥ-
 ବଳୁ ସ୍ୱତା ରୂପା ଦାଦାଦାନ୍ତ ରେସମ ପ୍ରଭୃତିର
 ଦେବେତା କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇପାରି ନାହିଁ । ମୂଲ୍ୟାନ୍ତ
 ପ୍ରଦାନ ହେବା ମଧ୍ୟକ ମଡ଼କାଳରେ ଅଳ୍ପ
 ଭେଦ ସେ ସବୁ ଶିଳ୍ପର ବସ୍ତୁର ସମସ୍ତାଂଶେ ।
 ଲୁଗା, ଚେର, ଖଇର, ଲୁହା ଓ ଗୁଡ଼ ପ୍ରଭୃତିର
 ଉତ୍କଳ ପ୍ରଣାଳୀ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ
 ଓଡ଼ିଶାର କୃଷି ଇନ୍ଦ୍ରେଇବର ଦଳ ପ୍ରଭୃତି
 କୃଷିର ଓ ଶୁଦ୍ଧାବାଜ ସାମ୍ବାଦ୍ୟରେ ଗୁଣ
 ପ୍ରଣାଳୀ ବୃହତ୍ ହେଇଥିଲେ । ଏ ସମସ୍ତଦ୍ୱାରା
 ଉତ୍କଳର ଦେବାର ଅପା ବସ୍ତୁତା । ମାତ୍ର
 ଅଧିକାଂଶ ଜରସର ଏବଂ ପୂର୍ବପ୍ରଥାର ଅଳ୍ପ
 ଅନୁମାନୀ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ବର୍ଷରେ ଏକ ଦିନର ଉପ-
 ଦେଶ ଓ ଉଦ୍‌ବାରଣଦ୍ୱାରା ସୁଶିକା ଦେବା ସଫଳ
 ହେବ । ସାଧାରଣତଃ ଲୋକେ ଦେବତା ସାକ୍ଷୀ
 ଦେଖି ଶୁଣି ଅନଳ ଲାଭ କରବାକୁ ପ୍ରବୃତ୍ତ
 ନାଲୁ ଅସନ୍ତୁ ସେଠାରେ ଯିବା ପାଇଁ ଡାକି
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରମେଶ୍ୱର କରବା ଲୋକ ଅଧ୍ୟାୟ
 ମତେ କୁଅଇ । ଏହା ଭାଲଭେର ଶୁକ୍ଳା ଅଧ୍ୟ
 ଦୌଣସି ମଡ଼କାଳ ଗଳା ଏ ବର୍ଷ ପ୍ରବୃତ୍ତନାକୁ
 ଅସି ତ ଥିଲେ ଏବଂ ସାଧାରଣ ଭେଦା ଦୁଇ
 ଶତ ବୋଲୁ ଅଧିକ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ଏଥିରୁ
 ବୋଧ କୁଅଇ ବର୍ଷକୁ ବ୍ୟକ୍ତିକର ମତ ଏ ଦିନ
 ଯଥୋଚିତ ଅଳ୍ପକୁ ବୋଇ ନାହିଁ । ଗଳା ମଦା
 ଜଳ ପ୍ରଭୃତିର ବସ୍ତୁର ଉତ୍କଳ ଓ ସହଜତା,
 କୃଷି ଶିଳ୍ପର ଉତ୍କଳ ଶାସ୍ତ୍ର ଦେବା ସମ୍ଭବ
 ହେବ । ସାଧାରଣ ଲୋକ କେହି ଉତ୍କଳ
 ଲୋକରେ ସୁକା ଯିବ ଓ ଅଧିକ ସାକ୍ଷୀ ବଳ
 କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ କରବାକୁ ଅସମର୍ଥ । ଏହି ସମସ୍ତ
 ବ୍ୟବସାୟର ଉତ୍କଳ ଅନୁମାନେ କହୁଥିଲୁ ଏବଂ
 ବର୍ତ୍ତମାନ କହୁଅଛୁ ଯେ ପ୍ରବୃତ୍ତନାରେ ଯାହା
 ବ୍ୟୟ କୁଅଇ ତାହା ଉତ୍କଳପ୍ରଣାଳୀର କୃଷି ଓ
 ଉଦ୍‌ବାରଣ ଶକ୍ତି ଶକ୍ତିରେ ବ୍ୟୟ ଧରେ
 ଅଧିକ ଫଳ ଲାଭ ହେବ । ଉତ୍କଳପ୍ରାୟରେ
 ପ୍ରକାଶ ଯେ ଅଦୃଶ୍ୟ ପ୍ରବୃତ୍ତନାର ବାସନ୍ତ ବ୍ୟୟ
 ଟ ୨୦୦ ଲାକୁ କୃଷି କରୁନ ଟ ୩୦୦ ଲା ଏବଂ
 ସାଧାରଣ ଭେଦା ଟ ୨୦୦ ଲା ସାକ୍ଷୀମାନ ଟିକି-
 ଥିଲା । ଅବଶିଷ୍ଟ ଟିକି ସରକାରୀ ଉଦ୍‌ବାରଣ
 ଶକ୍ତିର ଦେବିଥିବ । ପ୍ରବୃତ୍ତନା ପର ଓ ଉତ୍କଳ
 ଶକ୍ତି ଉଦ୍‌ବାର ଉତ୍କଳର ସୁଲକ୍ଷଣାତ୍ମକ ପ୍ରତ୍ନ-
 ଦର୍ଶ ସେ ସମସ୍ତରେ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ଦୁଏ ନାହିଁ
 ଏହା ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଟେ । ତଥାପି ପ୍ରତ୍ନଦର୍ଶ
 ସହଜତା ଓ ଲୋକମାନଙ୍କର ସେତେ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ

ଦେଉଅଛି ସେ ପରମାଣ ଉତ୍କଳର ଦେବା-
 ବସ୍ତୁରେ ସନ୍ଦେହ । ସେବେ ସେହି ଟିକା କୃଷି
 ଓ ଶିଳ୍ପ ଶିଳ୍ପରେ ବ୍ୟୟ କୁଅଇ ଦେବେ ଅନୁ-
 ମାନେ ମନେକରୁ ଅଧିକ ଉତ୍କଳର କୁଅଇ ।
 ଯାହା ଓ ଦାବରେ ପ୍ରବୃତ୍ତନାର ଉଦ୍‌ବାରଣ ସଫଳ
 ହୁଏ ଶିଳ୍ପଦାର୍ଯ୍ୟ ଦୁଇ ବର୍ଷ ଓ କୃଷିଶିଳ୍ପ ସକାଶ୍ଚ
 ଏ ପ୍ରଦେଶପ୍ରତି ଅବଶ୍ୟକ । ସେବେ ଅନୁମାନ
 ପ୍ରଧାନଦର୍ମାଣ୍ୟ କୃଷି ସଂକଳ ପ୍ରବୃତ୍ତନାରେ ବ୍ୟୟ
 ଦେଉଥିବା ବ୍ୟାପାର ପ୍ରତ୍ନଦର୍ଶ ଦୁଇ ଏବଂ ଗ
 ଲୋକ ବର୍ଷକର ସରକାରୀ ସେତେକୃଷି ଦେଇ
 ପ୍ରଦାନକେ ଓ ସେମାନେ ଯିବା ପାଇଁ ଘରକୁ
 ଫେରସାଇ ସେହି ପ୍ରଣାଳୀରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରବେ
 ତେବେ ସେମାନେ ଭଲ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଜିଲ୍ଲ
 ଉତ୍କଳ କରବେ । ତାହା ଦେଖି ଉତ୍କଳର
 କୃଷକମାନେ ଯିବା ପାଇବେ । ପ୍ରବୃତ୍ତନା
 ଅପେକ୍ଷା-ଏଥିରେ ଭଲଦେବାର ଅନୁମାନେ
 କରବେତା ହେବୁ ।

ବୋମାଉ ବସ୍ତୁ ବ୍ୟାପାର
 ଉତ୍କଳ ସମ୍ଭା ।

ବୋମାଉ ବସ୍ତୁ ବ୍ୟାପାର ଉତ୍କଳ ବସ୍ତୁର
 ସମ୍ଭାର କାର୍ଯ୍ୟ ଗରମାସ ତା ୧୯୧୦ରେ ବସ୍ତୁର
 ସମ୍ଭାର ଦେଇ ଯାଇଅଛି । ସେଠା ଦେଖିଲୁ
 ଉଦ୍‌ବାରଣ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍‌ବାରଣ ବାଲକର
 ପ୍ରତ୍ନଦର୍ଶ ଉଦ୍‌ବାରଣ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ଥିଲେ ।
 ଉତ୍କଳମାନଙ୍କୁ ସମ୍ଭାରପ୍ରଦାନ ଉଦ୍‌ବାରଣ
 ମହୋଦୟ କହିଲେ ଯେ ଗୁରୁତର ଉତ୍କଳ-
 ମାନଙ୍କରେ ଅସମର୍ଥ ଦେଉଥିଲେ ଦେ଼ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ
 ମଡ଼କ, ଅଶାନ୍ତ ଏବଂ ଅସୁବିଧାତା ତାହାର ପଥ
 ରୁକ୍ତ ହେଉଅଛି । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଏବଂ ମଡ଼କର ପ୍ରତ୍ନ
 ଉତ୍କଳ କରବାହାରଣ ଦେଖିଲେ ଯଥାସାଧ୍ୟ
 ତେଷ୍ଟା କୁଅଇଅଛି ମାତ୍ର ସେସ ଦୁଇକାରଣ
 ଅନୁଭୂତ ନ ହେଲେ ଗୁରୁତର ଅସମର୍ଥତା
 ଅନୁକାର୍ଯ୍ୟ । ତେଣୁ ଉତ୍କଳମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟାକାରରେ
 ଚିନ୍ତା କର ଅନୁକର କାଣ୍ଡଦ୍ୱାରା ଦେଶର ଅଶାନ୍ତ
 ମେଘକୁ ଘନୀଭୂତ ନ କରବାହାରଣ ଚିନ୍ତା
 କରବା ହେବ । ତପ୍ତରେ ପ୍ରତ୍ନଦର୍ଶ ଉଦ୍-
 ବାରଣର ମହୋଦୟ ଅଧ୍ୟାୟନ ହୁଏ ଯେ
 ପ୍ରକାଶକରେ ଯେ ଭବ ପ୍ରବେଶିତା ଯଦ୍‌ବାର
 ଟ ୧୨୦ ଟିକି ଉଦ୍‌ବାରଣ ଏବଂ ଉଦ୍‌ବାରଣ ଉଦ୍‌ବାରଣ
 କାଳକା ଉଦ୍‌ବାରଣ ଦୋଇ ଅଛି ଉଦ୍‌ବାରଣ ମାତ୍ର
 ମୁଖ୍ୟମାନ ମହତା ଜଣେ ସୁକା କ ଥିବା ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ
 ବସ୍ତୁ । ମନୁଷ୍ୟର ଜୀବନ ପ୍ରାୟ ସମାଜର
 ଜୀବନ ଉତ୍କଳ ମାତ୍ରସମ୍ଭାର ଧର୍ମରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ
 ଦେବା ଉତ୍କଳ । ସେହି ଧର୍ମର ପ୍ରଧାନ ଘର
 ମନୁଷ୍ୟପ୍ରତି ପ୍ରେମ ଏବଂ ଆଦାନୁକ ଅପ୍ରକା ।

କଲକର ବ୍ୟାପାରମାନଙ୍କରେ ସୁକା ଧର୍ମଶିଳ୍ପ,
 ପ୍ରଦାନ କରବା ସଫଳ ହେବ । ତଥାପି ସୁବ-
 ମାନଙ୍କୁ ଦୌଣସି ଘୋଷି ଏ ଧର୍ମରେ ଶିକ୍ଷାଦେବା
 ପ୍ରତ୍ୟେକମାସ । ଉତ୍କଳ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ନ ଧର୍ମଶିଳ୍ପ
 ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଅଛି ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ତାହା ନିରାନ୍ତ
 ଦୈନିକ ଓ ଜଟିଳ । ଏଥିରେ ଥିବା ଜ୍ଞାନ,
 ଭକ୍ତି ଏବଂ ଯୋଗର ବସ୍ତୁ ପାଠ କରବାରେ
 ବସ୍ତୁ ଲୋକମାନେ ହୁଅନ୍ତୁ ବା ପୁଲେ ଏହା
 ବାଲକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରରେ ଦେବା ସୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ
 ହେବ । ମଧ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ସଫଳଭାବେ ଲୋକେ
 ସଫଳତା ସେତେକେ ନିଜ ଉଦ୍‌ବାରଣ ସଫଳତା
 କଳ୍ପତ କରଅଛି । ଅନୁମାନେ ଅପରା
 ଉତ୍କଳ ସାଧନ କ ହେଲେ ଦେଶର ଅବସ୍ଥା
 ଉତ୍କଳ ଦେବ ନାହିଁ । ଏହି ଉଦ୍‌ବାରଣରେ
 ଅନୁମାନେ ଅପରା ପଲମାନଙ୍କୁ ଅପରା
 କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱାଧୀନରେ ସୁଲକ୍ଷଣ ଉଦ୍‌ବାରଣ ପ୍ରଦାନ
 କରୁ । ଅନୁମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଅତରୁଣ
 ଜଳେ ଉଦ୍‌ବାରଣ କ କରବା ଏବଂ ଅପରା
 ସଦାକରଣ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ କୃଷିମଣ୍ଡଳ ପୂର୍ଣ୍ଣକାରଣ-
 ଦ୍ୱାରା ଅପ୍ରମାଦତା, ସରକାରୀ ଏବଂ ଶିଳ୍ପାନ୍ତର
 ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନ ଦେଖାଇବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବେଦେ
 ଭଲ ଦେବ ନାହିଁ । ଏଥିରୁ ପାଠକମାନେ
 ଦେଖିବେ ଯେ ବାଲକମାନଙ୍କର ଉତ୍କଳ ମତ
 ସେମାନଙ୍କର ଅଭିଭାବକ ଉତ୍କଳେ ବସେଷ
 ପରମାଣରେ କରୁଛ କରେ । କଲେ ମତ
 ଉତ୍କଳରେ ପ୍ରତ୍ନ ଦେଲେ ତାହାର ପଲବ
 ସେତେ ଦେବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ଭବ । ସେ ଉଦ୍‌ବାରଣ-
 ଠାରୁ ଉଦ୍‌ବାରଣର ବଳ ଅଧିକ ଏବଂ ଉଦ୍‌ବାରଣ
 ସମ୍ଭାରରେ ସେହି ପ୍ରତ୍ନ ସକାଶ ରଖିବା ।
 ଏ ସମ୍ଭାରରେ ଉଦ୍‌ବାରଣର ମହୋଦୟ ହୁଏ
 ଅସମର୍ଥ ସତ୍ୟ ଅଟେ । ଅପେ ଧର୍ମଶିଳ୍ପ
 କର ଯେକୁ ଶିକ୍ଷାଦେବା ସଫଳ ଏବଂ ଚେତନ
 ଦେବ ସେହି ମତରେ ପରାକର ହୋଇ
 ଗୁରୁତରେ ଅଧିକ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ରଖିପାର ଅଛି ।
 ସେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଏହା ଗୁରୁତ ଦାହିତ ଜନରେ
 ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ଅନେ । ତାହାର ବସ୍ତୁପ୍ରମ ଏବଂ
 ମନୁଷ୍ୟ ହାତକ ଜୀବ ମାତ୍ରରେ ପ୍ରାୟ ସଫଳର
 ନାହିଁ । ଦେଖିଲେ ସେ ଧର୍ମର ଅଧ୍ୟାୟ-
 ଦାର କର ପ୍ରତ୍ନ ଧର୍ମକୁ ବସ୍ତୁ କର ଧର୍ମରେ
 ଅଧିକ ଉଦ୍‌ବାରଣ ରୂପ ଅଧ୍ୟାୟକାର ଦୋଇଥାନ୍ତା ।
 ସେ ବ୍ୟାଧିମାନଙ୍କୁ ଏହା ବେଦ୍ୟାଠରୁ ସମ୍ଭବ
 ଥିଲା । ଅନୁମାନେ ଉଦ୍‌ବାରଣ କହୁଅଛି ସେ
 ସରଳ ସାଧନମାନ ଅନୁଶିକା ଯାହା ବେଦରେ
 ଅଛି ତାହା ବ୍ୟାଧିମାନଙ୍କରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ
 ହେଲେ ପ୍ରତ୍ନ ଉଦ୍‌ବାରଣ ଦେବ । ବେଦ
 ସେମାନେ ହେବେ, ତେମାନେ ମୁଖ୍ୟମାନ, ଶିଳ୍ପାନ୍ତ

ଓ ଲୋକଙ୍କର ମଧ୍ୟ ସମ୍ପର୍କ ଅଛି । ପିତାଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରକୃତ ଅଧିକାର ଥିବା ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳ ସମ୍ଭାଷଣର ଚର୍ଚ୍ଚାରେ ଅଧିକାର ଅଛି । ବେତର ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥ ବହୁତ ଦେବାକୁ ପିତା ତାହାର ଅତୀତର ଦେଉଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ସେଥିର ଚାରଣ ଅନୁମୋଦନେ ସେହି ଧର୍ମଶିଳ୍ପୀ କଲେ ସହକରରେ ମନୁଷ୍ୟତା ନିର୍ଦ୍ଦିତା ସଙ୍ଗେ ସମ୍ବନ୍ଧିତ, ସମ୍ବନ୍ଧିତତା ଉତ୍କଳରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବ । ମାତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ଅଭିଭାବନାରେ ନିର୍ଦ୍ଦିତ ଦେଇ ଦେବରେ ଭବନ ଦାହି । ଅପଣା ଲୋକ ଅଭରଣ ପ୍ରତି ଗ୍ରହଣକୁ ଉତ୍କଳ ସେମାନଙ୍କର ଚର୍ଚ୍ଚାଧିକାର ଅନେକ ଏକ ଉତ୍କଳେ ନିଜ ଅଭରଣ ମଧ୍ୟ ସର ରଖି ବହୁତ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ପିତାଙ୍କ ଅନୁରୋଧେ ଥୋଇବା ଉଚିତ । ଅନୁମୋଦନେ ଅଥା ବହୁ ଚକ୍ରବାକର ମହାସମ୍ପଦ ଅମୂଲ୍ୟ ଉପଦେଶ ଦେଖାଯିବ ବ୍ୟତୀତରେ ବଦେତତା କର ତାହାସେବରେ ଅବଗଣି ଦେବେ ।

ସମାଜ ସମ୍ଭାର ।

ଭାରତର ସମାଜସମ୍ଭାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗତ କିଛିଦିନ ମଧ୍ୟରୁ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଉତ୍କଳ ନାମକ ପତ୍ରିକାରେ ଉଲ୍ଲେଖ ହେ, ଏଇ, ଶୁକ୍ଳିୟା ମହାସମ୍ପଦ ଗୋଟିଏ ଉତ୍କଳୀୟ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ସେ କହନ୍ତି ଯେ ବଙ୍ଗଳାରେ ସମାଜସମ୍ଭାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉତ୍କଳ ସମ୍ଭାର ନରକାରେ କୃତ ଦୋଷଥିଲେ କି ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ ବାଧା ରହିଗଲା । ପଞ୍ଜାବରେ ତତ୍ପ୍ରକଳ ସମାଜସମ୍ଭାରରେ ଏମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ସମ୍ପର୍କ ହୋଇଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ବଙ୍ଗଳାରେ ଏଥିର ଅନୋଲନ ନହାନ୍ତି ଉତ୍କଳ । ସମାଜର ବହୁ ଲୋକମାନେ ସମ୍ଭାର କଥା ସମାଜ କୃତ୍ୟ ବହୁତ ମନେ କର ତାହା ହୋଇ ନପାସାଦାର ଧର ନେଇଅଛନ୍ତି । ସମାଜର କୌଣସି ଗୋଟିଏ କର୍ମ ସମ୍ପର୍କରେ କୃତ୍ୟଧ୍ୟରେ କଣ ଦୋଷ ପାରେ । ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ଯେତେବେଳେ ସମାଜ ପ୍ରାଧିକାର ରଖିଥିବ ତେବେକାଳ ସେମାନେ ଅପଣାର ପଦ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ବା ଲିଭରେ ବ୍ୟାଧାତ ଦେବାକୁ ଦେବେନାହିଁ । ହିନ୍ଦୁସମାଜର କର୍ମମାନଙ୍କ କେବଳ ଥିବାକୁ ଗୋଟିଏ କୌଣସି କଥାରେ ଫରକ୍ତର ଉତ୍କଳବାକୁ ଗଲେ ଅନ୍ୟ ଅନେକ କଥାରେ ପରକର୍ତ୍ତକ ଭବନା ଅବଶ୍ୟମ୍ଭା ବୋଧପଡ଼େ । ଗୁରୁତ୍ଵ ଲୋକେ ଏତେ ଉତ୍କଳକୁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଅନୁରୁକ୍ତ । ପଞ୍ଜାବରେ କୃତ୍ୟ ସମ୍ଭାର ହିନ୍ଦୁ ଦେବାହି ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖାଯାଏ । ହିନ୍ଦୁସମାଜରୁ କୃତ୍ୟ ଦୋଷ ଲୋକେ ଅନ୍ୟ ସମାଜକୁ ସାଉଁଧିଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଅନ୍ୟ ସମାଜରୁ

ହିନ୍ଦୁ ସମାଜରୁ ଦେହ ଅଧିକାହିଁ । ଅନ୍ୟସମାଜ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶୁକ୍ଳିୟାଦ୍ଵାରା ଅନ୍ୟ ଚାପସ୍ତ୍ର ଯେ ଲୋକ ହିନ୍ଦୁ ଦେବାକୁ ଉତ୍କଳ ବହୁଅଛନ୍ତି ତାକୁ ସମାଜମଧ୍ୟକୁ ନେଇ ଅନେକ ଉପହାର କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହା ସୁକ୍ତିସମ୍ପଦ । ଏହା ନ କଲେ ହିନ୍ଦୁସମାଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟତା ବହୁତଦିନ ଶୀଘ୍ର ଦେଉଥିବ ଲୋକସଂଖ୍ୟା ବାଲିଦା ଦେଖିଲେ କେମନ୍ତ ବେଗରେ ହିନ୍ଦୁସମାଜ ଶୀଘ୍ର ଦେଉଅଛୁ ତାହା ଜଣାଯିବ । ସେମନ୍ତ ଅନ୍ୟ ସମାଜସ୍ତ୍ର ଲୋକଙ୍କ ସମାଜମଧ୍ୟକୁ ନେବା ଅବଶ୍ୟକ ବେମନ୍ତ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମର ଗର୍ଭସେବୀରେ ଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ଭବନକରଣା ମଧ୍ୟ ଉଚିତ । ଦମ୍ଭ ଶୁକ୍ଳିୟାସ୍ତ୍ର ଯେତେବେଳେ ସମାଜ କୃତ୍ୟାଦିକାରୁ ଅନେକ ଶୁକ୍ଳିୟାଦି ବା ମୁସଲମାନ ଦୋଷାଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଯେତେବେଳେ କୌଣସି କର୍ମମାନଙ୍କର ହିନ୍ଦୁସମାଜ କର୍ତ୍ତବ୍ୟତା ଲୋକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବହୁବେଳେ ଦେବେକାଳ ସମାଜ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଦେବ । ତାହା ବହୁତ ବେତରପ୍ରକଳରେ ବଲ ଦେବେ ସୁଦା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜାଣାଇ ପରକର୍ତ୍ତକ ଏହାକୁ ବାହୁତାୟ ଏବଂ ସେତେବେଳେ ସମାଜ କାଳସ୍ତ୍ରଲୋକଙ୍କର ଉତ୍କଳାଦି ଚିନ୍ତା କର କାର୍ଯ୍ୟ କରବାର ସମସ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ସମସ୍ତ କାଳକ୍ରମରେ ସେସ୍ତ୍ର ବ୍ରାହ୍ମଣ ଏବଂ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ସୁଦା ଅପଣାର ପ୍ରାଧିକାର ରଖିବାକୁ ଉଚ୍ଚୁକ୍ତ ଥିଲେ ଏ ବ୍ୟସ୍ତରେ ଅପଣର କେବଳ ଉଚିତ । ତାହା ଯେତେବେଳେ ସମସ୍ତ ଉପସ୍ତ୍ର ଦୋଷ ଅଛୁ ଲୋକେ ଅପଣା ଅପଣାର ଅଧିକାର ଓ ସ୍ଵାର୍ଥ ବୁଝି ଉତ୍କଳଅଧିକାର ଅପଣର ଦେଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେହିଦେହକୁ କମାଗତ ଜାତି ତୋର ଶସ୍ତ୍ର ଲୋକର କର ସମସ୍ତଙ୍କର ଉତ୍କଳ ବ୍ୟାଧରେ ଉତ୍କଳୀୟ ଦେବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ସେବେ ଏକହିଁ ସେମାନେ କାଳକ୍ରମ ଦୋଷ ଏଥିରେ ଯତ୍ନ ନକର ଦୋଷ ରହିବେ କେବେ ଚେତନାବେଳକୁ ଠିକ୍ଠାଦୋଷ ରହିଥାଉବାର ସ୍ଵାକ ନଦେଶ କର ଅଥବା ମାର୍ଗ ଉତ୍କଳର ବେ ନାହିଁ । ଏକଥ ବୁଝିବ ନାହିଁ ସତ୍ୟ ଏବଂ ଅନୁମୋଦନେ ଅନୁକୂଳ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କ ଏ ବ୍ୟସ୍ତରେ ଯତ୍ନଶୀଳ ଦେବାକାରଣ ସାହା କୃତ୍ୟକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଠକେ ବହିର ସମର୍ଥନ ଏଥିର ପାଉକେ । ଅନ୍ୟାପି ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କ ଲୋକେ ମାନୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ କର୍ମରେ ଶାସ୍ତ୍ର ପିତାକୁ ସେମାନେ ଉତ୍କଳପ୍ରକଳରେ ସାହାଯ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ଲଗା ଉଲେ ଅନେକ ଉପହାର ଦେବ । ସେବେ ସେମାନେ ବହୁତ ମନୋସୋଳୀ ନ ଦେବେ କେବେ ଲୋକେ ଶିକ୍ଷାପ୍ରାପ୍ତରୁ ଅପଣାର ଉତ୍କଳ ଅପେ ସାଧନକଲେ ପଞ୍ଜାବ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ

କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦେଖିବେ ସେତେବେଳେ ତାକୁ ମାନବାକାନ୍ତ ବ ତାକୁ ନାହାନ୍ତି । ବହୁତଦିନମାନେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସ୍ଵରରେ ଏହା ଚିନ୍ତା କର ଦେଖିବେ କ ?

ସମାଜସମ୍ଭାର ଏହାକେମିତି ।

ଏ ଦମ୍ଭର ଶୀଘ୍ରକିତ ବ୍ୟାଧିକାର ବାଣିକ ପାଉଦୋଷିକ ବଦରଣ ନିର୍ଦ୍ଦିତ ବ୍ୟାଧିକାର ବହୁତରେ ଗତ ବୁଧବାର ପ୍ରାଣକାଳରେ ଦୋଷିକ ସମ୍ଭା ଦୋଷଥିଲ । ଅନୁମୋଦନେ ସଦାସମ୍ପଦ ଦିଶନର ସାଦେବ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଅପଣ ସମ୍ପଦ ସ୍ଵଳେ ଏବଂ ଅନେକ ଦେଶୀୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଦୋଷ ସମ୍ଭାକୁ ଅଲୋକ କରଥିଲେ । ଦୃଷ୍ଟ ବର୍ତ୍ତମାନଙ୍କରେ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କର ସମାଗମ ଅଧିକ ତ ସୁଦା ଦେଖି ଅନୁମୋଦନ ଦୃଷ୍ଟ ପ୍ରକାଶ କରଥିଲୁ ମାତ୍ର ସହସ୍ରାଧିକ ଅନୁମୋଦନ କଥାରେ ଅପଣ ରଖି ଏ ବର୍ତ୍ତ ଅଧିକାରୀ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବା ବଡ଼ ଅନୁର ବ୍ୟସ୍ତ ସୁଦେଶୀୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଏହା କଲେ କର ଅଧିକ ମନୁଷ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଷଥିଲେ । ସମ୍ଭାଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକାଶ ସରଲକା ଓ ସ୍ଵାର୍ଥବାଦୀଦାଦା ପ୍ରକାର ସଦ୍ଵ୍ୟାପ୍ରକାଶକ କଥା ସହୁତ ସ୍ଵପ୍ନ ସହକାମରେ ସୁଦୋଷିକ ଦୋଷଥିଲ । ଚିତ୍ତ ଅଠଦଣ୍ଡା ସମସ୍ତରେ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଦେଲକୁ ବ୍ୟାଧିକାର ସମ୍ପଦକ ଶୁକ୍ଳିୟା ଦୋଷିକ ଦାଅ ଦତ୍ତ ମହାସମ୍ପଦ ରପୋର୍ଟ ପାଠ କଲେ । ବହିରୁ ପ୍ରକାଶ ଦେଲ ଯେ ବ୍ୟାଧିକାରରେ ବର୍ତ୍ତମାନ କ ଅଧିକ ଶୁକ୍ଳ ଅଛନ୍ତି ସେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କ ୧୨୭ ଶ କରଣ, କ ୨୨ ଶ ବ୍ରାହ୍ମଣ, କ ୩୮ ଶ ଶାସ୍ତ୍ରୀଏକ, କ ୩୩ ଶ ଉତ୍କଳର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜାତିରୁ, କ ୮୭୦ କାସ୍ତ୍ରୀ, ବଙ୍ଗଳା ଓ ବ୍ୟାଧିକାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟରୁ କ ୨୩, ଭେଲକା କ ୮୩, ମହାବୁଝା କ ୨୩, ମୁସଲମାନ କ ୩୩ ଶ ଏବଂ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ କ ୨ ଶ ଅଧିକା ପିଲ ନେବାକାରଣ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଣୀକୁ ୨ ଶାଖାରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇ କ ୨ ଶ ଅଧିକା ପିଲ ନେବାକାରଣ । ତଥାପି ସ୍ଵାନାମକୁ ଅନେକ ପିଲକୁ ଧେରର ବ୍ୟାଧିକାର ଅଛୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରକାଶରେ ଏହି ବ୍ୟାଧିକାରକୁ କ ୨୩ ଶ ସହ ସହାୟା ଦେଉଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କ ୩ ଶ ପ୍ରଥମ, କ ୨୯ ଶ ଦ୍ଵିତୀୟ ଏବଂ କ ୨୩ ଶ ତୃତୀୟ ଏବଂ କ ୩୩ ଶ ଚତୁର୍ଥ ଦୋଷଥିଲେ । ଅନୁରୋଧୀ କ ୨୩ ଶ କ ୨୩ ଅଧିକରୁ ଶ୍ରେଣୀରେ କ ୧୯ ଶ ପ୍ରତି ଅଧିକରୁ ପ୍ରକାଶରେ କ ୨ ଶ ଉତ୍କଳୀୟ ଦୋଷଥିଲେ । ଏହି ଅଧିକରୁ ଶ୍ରେଣୀରେ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟାଧିକାର କ ୨ ଶ ଶୁକ୍ଳିୟା ସମ୍ପଦରେ ସେ ବାକ ମଧ୍ୟରୁ କ ୩ ଶ ଉତ୍କଳୀୟ

completion of the new Mahomedan hostel and Rs. 4,200 for the construction of seven model makhtabs. It is understood that a new Physical Laboratory for the Presidency College will also be constructed during the ensuing year.

We note with satisfaction that the Political Agent, Orissa Feudatory States will be provided with an Elephant at a cost of Rs 2,500. The Hon'ble Mr. M. S. Das urged the appointment of a Professor of History at the Ravenshaw College. Several representations had been made ere this for the appointment of a Professor of History and Mr. James while he came here on inspection held out hopes to the persons who saw him on the subject. Honourable Mr. Das in a humorous speech quoted Mr. James as saying last year that the proposal should have come early—just as a person wanting to catch a train comes into the platform before the train arrives. Mr. Das complained that he arrived early enough on the platform this time; but the Hon'ble Mr. Kuchler informed him that no booking was allowed. We are glad that the effort of the Hon'ble Mr. Das has been crowned with success. This proposal was seconded by the Hon'ble Raja of Kanika. It appears that provisions have been made for the construction of the Civil Court buildings at Cuttack and in all probability the work will be taken in hand next year.

ବଙ୍ଗଦେଶୀୟ ବାସ୍ତୁ ସମ୍ବନ୍ଧ ବାସ୍ତବ ଅଧ୍ୟୟନ ପାଇଁ ମାତ୍ର ୨୨୧୨୮୮ ରାଶିରେ ବକ୍ସମସ୍ତର (ଫିଜିକାବାଦ) ଠାରେ ଦେବୀର ସ୍ତ୍ରୀର ଦୋରାଣ । ମୋସମରର ଯେଉଁ ବାସ୍ତୁମାନେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯୋଗଦାନ କରବାକୁ ସେଠାକୁ ଯିବେ ସେମାନଙ୍କ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କରବା ଦାବୀ ଗେଣିଏ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ଉପେକ୍ଷା ପ୍ରତିଦ ଦୋରାଣ । ସ୍ତ୍ରୀର ବାସ୍ତୁମାନ ଓ ଅଦାରର ଅସୁବିଧା ଦେବ ନାହିଁ । ଏ ବାବସ୍ତା ରାଜ ।

ଏ ନଗରର ଶାସକବା ପ୍ରସାଦ କବରସ୍ତର କବରୁ ଏକ ଶିଳି ସ୍ତରର ଦେଶସ୍ତର ଚୈଳ ଉପଦାର ହରୁପ ସାଧୁସ୍ତର ସ୍ତ୍ରୀର କରୁ ଅଛି । କବରସ୍ତର ମହାସ୍ତର ଜଣେ କବରସ୍ତର ଚକ୍ରସ୍ତର ବୋଲି ସାଧୁରଗରେ ପଚାରିବା ଏହାକୁ ସ୍ତରର ଚୈଳକୁ ଅନୁମାନେ ବ୍ୟବହାର କର ଦେଖିଅଛି ଯେ ଏହାର କେ ଅଛି ମନୋହର ଏବଂ ଶାନ୍ତର ଶୁଣକିଷ୍ଟ, ରଙ୍ଗ ମଧ୍ୟ ଅଛି ମନୋହର । ସମସ୍ୟାରେ ଏହି ଚୈଳର ଅଦର ଦେବୀର ରାଜସ୍ତର ।

ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ମାନ୍ୟବର ଶେଷଲଟ ମନୋଦୟ ଚନ୍ଦ୍ରମାସ ବା ୧୨ ରାଶିର ଅଭିଷିକ୍ତ ଗଚେଷ୍ଟଦାର ବୋଷଣା କରଅଛି ଯେ ଯେଉଁ

କ୍ଷୋଭର ଧରଣେ "ମାତୃ କୃତାୟ" (Farewell mother) ନାମର ବଙ୍ଗଳା କବିତା ଲେଖାଧିକ ବାକ୍ୟ ଦୂରତ ମୁଦ୍ରାସହ ଅନୁର ଧା ୪ ବ ମରେ କହୋଦସ୍ତର ଦସ୍ତାକରବୋଲ ଗଣ୍ୟ ଦେବ ଏବଂ ତେମନ୍ତ କ୍ଷୋଭମାତ ସେନ-ଠାରେ ମାସ୍ତ୍ରୀର ଏବଂ ଧରଣେ ବଙ୍ଗଳା ଇଂରାଜୀ ବା ୧୦୯ ରାଶିର ରାଜା ଲେଖାଧିକ ସେମନ କର ଦେବ । ଦେଶ-ଲେହେ ସେମନ୍ତ ସେପର ୧୦୯ର ନୂନା କବରଣ୍ଡି ଓ ବ୍ୟବହାର ଓ କରଣ୍ଡି ଏସ୍ତ୍ରୀସଦାଶେ ଅନୁମାନେ ବାକ୍ୟ ସାଧ୍ୟତ କର ଦେଖିଅଛି । ଇତି ମଧ୍ୟରେ ଚଳିଚାଲି କି ୨ ଶ ଲେହନ ବା-ର ଏହି ଧରଣେ ନୁନା ଥିବା ସନ୍ଦେହରେ ପୁଲକ ବାଳାଚରଣି କେଶୁଲେ ମାତ୍ର କିଛି ପାଇଲେ ନାହିଁ

ଅନୁମାନେ ଅଧ୍ୟାୟ ଅଧିକ ସହର ଶୁଣିଲୁ ଯେ ଭାଲୁର ଗୟ ଅନୁରାଜ ବୋଷ ବାଦ-ଦୁରକୁ ଅନୁର ଦୁରବର୍ଷ ଏ ନଗରର ଭାଲୁର-ଆଦାରେ ବାଧ୍ୟ କରବାର ଅନୁମାନ ଦୟାକର-ଅଛି । ବାସ୍ତବର ଗୟ ମାତୃଦୁରକଦାସ କହେ ବାହିକ କରବ ଚଳି କଥା ଓଡ଼ିଶାର ଯଥେଷ୍ଟ ଉପଦାର ଦୋରାଣ ସ୍ତରର ବାଦାକର ଅଧ୍ୟାସ ବଦଳ ଓ ଦେଇ ଏହି ପ୍ରାକରେ ରହିବାଦେବୁ ଓଡ଼ିଶାବାସିଏ ପଦ୍ମସ୍ତ୍ରୀ ଦେବେ ଏସ୍ତ୍ରୀରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଉକ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀର ଅଧ୍ୟା ଏବଂ ଶରୀର ଅଧିକାଂଶ ସର୍ଜନ ଶରଣଚରୁ ସ୍ତ୍ରୀ ମଧ୍ୟ ଅନୁର ବା ୧୮୮ ଠାରେ ରହିବାର ଅନୁମାନ ପାଇଅଛି । ଯୋଗ୍ୟ ଭାଲୁରମାନଙ୍କ ଅନୁର କେ ନ ଦେବା ସରକାରଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀଦେ-ଚକାର ବାଧ୍ୟ ଅଟେ ।

ଅନୁମାନେ ଅଧ୍ୟାୟ ଅଧିକ ସହରାରେ ଅବ ମର ଦେଲୁ ଯେ ମାନ୍ୟାକର ଗବର୍ଣ୍ଣର ବୋ-କଲିର ମହାସମାଜକୁ ଅଧିକା ବାଧ୍ୟବାସ ସମ୍ମ (Executive Council) ର ସାଧ୍ୟ-ସ୍ତ୍ରୀର ନିୟୁକ୍ତ କର ଅଛି । ମହାସମାଜ କିମ୍ପା-ର୍ଣ୍ଣ ଚମିଦାସୀ ଅଛି ଏବଂ ସେ ବାଦା ଉଦ୍‌ମରୁପେ ପାସକ କରଣ୍ଡି । ଏ ମହାସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଅନୁର ଚର କିମିଦାକଳ ପସରୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ଭାରେ ନିୟୁକ୍ତ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଥରେ ଇଂରାଜୀ ମଧ୍ୟ ଯାଇ ଥିଲେ । ଏହାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ କିମିଦାର ଓ ବଳକାକରଣି ଶିଳା ପ୍ରଭୁ ଯେ କେଶେସ ମର ବଦଳ ଏସ୍ତ୍ରୀରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଏବଂ ଅନୁମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣର ମନୋଦୟକୁ ଏସ୍ତ୍ରୀ କିଛି ଅଧ୍ୟାସୀ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛି ।

କେବାଳାଳ ନବାଣୀ ବାଦୁ ପାରକାଧର ଦାବ ଅନେକଦାକୁ ପଠାଇଥିବା ପଞ୍ଚ ପ୍ରାକାନ୍ତରେ ପ୍ରଦାପ-କର ଉଲ୍ଲଭ କରସାଧାରଣ କେଶେସର ଉଲ୍ଲ-ଧରଣମାକୁ ବାଦା ପାଠ କରବାଦାରଣ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛି । ସେ କେବାଳାଳ ସାଦସ୍ତ୍ରୀର କେଶେସକୁ ଯାଇ ବସ୍ତୁଗୋର କରୁଅଛି ଅଧ୍ୟାୟ ଦୁଃଖର ବସ୍ତୁ ଅଟେ । ଏହା ବାଦାକର ଅସମତାମ ଦୁର୍ଗତାର ପଳ ଦୋରାଣରେ ମାତ୍ର ଯେତେବେଳେ କେବଳ ଦୋର ସ୍ତ୍ରୀଦୃଶ୍ୟର ସାଧ୍ୟାନ୍ତ ଲେଖୁଅଛି ତେବେବେଳେ ଅନୁ-ମାନଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ରହିବା ମନୋହର ଦେବ ଓ ଏହାକୁ ସାଧ୍ୟତ କରବା ଏହାକୁ ଅବଶ୍ୟକ ଓ ବାଦା ଶାନ୍ତ କରବା ଉଚିତ ଅନୁମାନେ ରାଜ୍ୟ କରୁ ଯେ ସାଦା ଦାନ କରବାକୁ ଚୋ କରଣ୍ଡି ଶାନ୍ତ ପଠାଇବେ ଓ ଦେବୁ ଅନୁମାନଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶୁ କିଛି ପଠାଇଲେ ବାଦାକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶୁ ପଠାଇ-ଦେବୁ ।

ପୁଷ୍ୟଠାରେ ପଳ ଦୂରର ଉଦ୍ୟତ ବସ୍ତୁ-ପୂର୍ବକ ଉଦ୍‌ଦେବୁ ଅଲବର୍ଷ ବାଦାକ୍ତ ସାଦେ-ବ ଯେଉଁ ରାଜେର୍ ପ୍ରଦାପ କର ଅଛି ବହିରେ ଲେଖା ଅଛି ଯେ ଅଧ୍ୟାୟ ପଳନଗ୍ରମାକ-ମୂଳରେ ଦାସ ସ୍ତ୍ରୀରେ ପଳ ରାଜ ଦୁବ ଚାହିଁ । ପିକ୍ତ, ରେମୁ, ବାଗଳ, ଦୋର, ଅର, ପିତ ଓ ଚିତ୍ତିର ଇତ୍ୟାଦି ଗରମାଠ ଦାସ ସ୍ତ୍ରୀ ସ୍ତ୍ରୀରେ ବକ୍ତି ପାରେ ନାହିଁ । ଅଧ୍ୟାୟ ଉଦ୍‌ଦେ-ବେଣୁକ ସଙ୍ଗେ ଏ ମର ମିଳୁଅଛି ଏବଂ ଅନୁ-ମାନେ ପାଠକମାନଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଏସ୍ତ୍ରୀର ଅଧର୍ଷଣ କରୁଅଛି । ଶାସକମାନ କୁର୍ତ୍ତର ବସ ଶାନ୍ତି ଦେବାଦେବୁ ଗରମାଠ ଉଧାର ଓ ପର-ଦାର ସାଧାରଣତଃ ଦେଶାସାଏ ଏବଂ ଠୋ-ଲେହେ ବୋଷାମାତ ପଶା ରଖିବା କମ୍ପା-ଗରମାକ କରୁପେ ସବେଳ ରହିବ ରହିଁ ପ୍ରତ-ଦୃଷ୍ଟି ରଖିଲୁ ନାହିଁ । ବରଂ ଅନେକ ପ୍ରାକରେ ଚଳିବା ପ୍ରାକ ଅଧିକରୁ ଲେହେ ବୋଷ ମାନକ-ରେ ଦାସ ବଦାଇ ଗୋରୁ ଚରଣ୍ଡି । ଏସ୍ତ୍ରୀ ପ-ସ୍ତ୍ରୀର ଅନୁମାନେ ସ୍ତ୍ରୀଦୃଶ୍ୟରେ ପଳ ଦେଖି-ବାକୁ ଚ ପାଉଁ । ରାଜ୍ୟ କରୁ ଉଦ୍ୟତର ଅଧ୍ୟାୟମାନେ ଏସ୍ତ୍ରୀର ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବେ ।

କିଛି ସାର ସମ୍ଭବରେ ଇନ୍ଦ୍ରୀୟ ରିଭିଉ ନାମର ପତ୍ରିକାରେ ଲେଖାଅଛି ଦାକ୍ତ, ପିକ୍ତସ୍ତ୍ରୀ, ମାନ୍ୟତା ଇତ୍ୟାଦି ସାଧୁରୁପେ ବ୍ୟବହୃତ ଦେଲେ ରାଜ ପସର ଦୁବ ମାତ୍ର ମାନ୍ୟାକ ଅଧ୍ୟ-କରୁ ୧୯୦୭-୮ ବର୍ଷରେ ୪୩ ରାଶି ଦୋର ଦାକ୍ତ, ୨୯ ରାଶି ଦୋର ମାନ୍ୟତା ଏବଂ ୧୫ ରାଶି ଟଙ୍କାର ପିକ୍ତସ୍ତ୍ରୀ ସାର ଓ ପସର ବାଦା ସଦାଶେ

NOTICE.

Is hereby given that the post of the Head Clerk and Accountant of the District Board, Cuttack is vacant for six months. The permanent incumbent who is on medical leave for six months is not expected to return to duty. None need apply who has not passed the 4th grade Accountantship Examination and has no experience of Head Clerk and Accountant's works.

Applications with testimonials of competency and character are to be received by the undersigned upto 30th March 1910. The salary of the post is Rs. 80-100 by annual increment of Rs. 2.

Cuttack, } L. BIRLEY,
Dt. Board office }
15-3-10. } Chairman.

NOTICE.

Leases for reclamation of jungle blocks, not less than 100 acres at one place, are available in Kanika Raj Estate at the following progressive rates of rents.

- (1) 1st and 2nd year 4 annas an acre
(2) 3rd and 4 th year 8 annas an acre
(3) 5th and 6th year Re 1 an acre
(4) 7th year and after Rs 2 an acre

No Salami is required, but the lease will be liable to be cancelled if the jungles are not cleared within the 1st two years of occupation. For any other particulars apply to Manager, Kanika Raj, Raj-kanika. P. O. (Cuttack)

WANTED

An experienced F. A passed Fourth teacher on Rs. 30 a month for Jajpur H. E. School (Katak), Apply at once to the Secretary.

ଉତ୍କଳବାସୀ

ଉତ୍କଳର ଅନ୍ୟତମ ବିଖ୍ୟାତ କବି ବିସମ୍ଭବ ଦତ୍ତାତ୍ରିୟଙ୍କୁ ବିବିଧ ଶ୍ରଦ୍ଧାଦେୟ ଉପକାଳରେ ଉତ୍କଳପାହାଣୀର ଯେ ମହତ୍ତ୍ୱ ଉପକାର କରି ଯାଇଅଛନ୍ତି ଏହା ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । ଏହାଙ୍କ ରଚିତ ବିବିଧ ଉତ୍କଳର ସାଧାରଣ ଲୋକେ ଅତ୍ୟାତ୍ମରେ ପାଠପାଠ୍ୟରେ ଏହି ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଉକ୍ତ ମହାଶୟଙ୍କୁ ଚଳନ୍ତ ପଠାଉଥିବୁ ଏବଂ ତର ଯଥାପକ୍ତି ସମୋକ୍ଷକ କରି ଶୁଣା କରାଇଥାନ୍ତୁ । ଏହି ପୁସ୍ତକ ଯେଉଁଠି ରଚିତ ହୋଇଅଛି ତାହା କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ ମାତ୍ର । ଗୋଟିଏ ଶ୍ରଦ୍ଧା ପତ୍ରିକାରେ ଅତି ଗୋଟିଏ ଶ୍ରଦ୍ଧା ନିବନ୍ଧ ପଢ଼ି ବାକୁ ଉଚ୍ଚା ହେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖଣ୍ଡର ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା ।

ଅଦୃଶ୍ୟ ୫ ୦ ୫ ମଧ୍ୟପଦ ୫ ୦ ୧/୨ ସଦୃଶ୍ୟ ୫ ୦ ୧ ବଳପଦ ୫ ୦ ୧ ବିଶ୍ୱପଦ ୫ ୦ ୧୪ ଉଦ୍ଘୋଷପଦ ୫ ୦ ୧ ଶୁଣ୍ଠପଦ ୫ ୦ ୧ ଦ୍ରୋଣ-ପଦ ୫ ୦ ୧ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଦମାନ ଅତି ଶୀଘ୍ର ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

କଟକ ଦରଦାନ ମାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍ ସମ୍ପତ୍ତ ହୋଇ କରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

କେଶରଞ୍ଜନ ତୈଳ ଅଧିକା ଆୟୁର୍ଦ୍ଧାନକର, ଦେଶରଞ୍ଜନ ! KESHARANJAN OIL.

ଦେଶରଞ୍ଜନ—ମୟୂର ଦେଶକୁ ବଢ଼ାଏ, ସଦୃଶ୍ୟ ଲବଣ, ଅଳକା ଦେଇ, ଏହା ଦେଶକୁ ବଳ, ତପୁଷ ଓ ନରମ କରେ, ରୂପ ବୃଦ୍ଧି କରି ଅକାଳ ଦେଶରଞ୍ଜନ ଉଦ୍ଘୋଷ ଦେଇ, ଚନ୍ଦ୍ର ଆଶ୍ରୟଣ କରେ, ମନ୍ତ୍ରିତ୍ୱକୁ ବନହରାଣ ବଳେ, ମୁଣ୍ଡରୁ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶମାନ ଉଦ୍ଘୋଷ କର ମନ୍ତ୍ରିତ୍ୱ ଶୀଘ୍ର ରୁଣ୍ଡି ଗୋବିନ୍ଦ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେଇ ।

PRAMEHABINDU. ପ୍ରମେହବିନ୍ଦୁ—ଏହା ଏକଗୁଣୀତ ବ୍ୟବହାର କର... ପୁଣ୍ୟପଦ, ମୁଖବର୍ତ୍ତୀ, ଚନ୍ଦ୍ର ଯାକୁ ନିର୍ମମ, ଉଚ୍ଚ ମଧୁ ରସପାତ କରା ଏହା ମଧୁ ଦେହରେ କରା ଦୂର ପଦ ନୁହେଁ । ଚାପ ବନ୍ଧୁରେ ଏକ ଉପରେ ଶର ହୋଇ ଏକ ନିର୍ଦୋଷରୂପେ ଉଦ୍ଘୋଷ ହୁଏ ।

ଶୋଣିତଦୋଷକ—ଏହା କୃଷ୍ଣ ଓ ସ୍ୱେଦ କୃଷ୍ଣ ଅଧିକା କରେ, ଦାଢ଼ ଓ ନୋକାଳ ଉପପାଦେ ନୁହା, ନିହିତା ଓ ଏକ ଓ ଏକ ପ୍ରମାଣକର ପ୍ରସିଦ୍ଧତା ପଦ ଏକ ପଦକର ପ୍ରତି ପକ୍ତି ବନ୍ଧୁ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଏହାଦ୍ୱାରା ଉଦ୍ଘୋଷ ହୁଏ ଦେହରେ କରାଦାଗମାନ ଉଦ୍ଘୋଷ କର ଉଦ୍ଘୋଷ ବଳ ଓ ନିର୍ମମ କରେ । ୧୫ ବର୍ଷ ବେଳ ହୋଇପାରେ ଶିଶୁପଦ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୫ (ତା ମା ୫ ୦ ୫)

SWASARISHTA ପୁଷ୍କାରିଷ୍ଟା—ଏହା ବ୍ୟବହାରକାରୀ ଶରୀର ଦାଗ, ବସ ଓ ଅନ୍ୟଦେଶମାନ ଉଦ୍ଘୋଷ ହୁଏ । ଉପସ୍ଥେରୁ ଚକ୍ରମ ଦେଶମାନଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ସଦୃଶ୍ୟ ଯଦା ଯଦା ପ୍ରତିକାରୀ ବନ୍ଧୁକିଲେ ଏହା ଉଦ୍ଘୋଷ ମୁଣ୍ଡର ଦେଶରଞ୍ଜନ, ସାଧୁ ପ୍ର-ସାଧନ ଶୀଘ୍ର, ଓ ବୁଦ୍ଧି ଆଦିର ନୁହା ସଦୃଶ୍ୟ ଦୂର କରେ ଏବଂ ଉଦ୍ଘୋଷ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୫ ୫, ୫ ୦ ୧ ।

ASOKARISHTA — ଅସୋକାକର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ପ୍ରାୟେ-କରେ ଦେଶ ଉପକାର ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ପ୍ରକୃତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶର ଉଦ୍ଘୋଷ ପ୍ରକୃତରେ ଉଦ୍ଘୋଷ କରେ ଏହା ଉଦ୍ଘୋଷରେ ଦିଅକର । ନିର୍ମମରୂପେ ବେଶର ବଳେ ପ୍ରତିକାରକର ଉଦ୍ଘୋଷ କରେ । ଏକ ଶିଶୁ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୫ ୫ ଓ ମାସୁର ୫ ୦ ୧ ।

KAVIRAJ NAGENDRA NATH SEN, Govt. Medical Diploma-Holder, Member of the Chemical Society Paris; Society of Chemical Industry London; Surgical Aid Society, London &c, &c. 18-1 & 19, Lower Chitpur road Calcutta

ଭାରତ ଇନ୍ଦ୍ରୀଓରେନ କୋମ୍ପାନୀ, ଲିମିଟେଡ୍

ହେଉ ଅଧିକାର—ଭାରତ ଇନ୍ଦ୍ରୀଓରେନ କୋମ୍ପାନୀ, ଲିମିଟେଡ୍ । (ଶାସ୍ତ୍ରୋପାଧିକାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରାଧିକାର)

ବ୍ୟାପାର ଅଧିକାର :—ଲିମିଟେଡ୍, ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା, ସରକାର, ନାଗପୁର, ଅକମିର, ଅଦାମଦାବାଦ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ, ହାଇଦରାବାଦ, ଚେକାନ

- ପତ୍ର ଏକେନାମି :—କଲିକତା ଓ ବମ୍ବେ ।
ରେସ୍ପୋନ୍ସାବଲ :—ଅକ୍ଟୋବର ମିଷ୍ଟର କରକପୁର ଲାଲ ଓବର, ଲିମିଟେଡ୍
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ :—ଟ ୫୦:୦୦୦ କାର ଉଦ୍ଘୋଷ ।
ସାଧାରଣ ଦାକ, ବାଣିଜ୍ୟ, ବିବାହ ଓ ଶିକ୍ଷା, ପୁରସ୍କାର ଓ ପେନସନ୍ ଓ ଟଙ୍କା ବ୍ୟବସାୟ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟପ୍ରଶାସନା କର୍ମ ଓ ଯାତ୍ରା ଜୀବନର କମା କରଯାଏ ।
୧ କମା ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାରେନିଷ୍ଠା ହୁଏ ନାହିଁ ।
୨ ଦେହ ମୂଲ୍ୟ ହିର ଥାଏ ।
୩ କମାଦାମାତେ କମ୍ପାନୀର ଲାଭରୁ ଅଂଶ ପାଇ ପାରିବ ।
୪ ଦାକା ଟଙ୍କା ନିର୍ମମରେ ସମସ୍ତେ ଦିଅଯାଏ
୫ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ସୁବିଧା ଦିଅଯାଏ

ନିମିତ୍ତ ସଙ୍ଗେ ଭାରତ ସମାଜ ଅଦ୍ଘୋଷ
ଭାରତ ସମସ୍ତ ପତ୍ରକମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ଏକ ପୁସ୍ତକୋତ୍ତର ବ୍ୟବସାୟମାନଙ୍କ ସହକାରେ ଉଦ୍ଘୋଷ କରଯାଏ ।
କଟକ ବିବରଣ ସଦାଶେ ନିର୍ମମରେ ଠିକଣାରେ ଅବେଦନ କର ।
ଉଦ୍ଘୋଷ ଶୁଣି ପାଠି
ମେନେଜର

ପୁଣି ଚନ୍ଦ୍ରବଦନ ସମାପ୍ତେ ସୁଯୋଗ ।

ସରଳ ନିୟମ କରନ୍ତୁ ।

ବିଚିତ୍ର ଦୁର୍ଲଭାଣା ।

ଉପାଦି ଅଠପେକ *୨୯ ପୁସ୍ତକ ।

ବୃହତ୍ କବିତା ରୁ ସର୍ବାନେତ୍ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

କାମାଗ୍ରହାର ଲିଳାରେ ବର୍ଣ୍ଣନା ।

ଅସନ୍ତା ହସ୍ତ ସମାନ୍ତ (ଏକପଲ ୧୯୩୩)

ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧୨୩ ଛା ମୂଲ୍ୟର ଏହି ଦୁର୍ଲଭ ପୁସ୍ତକ

ଟ ୧୯ କା ମୂଲ୍ୟରେ କ୍ରୟ କରଣିକ ପାଇ

ମାତ୍ର ଓ ଛା: ପ: ଉପରେ ୧୩ ମାତ୍ର ।

ପ୍ରାପ୍ତି ପ୍ରଦ-ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରେସ,

ପୋ: ଅ: କଟକ-୧୯୩୩, ଉପର ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସରଳ ଗ୍ରନ୍ଥ ଭେଦମୂଳକ

ସଲକ୍ଷଣା ।

ଅକ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ ଉପାସୀ କବି କରମିତ ପୂର୍ବକାନ୍ତ-
ବଦ୍ଧାବ ନାନା ଶବ୍ଦର କରଣେ । ଉପମା
ଉପେକ୍ଷା ରଚନାଠାରୁ କୌଣସି ସ୍ତରରେ
ଉଚ୍ଚା ଯେ । ଲବଣ୍ୟଗଣ ଓ କୋଟିକୃଷ୍ଣାଣ୍ଡ-
ସୁନ୍ଦରୀ ପ୍ରଭୃତି ବଞ୍ଚି କବିତା ପର କାଶୀର
ଦେଶର ମହିତମୟୀ ସଲକ୍ଷଣାର ଉପକ ଅବ
ଲମ୍ବରେ ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ ଲିଖିତ । ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୩
ପ୍ରତିପତ୍ର-ଉପର ପ୍ରତି-ଫୋଟୋମାକର ପସ୍ତ-
କୋଡ଼ାଦ ଦରଦାବତୀର ହସ୍ତ

ଉତ୍କଳ ଦାସୀ

ସୀତାକୁମ୍ଭର ମନ୍ତ୍ର ଲବଣୀ ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ ହେଉ
ଦାସୀକୁ ଅଠ ବରମାନ କବିତା ଉପସ୍ଥର
ଦେବୁ ବକ୍ତ ଉଦୟ ବାହାର ଉପସ୍ଥର ଦାସୀ
ପ୍ରାଚୀ କୃଷ୍ଣାଲଳ କିମ୍ପଳ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଉପ-
କଳ ଲେଖକ ଚନ୍ଦ୍ରଶ୍ୟାମର ସରଳକ ଅପାଳରେ
ଦେବାନୀ ଯୋଦେନୀ ଆଦିର ଉପସ୍ଥର । ବର୍ତ୍ତ-
ମାନକୁ ବରମାନ କବିତା ବରଣୀ ୧୦ ଓ
ହେଉ ମୁଦ୍ରିତ ଲେଖକ କବିତା କବିତାର
ଦେଖାଯାଏ । ଦେଖିଲେ ଚନ୍ଦ୍ରଶ୍ୟାମ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
କବିତା ଦେଖିବ କିମ୍ପଳ ଏବଂ ଉପସ୍ଥର ପ୍ରକୃତର
କବି ଧର୍ମପାତ୍ରର ଧର୍ମାଳୋ ପ୍ରକା କବିତାରେ
ଦେଖିବ ମିମାଂସା ଦେବା ଉପକ । ଅନ୍ୟ-
ମାନେ ଏ ମୋକଦ୍ଦମାର ପଲକ ସଂସ୍କୃତ ନିୟମର
ଅନୁର ବସିଲୁ । ତେଣେ ପରଦାର ଦରଦା-
ଠାରୁ କବିତା ଦେବା ପକ୍ଷର ଉପ ଏକ ମନକ
ପରଦାର କବିତା କବିତାରେ ଅଧିକୃତ ଉପସ୍ଥର-
ପ୍ରକା କବିତାରେ କବିତା ମେଲିବା ସମାପ-
ସୂଚକ ବୋଲିପାଦ ଦ ଥାରେ ।

-*0*-

ପଞ୍ଚାନନ ପ୍ରାଣ ଦାମଦ ଦାସକାର ଜଣେ
ବଙ୍ଗାଳୀ ବେତରେ ବଜ୍ରଜି ଦେବ ଅପୂର୍ବତ୍ୟ
ନବସ୍ଥରାବ ସମ୍ପଦ ନିଳୟ । କପୁତ ହୁଏ ସେ
କବି ଓ ପଦା ଦିଗ୍‌ଧିବାକୁ ସେ ଅର୍ଥାତ୍‌ଲବଣପତ୍ର
ଶ୍ରବଣାର୍ଥ୍ୟ କରି ନ ଗାରି ଅପୂର୍ବତ୍ୟ କରିଅଛୁ ।
ଶ୍ରୀକ ଦେବୀକା ଦ ପାରି ଲାଜେ ଦକ୍ଷ କବିତା
ଦଥା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପଞ୍ଚାନନ । ବଥାପି ସେବେବେଲେ
ଅର୍ଥାତ୍‌ଲବଣ ସମୟ ଉପସ୍ଥର ବେବେବେଲେ
ଶ୍ରୀକାଦ କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପଦେ ସାମାଜିକ ନିୟମମାନ
ଶିଥିଲ ଚଳିଦେବା ଉପକ । ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଶ୍ରୀକାଦେବୁ
ଦାସକାର ସେ ଅବଶ୍ୟ ବରଣ କରାଯିବ ଦେବ
ଏକମୁ ଦେବ କରଣ ବରଣ ସମାପେଦଠାରୁ
କେବଳ କାନ୍ଦାବାଦୁର ଶ୍ରୀକ ସମ୍ପଦ ଦେବାର
ନିୟମ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ସ୍ୱାଧୀନତା ଚନ୍ଦ୍ରଶ୍ୟାମ ବ୍ୟକ୍ତି-
ପଦେ ଏଥିକ ଦେଖିବ ମିମାଂସା କରି ସମାଜକୁ
ବାସ୍ତବରୁ ଗୋ କରଣା ଉପକ ଦେଉଅଛୁ ।
ଶ୍ରୀକାଦରେ ସେବେ ଅପାଳର ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଏ
କାଦା ଶିବ ଦ ଦାଦାପ୍ରକାର ଦେଶର ମଞ୍ଜଳକର
କର୍ମରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଦେବାପାରେ ଏବଂ କଦୁର
ଦେଶର ଓ କର ଉପକ ଦେବ ।

-*0*-

ସମ୍ପଦପୁର ହୃଦୈଶିଶୀରୁ ଅବଗତ ଦେଲୁ
ସେ ଉପସ୍ଥର ଅପାଳ ଦକ୍ଷ ଅ ଗ୍ରନ୍ଥମାନେ
ଏକ ସରଳ କବି ଶାଳକ୍ରମ ପୂଜା, ଶିକ୍ଷା ଏବଂ
ସରଳକ କରଣା ସଙ୍ଗେ କୌଣସି କରଣ ଓ
ଶୁକ୍ଳର ସେ ପରଦର ଧ୍ୟ କ କରଣା କମ୍ପ-
କାଦ ର ପରଦୁ ଶୁକ୍ଳକ କର୍ମରେ କରା କମ୍ପ-
କରଣେ କ ସିବର ନିୟମ ଦେଖିଲୁ । ଶିକ୍ଷା-
ସମ୍ପଦକୁ ଉପକ କରେ ସମସ୍ତେ ବକପରଦର
ଦେବ ଏବଂ ସମାଜ ଲେଖି ହେ କରଣା ପ୍ରଣାପ
ମାୟ । କବି ନିରକ୍ଷରରେ କାଦାଦ ପରକ୍ଷ ଶୁକ୍ଳ-
ଶ୍ରବଣାର୍ଥ୍ୟରେ ଦ ସିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟ-
ମାନଙ୍କର ଅପୂର୍ବ ହେ । ମଞ୍ଜ କରଣାଦକ
କରେ ପାଳକାର୍ଯ୍ୟ କରଣାରେ କ ଦେଖ
ଅନ୍ୟମାନେ ବୁଝିପାଲୁ କାହି । କରଣ ଦେଖି-
ବାକୁ ମନେ ଦକ୍ଷ ଅନ୍ୟାନ୍ୟକ ଦାଦରେ ଅପେକ୍ଷେ
ପାଦ କରଣି କାହି । ବଥାପି ସେମାନେ ସମାଜ
ଏଥିକ ଦେଲେ ପାଦ କରଣାରେ କବି ଦୋଷ
ଦେଇ ନ ଥାରେ ଏବଂ କେହି କବି ଦରରେ
ପାଦ କରଣର କୁ ଉପାଦ ଲେଖାଦାଦା ପିଞ୍ଜିଦେବା
ଅନ୍ୟମାନେ ସମ୍ପଦ ବୋଧ କରୁ । ଦେହ
କୌଣସି ବ୍ୟବସାୟ ବା ପଦସମହାର ଉପାର୍ଜକ
କରଣା କବିତାରେ ବାଧା ଦେବା ଏଥିକି ଉପ
ଅପଦୁଦେ । ଦୁମ୍ପପର ଦାଲୁକାର ପାଦ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ମାନେ ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷାଦପ୍ରଦ ଏବଂ କଥା କମ୍ପରଣରେ
କ ଦର ବରଣୁ ଶୁକ୍ଳକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦ ସିବାର
ନିୟମ ଦେଖିଲୁ । ଏ ଦେଶର ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ

ସେହିପରି ନିୟମକ ଦେଲେ ଉପକ ଦେବ ।
ପ୍ରକୃତ ଦେଖିବାକୁ ଗରେ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ସକ୍ଷ
ଅପକ ଦୋଷକୁ ଗ୍ରହଣ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

-*0*-

କଦେଶୀ କମାୟ ଉପରେ ଶିକ୍ଷ ବସିବାକୁ
ଅନ୍ୟମାନେ ସେମନ୍ତ ଅକଳର ଦୋପସ୍ତୁଲୁ
ଦେଶୀ କମାୟ ଉପରେ ଶିକ୍ଷ ବସିବାକୁ ଦଥା
ଶ୍ରୀ ବେଦକୁ ଦୁଃଖିତ ଦୋପଅଛି । ଚଳଚମୀସ
ବା ଓ କବିତା କମାୟ ଉପରେ ଶିକ୍ଷ ବସିବା
ଦଥା ଦେଖି ବିଲକ ପାଲିୟମେଣ୍ଡରେ ପ୍ରଣ
ଦୁଅନ୍ତେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ନିୟମ ସେକେଶ୍ୟ ମଦେ-
ଦୟ ପ୍ରକାଶ କଲେ ସେ ଅପିମ ଦେବୁ ଶ୍ରୀକ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକର କୁଟି ଦେବାରୁ ଅପ ବତାଦବା-
କାରଣ କମାୟ ଉପରେ ଶିକ୍ଷ ବସିଅଛି ।
ଏଥିକ ପଲ କ ଦେବ ବର୍ଣ୍ଣକରଣ ଲେ ମହୋ-
ଦୟ ଉପସ୍ତୁଲୁ ଉପିଅଛନ୍ତି । ମଧ୍ୟ ଦେଶୀ କମାୟ
ଉପରେ ଶିକ୍ଷ ବସାଦବା ଦଥା ଶ୍ରୀକ ବିଲକ
କରଣାକାରଣ ଶ୍ରୀକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ପ୍ରକାଶ
ଦୋପଅଛନ୍ତି । କଦେଶୀ ଦୁର୍ଲଭ ପ୍ରକା ଉପରେ ଶିକ୍ଷ
ବସିଲେ ଯଦ ଦେଶୀୟ ସେହି ଦୁର୍ଲଭ ଉପରେ
ଶିକ୍ଷ ବସିବ କାଦା ଦେଲେ ଦେଶୀମଦ,
ଦେଶୀ କବିତାରେଲ ଉପାଦରେ ସୁକା ଶିକ୍ଷ
ଦେବ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ଦେଖିଲୁ ସେ ଉପ-
ମଧ୍ୟରେ ବରଣିତ ବେଲର ବର ଶିକ୍ଷକୁ ଉପକା-
ଠାରୁ ଅଠଶା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଢ଼ିଯାଇଅଛି । ଯଦ
ଦେଶୀୟ ଲେଖକ ବିଦେଶୀ ଅପରଣ ଶ୍ରୀ
ପୁରୁଣା ସୁଦେଶୀ ବରଣେ କୋଟ ବେଲ ବାଦ-
ଦାର କରଣେ କାଦା ଦେଲେ ଲେଖକ ବଢ଼ି
ବାଧନ୍ତା କରୁ । ମଞ୍ଜ କାଳ ଏପର ଦୋପଅଛି
ସେ କୋଟ ଲୁଗାଠାରୁ ମୋଟ ବେଲପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
କବି ଶ୍ରୀକ କାହି । ମଦର ମୂର୍ତ୍ତ ବଢ଼ିବାସୋଗୁ
ଲେଖକ ମଦପାଦରୁ ବିଲକ ଦେଲେ ଅବଶ୍ୟ
ବଲ ପଲ ଦେବ ଏବଂ ସୁରଣାକ୍ଷର ମଦପାଦର
ବିଶେଷ । ଅନ୍ୟମାନେ ଦେଖି ଶିକ୍ଷର ପର-
ଶାମଲୁ କୌରୁଦଳ ଚକ୍ଷୁରେ ଅପାଳ ବସିଅଛି ।
ପାଲିୟମେଣ୍ଡର ଦେବେଦ ସଦ୍ୟ କମାୟ ଶିକ୍ଷ
ଶ୍ରୀ କରଣାକାରଣ ଲର୍ଡ ମଲିକ ସମୀପକୁ
ସାପସ୍ତଲେ ନାକ୍ତ ଲର୍ଡ ମଦୋଦୟ କାଦା କରି-
ବାକୁ ଦାସ୍ତ ଦେଲେ ।

...*0*...

ଚଳଚମୀସ ବା * ଉପରେ ସମ୍ପଦପୁର ହୃଦୈ-
ଶିଶୀରେ ଶ୍ରୀକ ଅଧିକୃତ ଶ୍ରୀକ ମଦୋଦୟ ସେହି
ପ୍ରକାଳିରେ ଚଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଅଛନ୍ତି କାଦା
ପ୍ରକାଶିତ ଦୋପସ୍ତୁଲୁ ଅପରଣକାରେ
ଉକ୍ତ କରୁ । ସେ ପ୍ରକାଳିଶି ଅଧିକୃତ ଏବଂ
ଦେଶୀକେତେ ଚକ୍ଷୁରେ ଦାଦ ଦେଲେ ଅବଶ୍ୟ
ସମାଜ ଦେବେ । ଦେବେ ପରମାଗରେ ଲେଖକ

ବାବା ଉପୁର ହରି ବଜାରକୁ ଯୋଗ ପାରିବେ ଏବଂ ବଜାରରେ ବାବାକୁ ଲାଭ ହେବ ଦେବ ଏହିପରିବାକୁ ବାଳ ରହିଲେ । ତାରଣ ବସୁର ଚଳି ଅମଦାନୀ ହୋଇ ପ୍ରସାଦରେ କିମ୍ପା ନ ଦେଲେ ବଦେସର ଅମଦାନୀ ବନ୍ଦ ହୋଇ ଠ ଯାରେ । ଚଳ ପ୍ରସାଦ ପ୍ରଣାଳୀ, ଯଥା—ଦାଣ୍ଡି ବୁଦ୍ଧନେତ୍ରି ଓ ଯଥେଷ୍ଟ ପରମାଣରେ ଶୈବାଳ ହସ୍ତକ ହର । ଗୋଟିଏ ଶାଳହାଣ୍ଡି ଉପରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଦାଣ୍ଡି ବସାଅ । ଉପର ଦାଣ୍ଡିର ତଳେ ଗୋଟିଏ ଛୁଦ୍ ରହିବ । ଉଭୟ ଦାଣ୍ଡି ଯୋଗ ହେବାପ୍ରାୟରେ ଗୋବର ଦାଣ୍ଡି ଗୁରୁ-ପାଶ ବାଦାରେ ଲେପିଦେବ । ଉପର ଦାଣ୍ଡିରେ ଗୁଡ଼ି ପୂର୍ଣ୍ଣ ହର ଶୈବାଳ ଅରୁତ ହର । ଶୈବାଳରୁ ପାଣି ମୁକ୍ତ ଗୁଣ ବଳଦାଣ୍ଡିରେ ୨ । ୮ ହରରେ ଛାଡ଼ାଯାଏ । ଶୁକ୍ଳଚନ୍ଦ୍ରାଳା ଉପରେ ରହିଯାଏ । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ଦୂର ଶୈବାଳ ଦେବ, ଏବଂ ଦୈନିକ ୩ । ୪ ଅର ଶୈବାଳ ଉପରେ ପାଣିଛୁଟା ଦେବ । ଏହିପରି ୫ । ୬ ହର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହରସିବ । ବସୁରେ ଶୈବାଳ ତମ୍ବା ପାଣିଛୁଟା ଦେବାଇ ବନ୍ଦ ହରବ । ବାରି ହରରେ ଚଳ ଦୈନିକ ଦେବ । ରରୁପେ ଶୁଣି ଗଲ-ପରେ ଦାଣ୍ଡି ଗୁଡ଼ି ଚଳ ବାଦା ବଦର । ଉପର ଗୁଣରେ ଚଳ ପରଷା ଓ ଚଳ ଗୁଣରେ ଚଳ ବସୁ ଲରବର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ । ଚଳ ଦାଣ୍ଡିରେ ପ୍ରବା ପାଣିକୁ ଅଗ୍ନିରେ ଲାଳଦେଲେ ପ୍ରଦସୟ ମୁକ୍ତ ହୁଏ । ଉପସେଲୁ ପ୍ରଣାଳୀରେ ସେ ୫ ର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରାୟ ଅଦାନ ସେଇ ଚଳମିଲେ ।

ଏଠା ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଅବଦାଣ୍ଡି ପ୍ରଣାଳୀର ଉତ୍ତ-ଅଦେୟକ ତାମରେ ଅବଦାଣ୍ଡି ଦିଗୋଟିକର-ଟର ଟେକର ସାଦେବକ୍ ୯ ୩୦୦ କା ଉତ୍ତୋତ ଦେବପ୍ରକାର ମୋକଦମା ଅଗର ଦୋଇଥିବା ବସୟ ପୁକେ ପ୍ରକାଶ ହରଥିଲୁ । ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ବଲି ସାଦେବ ମତୋଦୟ ସ୍ୱୟ ମୋକଦମା ବର୍ତ୍ତୁରପୁକ ଅସୀନୀ ଉପରେ ୯ ୨୦୦ କା ଓ ବାଦାର ଗୁମାସ୍ତା ଉପରେ ୯ ୩୦୧ କା ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ବଧାତ ହରଅଛନ୍ତି । ଅସୀନୀପକ୍ଷରୁ ସବାଇ ଜବାବ ହରବା ହାରିଣୀ ଗର ପକବାଇହର ହଲିଦତାରୁ ସାଦବସାଦେବ ବାରିଷ୍ଟର ଅସିଥିଲେ । ମାଟି ସେଇ ବଢ଼ିଯିବା ପରେ ତାଲିରସାଦେବକ୍ ଅଣିଲପର ଏ ଶୁକ୍ତ ରୂପା ଦୋଇଗଲ । ସାଦାଦେବ୍ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାଦେବ ଯେ ଦେବଲ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡରେ ତପେ ସମ୍ପ୍ରାକ୍ତଲେବକ୍ ଅବଦାଣ୍ଡି ଦେବଅଛନ୍ତି ଏହି ସୁବର୍ଣ୍ଣର ନିମିତ୍ତ ସମସ୍ତେ ସାଦେବକ୍ ପକ୍ୟା ଦେଲୁଅଛନ୍ତି । ଅବଦାଣ୍ଡି ଦିଗୋଟି ଟେକର-ସାଦେବକ୍ ଏଠାକୁ-ବଦଳ ଦୋଇଅଛୁ ।

2 ଭୁବନେଶ୍ୱରଦ୍ୱାରା

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଇଂରାଜୀପଦ୍ଧତୁ ଅବଦାଣ୍ଡି ଦୁଃଖର ସହର ଅବଗତ ଦେଲୁ ଯେ ଗତ ୩ ୧୧ ର ଗରେ ସମସ୍ତ ଭୁବନେଶ୍ୱରଗ୍ରାମ ପୁଲ୍ଲ-ଆଦା ବାଜେବର ସହର ଗୋଡ଼ି ଯାତଅଛୁ । ପୁଣି ୩ ୨୨ ରଖରେ ନବଗରୀ ହସିଲେ-ପର ଗ୍ରାମର ସେହି ଦଶା ଦିଶିଅଛୁ । ଏହେବଜ୍ ଅଗ୍ନିକାଣ୍ଡରେ କି ପରମାଣ ସକ୍ତ ଦୋଇଅଛୁ ସବଂଶେଷ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜାଣି ପାରିନାହିଁ । ମାଟି ପରସୋଡ଼ିର ହସ୍ତ କାଦାରକୁ ଅଜଣା ବହିଁ । ଅଦେବଲେକ୍ ଅଗ୍ରା ଓ ଅହର ବଦା ଗୁଣ ଦୁଃଖ ଲେଗ ନରୁଅଛନ୍ତି ଏହା ବୋଲିବା ବାହୁକ୍ୟ । ସେମାନଙ୍କର ସାଦାସ୍ୟ ଶାନ୍ତିକରବା ଅବଶ୍ୟକ । ବହିଷକାଶେ ଗୋଟିଏ ପାଦାସ୍ୟ-କର୍ତ୍ତେ ଗଠିର ଦୋଇଅଛୁ । ସେହି କର୍ତ୍ତେ ରେଦା ଚଂକ୍ରକ ନର ପଦ୍ୟଦଲେକ୍ତର ଅବସ୍ଥା-ଦୁଷ୍ଟରେ ସାଦାସ୍ୟଦାନି କରରେ । ଏହେବଜ୍ ବସଦେରେ ଅଦେବ ଟକା ସାଦାସ୍ୟ ପ୍ରଦୋ-ଳନ ଏବଂ ଏକ ଗୁଣାୟ ହେଦାଦାସ ବାଦା ପରନା ଦେବାର ନଦେ । ଅମ୍ବେମାତେ ଏଦାନ୍ତ ଅଦବେଧ ନରୁଁ ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ତାଦା ଜଲର ସକ୍ତପ୍ରସନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିମାତେ ଯଥାସାଧ୍ୟ ମକ୍ତୁହସ୍ତ ଦୋଇ ଯେ ସାଦା ଦେବାରୁ ଚକ୍ତା ହରରେ ଅକଳମ୍ବେ କମିଟିର ସମ୍ପଦ ଶା ସସ୍ତ ସାଦେବ ପ୍ରସନ୍ନମାର ପର ସେପସକଲେକା ଇନ୍ଦ୍ରନୟରକ୍ ନବଦେବୁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ତାଦପର ଠିକଣାରେ ପଠାଇ ଦେବେ । ଇଂରାଜୀପଦ୍ଧି ଯଥା:

dear Sir,
The whole village of Bhubaneswar, the seat of the Great Temple of Lingarja in the District of Puri, comprising several hundreds of thatched houses, including the Police offices and out offices has been destroyed by fire. It occurred on the 19th March current and the villagers are in great distress.

A half of another neighbouring village called Kapileswar has been similarly destroyed. That was on the 22nd March current.

Any relief coming to the houseless villagers will be most welcome. The re-erection needs ready co-operative, supply of labour and materials at cheap cost.

On behalf of the villagers, we humbly ask that you will be kind enough to exert your influence to raise a relief fund. Any amount raised for the purpose may be remitted to the Secretary Bhubaneswar fire relief fund P.O. Bhubaneswar (Puri). Rai Saheb, Prasanna Kumar Pal, a retired Assistant Engineer, now settled at Bhubanesur has kindly consented to act as Secretary.

The Collector of Puri, the Sub-divisional officer of Khurda and the District Superintendent of Police Puri were all kind enough to call at the scene of occurrence and have express their deep sympathy.

Yours faithfully
Bhubaneswar } Rash Behari Naik
The 22nd 1910 } Retired Deputy Collector.
Priyanath Chatterji
Fakil Cuttack.
Members of Bhubaneswar
Temple Committee.

ଗତ ୩ ୧୧ ରଖରେ ଗୋଟି ଦେବା ସପ୍ତା-ଦରେ ଗୁରବରେ ପେଲେଗ ସେଗରେ ୨୧୫-୧୪ ମୂଲୁ ଦୋଇଥିଲ । ବହିପର ଅର୍ଥାତ୍ ୩ ୧୨ ରଖରେ ଗୋଟି ଦେବା ସପ୍ତାଦର ମୂଲ୍ୟ ୨୧୨୮ ଥିଲ । ମାଟି ସେଶଲିଖିତ ଅକ୍ଷରେ ଗୁଣପରାଦାର ଅକ୍ଷ ମିଶି ତାହି ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକୃତ ରେ ଉଣା ନ ଦୋଇ ଛିଡ଼ି ବୁକ୍ତି ଦୋଇଥିଲ । ସେଗର ପ୍ରତୋପ ସୁକ୍ତପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ପଞ୍ଚାବ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ । ବଙ୍ଗ ଓ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ମୂଲୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତୋପରେ ସଦୃଶ୍ୟକ ଥିଲ ।

ପ୍ରଥମ ବୌଦ୍ଧ ବେଲେ ଏ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅଧି-ତାଂସ ମକ୍ତ ଅବୌଳା ଦେଖି ଏ ବର୍ଷ ଅଧି-ପସଲ ପ୍ରକ୍ତ ସେପର ଦୁବାସ ଦୋଇଥିଲେ ଯଦୁଗ ମାସରେ ମକ୍ତ ବୌଦ୍ଧ ବାଦାର ବାଦା ଅଦେବ ପରମାଣରେ ଦୁଷ୍ଟାତ ଦେଇଅଛୁ ଏତେବେଲେ ଗୁରପଣ ଫସଲ ଦେବାର ଅଦ୍-ମାନକ୍ରମ । ଶାନ୍ତି ଏବଂ ଅରବଣା ଦେଲେ ଅଶା ଅନ୍ତରଦୁକ୍ତ ଦେବ । ଅଜି ତାଲ ଏ ତର-ରକୁ ବସୁର ଅମଦବି ଅଧୁଅଛୁ ସେ ମତାତତ-ମାତେ ଚକ୍ତି ହରଦତାରୁ ଯୋଉଅଛନ୍ତି । ବର୍ଷା ଅକ୍ଷରେ ଛୁଡ଼ ପଡ଼ିବା ଅ ପକା ରଣା ହରବାର ଅସୁବଧା ଦେବୁ ଅକ୍ରମ୍ବ୍ ଏତେ ଅଧି ବାଦାର ଯାଉଅଛୁ ଚକେତୁ ପାତଲ ଅଧି ବସୁର ଫିଲନ୍ତା

ଅମ୍ବେମାତେ ଅବଗତ ବେଲୁଁ ସେ ସୁବନ୍ତା ଓ ମଧୁସୂର ବହାର ଗୁଣାମାତେ ସରଦାରକ୍ ବରୁକ୍ତରେ ତୋଇଦାଣ୍ଡି ଟିକସ ଅଦ୍ୟାସମତେ ସେମ ଗକ୍ତ ବକ୍ତା ଇଲବାରେ ବସିଥିବା ସମ୍ପ-କ୍ତରେ ଏଠା ସବଜକକ୍ ସସ୍ତ ବରୁକ୍ତରେ ଦାଉକୋର୍ଟରେ ସେ ଅପର କରଥିରେ ବାଦା ଗର ରୁଧବାର ଦତ୍ତ ଚକ୍ତି ଦୋଇଅଛୁ । ଏ ମୋକଦମାରେ ଗୁଣାମାକକ୍ ପକ୍ଷରୁ ବ ଚକ୍ତି-ବର୍ତ୍ତୀ ବାରିଷ୍ଟର ନିସ୍ତୁଲ୍ ଥାଇ ସବାଲ ନିବାବ ହରଥିଲେ । ସରଦାରକ୍ ପକ୍ଷରୁ ତାଲିର ଗୁଣଦାଣ୍ଡି ଦୋଷ ଦୈନିକ ତରର ବାରିଷ୍ଟର ଫିସ ଅର୍ଥାତ୍ ୯ ୧୦୨୦ କା ହୁଷାବେ ଦେଇ-ଥିଲେ ଏବଂ ତାକ୍ ସକ୍ତେ ପକ୍ୟ ଓଡ଼ଲ

ମଧ୍ୟ ସ୍ତରେ ଉକ୍ତ ଅଧିକମତ ଶ୍ରୀଶିରେ ଦୃଢ଼ ଅଭିପ୍ରାୟ ହେଲା । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପଦନାମକର ବୃତ୍ତାନ୍ତର ସରକାରର ସେ ବୃତ୍ତାନ୍ତର ଶେଷ ହୋଇଥିଲା ବୋଲିବା ନାହିଁ । ତାହା ବୃତ୍ତାନ୍ତର ଫାଇଦା ନିମନ୍ତେ ଦେଇ ଦରମା ବୃଦ୍ଧି ବ୍ୟୟ କୁହେ । ଶୁଣି ଦେଖିଲେ ବସ୍ତୁରତ ବଦଳଣ ଚଣାଉଛି ।

ଉତ୍କଳାଠାରେ ଯେଉଁ ଉଦ୍‌ଘାଟନା ହେଉଥିଲା ତହିଁ ସମ୍ଭବେ ଧର ଦୋଷପୁରା ଅଧ୍ୟାପୀମାନଙ୍କର ବୃତ୍ତାନ୍ତର ଦୃଢ଼ ଅଭିପ୍ରାୟ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବୃତ୍ତାନ୍ତର ଅଧ୍ୟବେଶନରେ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଅଧ୍ୟାପୀ ଏକପକ୍ଷର ଦରମାରୁ ବାହାକୁ ଶ୍ରମ ଦେଖାଇ ସରକାର ପକ୍ଷରୁ ସାମାଜିକ ଦରମା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ସେ ସାମାଜିକ ଦରମା ଉପରେ ଉତ୍କଳରେ ବାହାକୁ ମୁକ୍ତ ବାହାକୁର ସମସ୍ତର ଅଭିପ୍ରାୟ, ପୁଲିସ୍ ମନୋବୃତ୍ତର କୁମ୍ଭାଦିପଦ ଦାସ ପ୍ରଭୃତି ଏକ ବାହା ପରପ୍ରକାର ଦୋଷ ଶିଖର ସୁଦ୍ଧା ସେ ପ୍ରକାର ଏକପକ୍ଷର ଦରମାର ପ୍ରକାଶ କଲେ ମାତ୍ର ସେ ସାଦା ଦରମାକୁ ସମସ୍ତ ମିଥ୍ୟା । ଏଥି ଉପରେ ମୋହନମା ଅଭଳ ଦେବାରୁ ଅଧ୍ୟାପୀମାନେ ମୁକ୍ତି ଲାଭ କଲେ । ଶ୍ରୀମା ପ୍ରାୟ ଅଧ୍ୟାପୀ ମିଥ୍ୟାକଥା ବହୁବା ଦେଖି ଶୋକିତାସୀ ସୁଦ୍ଧେ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଅଧ୍ୟାପୀମାନେ ମୁକ୍ତି ଲାଭ କଲେକ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ତାମର ଅନ୍ୟ ମୋହନମାନେ ଧର ଦୋଷ ଅଛନ୍ତି । ଏକପକ୍ଷର ଦରମା ଯେମନ୍ତ ସମେତ ନବକ ସେମନ୍ତ ବହି ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ଲେଖକର ଅବିରୋଧୀ ପ୍ରକାଶକ ।

ବସ୍ତୁରତ ମେଳ ଶେଷ ହୋଇଗଲା । କେଣି ହିମାଳୟ ଧରୁ କି ୫୧୧ ଶ ଧରଦୋଷ ବେଶାଘାତ ବସ୍ତୁ ପାଇ ଘରକୁ ଯାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଫେରାକ ସର୍ଦ୍ଦାରମାନେ ବଦ୍ଧିକୃତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ମେଳର ଦରମା ସାଧା ସମାଦ ପକ୍ଷମାନଙ୍କରେ ବାହାକୁ ଅଛି ତହିଁରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ପୁଲିସ୍ ଅଧ୍ୟାପୀ, ଜଙ୍ଗଲସଂରକ୍ଷଣ ଦେଖି ଅଭିପ୍ରାୟ ଅଧ୍ୟାପୀ ଓ ବନାଧିକାରୀ, ବଦ୍ୟାଳୟର ଶିକ୍ଷକ ମାନେ ପଲିସ୍ ପ୍ରତି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତା ଓ ବାକି ଦୋଷ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରମାଣକୁ ଦର୍ଶାଦେବା ବେଠିକାମଦ୍ୱାରା ଦୂରବର୍ତ୍ତୀଗ୍ରାମରେ ଘରସ୍ୱାର ଶୁଣି ସରକାର ନିର୍ମାଣକ ଦାୟିତ୍ୱ ଲାଗିବା, ଦେବଲ ସାମାଜ୍ୟ ଶୋକିତରେ କିମ୍ପାପୁରକୁ ଯାଇ ଘର ନିର୍ମାଣ ଦାୟିତ୍ୱ ଲାଗିବା ମେଳର ପ୍ରକାଶ ଦାରଣ ଅଟେ । ସନ ୧୮୭୭ ସାଲର ମେଳରେ ଦେବଲ ଦେବେଶ୍ୱରୀ ଗ୍ରାମଲୋକେ ମେଳକାଳିକାମେମା ବଦ୍ୟାଳୟର ମେଳ ସମ୍ପାଦକ ହସ୍ତ

ରେ ବସ୍ତୁରତ ହୋଇଅଛି । ଅନେମାନେ ଭରସାକରୁ ଶରଣିମେଣ ଏଥିର ବସ୍ତୁରତରୁ ଦେଖି ଦୃଢ଼ ପ୍ରକାଶକର ବନେ ନସ୍ତୁ କରନ୍ତେ । ଅବଦାସଦୋକାଦ ଦ୍ୱାରା ଏମାନଙ୍କର ଚରଣ ଏକ ଦୈନିକ ବଳ ଦେବେଦୂର ଅବଦଳ ଲାଭ କରୁଅଛି ବାହାମଧ୍ୟ ବଦଳି ଦେବା ଉଚିତ ।

ପ୍ରତିଯୋଗିତା ପଦ୍ମଶାହୀର ଦୃଷ୍ଟି ନିଶ୍ଚେ ଗ ପ୍ରଥା ପୁନର୍ବାର ଚଳାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମାନ୍ୟବର ବୈକୁଣ୍ଠକାଥ ସେନା ମହାଶୟ ବଙ୍ଗାପୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ମୁଖେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅଗତ କରୁଥିଲେ । ବାକିସଙ୍ଗେ ମାନ୍ୟବର କୁପେନ୍ଦ୍ରନାଥ ବସ୍ତୁ ପ୍ରକାଶ ଦେବେକ ସଦସ୍ୟେ ମା ସୁଲେକ୍ତେ ବଦଳର ଏକ ମୁସଲମାନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ସଦ୍ୟମାନେ ତହିଁରେ ଅପରି ଦରମାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବକ ମହାଶୟ ପ୍ରସ୍ତାବକ ଉଠାଇ ଦେଲେ । ଯୋଗ୍ୟବାଦୀର ସରକାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ୍ୟମାନ ପ୍ରକ୍ତି ଦେଲେ ଶାସନଦାୟିତ୍ୱ ଯେ ସୌସ୍ତବ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏଥିରେ ସମେତ ନାହିଁ ଏବଂ ଦେବାର ଲୋକ ତଥା ମୁସଲମାନମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ଯୋଗ୍ୟବାରେ ଉଣା ଦେଉ ବାହାନ୍ତି । ବଙ୍ଗଦେଶରେ ଶିକ୍ଷାରବସ୍ତୁର ଏବଂ ଶିକ୍ଷିତଲୋକ ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ହୋଇଥିବା ଦେଖି ଦେବାର ବାସୀ ଏବଂ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ବଙ୍ଗାଳକ ସମାଜର ଦୋଷ ପାଉବା ବସ୍ତୁରତରୁ ଉପସ୍ଥରେକ୍ତି ଉନ୍ନତ ପ୍ରଦେଶ ଓ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପଲ୍ଲୀର ନିୟମ ଦେଲେ କର ଲାଗିଯିବ । ବାହା କର କେବଳ ସରକାରଙ୍କ ଅନୁସ୍ତୁତ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ରଖିବା ଏକପକ୍ଷରେ ସମାଜୀକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନୁହେଁ । ସରକାରଙ୍କ ଅନୁସ୍ତୁତ ସେ ଉପସ୍ଥୁକ୍ତ ସାଧରେ ପଞ୍ଜ କହି ଏମନ୍ତ ଅନେମାନେ କହୁ ବାହୁ ମଧ୍ୟ ତହିଁରେ ଭ୍ରମ ବଢ଼ିବା ସେମନ୍ତ ସମ୍ପଦ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ପଦ୍ମଶାହୀର ଯୋଗ୍ୟବାଦ କରାକରଣ ଦେମନ୍ତ ସଦଳ ।

କଟକ ମିଡ଼ଲ ସ୍କୁଲ ।

ଗତ ବୃଦ୍ଧିର ପ୍ରାଚୀନକାଳରେ ଉପସ୍ଥୁକ୍ତ ସ୍କୁଲର ପ୍ରକାଶକ ବଦଳଣ ସମ୍ମୁ ହୋଇଥିଲା । ଶୁଣି ସୁଦାମତରୁ କାହୁଁ ବାହାକୁର ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଅଧ୍ୟାପକ ହୋଇଥିଲେ । ସ୍କୁଲର ଦେବତାମାତୁର ବାହା କେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଦୋଷ ଦୃଷ୍ଟାତ ପାଠ କଲେ ଉପସ୍ଥୁକ୍ତ ଶ୍ରୀମାନେ ବଙ୍ଗାଳ, ଓଡ଼ିଆ, ଉର୍ଦ୍ଦୁ ଓ ଇଂରାଜୀ ପଦ୍ୟମାନ ପାଠ କରୁଥିଲେ । ଦୃଷ୍ଟାତରୁ ପ୍ରକାଶ ଦେଲେ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍କୁଲରେ କି ୧୦ ଶ ଶ୍ରୀ ଅଛନ୍ତି ଓ ବଦ୍ୟାଳୟରେ ଦୁଇଜଣ ମୁସଲମାନ ଓ ବାକି ହିନ୍ଦୁ ଶ୍ରୀ । ଗତ ଦୁଇବର୍ଷରେ କି ୮୩ ଓ ୨୧ ଶ ଶ୍ରୀ

ସୁଲେ । ସ୍କୁଲ ସହକରେ ଦେବତାମାତୁର ବଦଳଣ ସୁଦାମତରୁ ଶିକ୍ଷକ ବ୍ୟାଘାତ ଦେବତାମାତୁର ପାଠାଧ୍ୟାପୀମାନେ ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷକବାହାନ୍ତର କରଥାଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ସୁଦାମତ ଅନ୍ୟ ସୁଦାମତଙ୍କରେ ବାହା । ବଦ୍ୟାଳୟର ସମ୍ପ୍ରଦାୟରୁ ପ୍ରକାଶ ବଦଳଣ କରୁଥିଲେ । ସମ୍ମୁ ବଙ୍ଗ ଦୃଷ୍ଟାତେ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମହୋଦୟ ଯେଉଁ ଶ୍ରୀମାନେ ପୁରସ୍କାର ପାଇବାକୁ ଅଗ୍ରମ ଦୋଷ ଶ୍ରୀ ସେମାନେ ଅନାମୀ ବର୍ଷରେ ପାଇବାର ତେଣୁ କରବାକୁ ଉପଦେଶ ଦେଇ ଦେଖୁଥିଲେ ଏବଂ ସ୍କୁଲର ଶିକ୍ଷକ ବସ୍ତୁରେ ଉପସ୍ଥୁକ୍ତ ବଦଳଣକ୍ରମ ଓ ସୁଦାମତ ସୁଦାମତ ବେଶୀ ଶ୍ରୀ କ ଦେବାର ତାରଣ ଦିଶି ଉପସ୍ଥୁକ୍ତ ନାହାନ୍ତି । ଏ ବସ୍ତୁରେ ସଦେଶ୍ୱ ଦେବା ଉଚିତ । ପରେ ଦେବତାମାତୁର ଦେବତାମାତୁର ବାହା ବଦ୍ୟାଳୟର ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଓ ଉପସ୍ଥୁକ୍ତ ବଦ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟବାଦ ଦେଇଥିଲେ । ସୁଦାମତ ବଦଳଣକୁ ପ୍ରକାଶ ଦେଲେ ସେ ବଦଳଣର ବଦଳଣ ଦର୍ଶ୍ୟ ଏହିଅଭିପ୍ରାୟ ଦେଖି ଦେଖିଲେ । ସୁଦାମତର ମୁଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଉପସ୍ଥୁକ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରବା ସୁଦାମତରୁ ଦାୟିତ୍ୱ ସଦ୍ୟ ପ୍ରତିବର୍ଷ ନ ଦେଲେ ଦେବେ ପ୍ରକାଶକର ଅବଶ୍ୟକତା ବାହା ରହିଲା । ଅନେମାନେ ଅଧ୍ୟାପକ ଏଣିକି ସେପରି ପ୍ରତିବର୍ଷ ପ୍ରକାଶକର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତୁ ।

କଲିକତା ବଦ୍ୟାଳୟର ଉପାଧିକାରଣ ସମ୍ମୁ ।

ଗତମାସ ତା ୧୨ ରଜ ଅପସ୍ତୁକ୍ତ ସମସ୍ତରେ ଉପାଧିକାରଣକ୍ରମେ କଲିକତା ବଦ୍ୟାଳୟର ଗୋଟିଏ ସମ୍ମୁ ହୋଇଥିଲା । ତହିଁରେ ଶୁକ୍ଳସେଲର ସୁଦାମତ ବଦ୍ୟାଳୟ ଏକ ପ୍ରତିକ୍ଷୁ ଶୁକ୍ଳସେଲର ବଦ୍ୟାଳୟ ମୁଖ୍ୟମା ମହୋଦୟମାନେ ସମସ୍ତପ୍ରକାର ଥିଲେ । ଅନେମାନଙ୍କର ଶ୍ରେଣୀକ୍ରମ ସାଦେନ ମହୋଦୟ ମଧ୍ୟ ସମ୍ମୁକ୍ରମ ସରକାର କରୁଥିଲେ । ଦର୍ଶନଶାସ୍ତ୍ରର ସଦ୍ୟାତ ଉପାଧି କି ୩୪, ଏମ ଏ କି ୨୩, ବିଏ କି ୨୭ ଶ, ବି ଏସ୍ ସି କି ୩୫ ଶ, ବିଟି କି ୧୪ ଶ, ଡି ଏଲ୍ କି ୧୧, ବି ଏଲ୍ କି ୧୪, ଏମ ଡି କି ୧୧, ଏମ ବି କି ୨୩, ଏଲ୍ ଏମ ଏସ୍ କି ୩୧ ଶ, ଏବଂ ବି କି କି ୮ ଶ ଶ୍ରୀଙ୍କୁ ଦର୍ଶାଉଥିଲା । ଦେଖିନ ଦେଲେକର କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀ ଶୋଭାଦାବାଳା ଅଧ୍ୟାପକ ସନକ ଏବଂ ପଦ୍ୟାଳୟ ପୁନର୍ବିଦ୍ୟକ ଦେବାରୁ ଅଧ୍ୟାପକସମ୍ପ୍ରଦାୟରୁ କିମ୍ପାକ ଉପସ୍ଥୁକ୍ତ, ସେଦିନର ପ୍ରକାଶ ବଦ୍ୟାଳୟରୁ ବଦ୍ୟାଳୟ ମହୋଦୟଙ୍କ ଅଦେଶମତେ ବଦ୍ୟାଳୟ ମୁଖ୍ୟମା ମହୋଦୟଙ୍କ ବର୍ତ୍ତୁକ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିଲା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦଥାମଧ୍ୟରେ ସେ ଦେଖିଲେ ସେ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଉଡ଼ିସାହ ନିକଟୀ ରାଜୀ କାନ୍ୟହମଜାର ଏକଟି ବିଶେଷ ଅଧିବେଶନ ଆଗାମୀ ୧୦୫ ଏପ୍ରିଲ ରବିବାର ମହା ୩ ଘଟିକା ମଧ୍ୟ ଅଧିକ୍ତ ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟ ମହାଶୟର ଚୌଧୁରୀବାଜାରହ ବାସାଗୃହେ ହଇବେକ ।

ମହାର ନିୟମାବଳୀ ହିରୀକୃତ ଓ ଅନାମା କାର୍ଯ୍ୟ ହଇବେକ । ଅତଏବ ବିନୟପୂର୍ବକ କାର୍ଯ୍ୟ ମହୋଦୟ-ଗଣେର ମହାର ଉପସ୍ଥିତି ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିଅଛି ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଅକ୍ଷୟକୁମାର ଘୋଷ
୩-୩-୧୦ } ମଲ୍ଲାନାଦକ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରମୁଖ ଗଜା ବାସୁପୁସ୍ତକ ଗୋଷ୍ଠିଏ ଚଣେଶ ଅଧିକେଶକ ଅଗାମୀ ଅପ୍ରେଲ ମାସ ୩୦ ରଖ ରବିବାର ସନ୍ଧ୍ୟା ୬ ଘଣ୍ଟା ସମୟେ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି ବାଟୁ ଗୋଷ୍ଠିଶଙ୍କର ଶ୍ରୀ ମହାଶୟକ ଗୋଷ୍ଠିଶଙ୍କରପୁ ବସାଗୃହରେ ଦେବ । ସଗ୍ରହ ଜୟମାନବୀ ପ୍ରସାଦୁତ ଓ ଅକମଳା କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବ । ଅତଏବ ବାସୁପୁ ମହୋଦୟମଣଙ୍କ ସଗ୍ରହେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବା ଜନଶ୍ରେ କରମପୂର୍ବକ ପାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଅକ୍ଷୟକୁମାର ଘୋଷ
୩/୩/୧୦ } ସମ୍ପାଦକ

କର୍ମଖାଲି ।

ମାଉସର ପାଖ ଭର ଜମିଦାର ଓ ମହାଜମା ସିରସ୍ତାରେ ପାରଦର୍ଶିତା ଲଭ କରୁଥିବ, ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି ଜାଲ, ବସୁପ ବ ୨୫ ରୁ ୩୫, ସି ପୁସ୍ତ ଓ ସବଳ, ୫ ୨୦୦ ୯ ପ୍ରାକସପ୍ରାକସ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି ଜାମିନ ଦେଇ ପାରବା ବ୍ୟକ୍ତିର ମାସିକ ବେତନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ୧୧୦ ୯ ୧୫ ୯ ରୁକ୍ତ ରୁକ୍ତି ଦେବ । ଅପ୍ରେଲ ୩ ୨୫ ରଖ ପୂର୍ବରୁ ନିଜ ଦସ୍ତଲିପିଦ୍ୱାରା ଅବେଦନକର ।

ନାଲଗିର } ଶ୍ରୀ କୁମ୍ଭପାଦ କୁମ୍ଭା ଜମିଦାର
ଜୁମ୍ଭପାଦ ଗ୍ରାମ ଗୋଷ୍ଠିଶଙ୍କ ନାଲ-ଗିର । କା ବାଲେଶ୍ୱର

NOTICE.

Cuttack Jewellery Works.

ଏତଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଉଅଛୁ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନୁମୋଦିତ ଦୋକାନର ବାସିଦ ହୁଅନ୍ତୁ ଦେଉଥିବା ଗୋଷ୍ଠି ଅନୁମୋଦିତ ଦେବେକ କେବଳମାନ ଜମାଦରରେ ହିଜୀ ରୁଅଛୁ । ଅଥା ଜର୍ଜୁ ଗ୍ରହଣ ଉଚ୍ଚକ ବ୍ୟକ୍ତିମତେ ଏ ସୁଯୋଗ ଗ୍ରହଣେ ଦାନ୍ତ । ପ୍ରକାଶ ଆଉକ ଏ ସୁଯୋଗ ଅନ୍ତରେ ଜମାଦେ ଉଚ୍ଚକେ ରାଅଛୁ । ଉଚ୍ଚ ।

Baribazar } Parmanand Prusty
Cuttack } Manager
28-3-10 } G. C. Prusty. & Co.

କବିସମ୍ମାନ ।

ଶ୍ରୀ ଗୁରୁତ ଦର କବିରତ୍ନ ।
ପରପୁଣ୍ୟ । ଅଧିକେଶକ ଜଣାଣାଏ
ବିଧିବଦଳର ଦୃଷ୍ଟି ।

ଶ୍ରୀ ମଦନାନନ୍ଦ ମୋଦକ ।

ଏହା ସେବକ ବରଣ ଶ୍ରୀମଦାନନ୍ଦ, ଧୂଳିକା, ସପ୍ତସାଧୁ ପୁକ୍ତ ଉକ୍ତା, ପରପୁ ବା ବ ସମ୍ପର୍କର, ପର ପଦ୍ମା । ଶ୍ରୀମଦ ମହାଦେବ ଗୋଷ୍ଠି ଦେବା, ଗୋଷ୍ଠି ସରସ୍ୱତୀ ନ ଦେବା ଦେଶରେ ବାସୁ ଦେବା, ତପସ୍ୱ ଜ୍ୟୋତି ଦାସ ଦେବା, ଜନକ ବ୍ୟଥା ଦେବା, ମୁଣ୍ଡ ହୃଦୟ, ପଦ୍ମ ଦେଶମ ବରଣ କେଶବ ଗୁଣ୍ଡ ଦେବା ଦେବା, ଉତ୍କଳ ପଦ୍ମାଶ୍ରମ ନ ଦେବା ପଦ୍ମାଶ୍ରମକ ବ-ମ-ରମ ଦେବା, ମୁଖା ନଦେବା, ପଦ୍ମ ପଦ୍ମା ଦେବା ନ ଦେବାଦେବା ଶ୍ରୀ ସପ୍ତସାଧୁପଦ୍ମାଶ୍ରମ ଦ୍ୱାପଦ୍ମାଶ୍ରମରେ କାର୍ଯ୍ୟାତ ଦେବା, ତଥା ପ୍ରମାଣେ ସମ୍ପର୍କ ଦେ । ବ୍ୟା ଅମ ଉତ୍କଳ ଦେବା ଦେବା, ଶ୍ରୀ ଗୋଷ୍ଠିଦେବା, ପଦ୍ମାଶ୍ରମ ଦେବା, ବ୍ୟା ରକ ବରଣେକ ବିନା ଶେଷଦେବା, ସରସ୍ୱା ସହର ଶାନ୍ତା ପଦାର୍ଥ ନିର୍ଦ୍ଦି ଦେବା, ବାସୁକିନୀ ଦେଶରେ ଦେବ ଦେବା, ବିନା ଦେଶ ପାମିନା, ହୃଦୟ ବେଧ ଦେବା, ଶ୍ରୀ ଅଧିକେଶକ ଦେ । ବେ ର ମୂଳା ଟା ବା ଉତ୍କଳ ପୁର ବରଣ ।

ପୁଣି କରୁଦନ ସଦାଶେ ସୁଯୋଗ ।
ସବୁର କର୍ମ କରନ୍ତୁ ।

ବିଚିତ୍ର ଦୁର୍ଗବଂଶୀ ।

ଉପାରି ଅଠପେକ ୫୨୯ ପୁସ୍ତା ।
କୃଷକ ଜନ୍ମଠାରୁ ସୁନାବେଦନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ନାକାପ୍ରକାର ଛନ୍ଦରେ ରଚିତ ।
ଅସନ୍ତା କବିତ୍ର ସମାନ୍ତ (ଏପ୍ରେଲ ୧୯୧୦ରଖ)
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧୨୩ କା ମୂଲ୍ୟର ଏହି ଦୂରତ ପୁସ୍ତକ
୫ ୧୯ କା ମୂଲ୍ୟରେ କିଣିବୁ କରମଣିତ ପ୍ରାକ
ମାସୁଲ ଓ ଭା: ପ: ଶରତ ୧୩ ମାସ ।
ପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରାତ-ଉତ୍କଳ ମାହାତ୍ୟ ପ୍ରେସ,
ପୋ: ଅ: ଶ୍ରୀମନଗୋବିନ୍ଦ, କଟକ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସୁବଚନ ଗ୍ରନ୍ଥ ୧୦୯ମସଂକ୍ର

ସମ୍ବନ୍ଧନା ।

ଅଷ୍ଟଦୁର୍ଗ ଜଗାମୀ କବି ନରସିଂହ ପଟ୍ଟନାୟକ କବିଦ୍ୱାରା ନାମା ଶ୍ରୀମଦେ କରଚିତ । ଉକ୍ତା ଉପେକ୍ତ ଉଚ୍ଚକ ରଚିତା ଗୋଷ୍ଠିଶଙ୍କରରେ ରଖା ଦେବ । ନବ୍ୟବଳ ଓ ଗୋଷ୍ଠିଶଙ୍କର ପୁନଶ୍ଚ ପ୍ରଭୁର ବଞ୍ଚ କବିତ ପର ଜାଣିର ଦେଶର ମହିତକର୍ମା ସମ୍ପର୍କରେ ଉଚ୍ଚକ ଅବ ଲମ୍ବକରେ ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ ଲିଖିତ । ମୂଲ୍ୟ ୧ ୨ ୩ ପ୍ରାପ୍ତିପ୍ରାକ-କଟକ ପ୍ରମୋଦଜୀନାଦର ପୁସ୍ତ ଦୋକାନ ଦରଦାନକାର କଟକ

NOTICE.
Cheap and Fresh.

The undersigned begs to inform the public that he has opened a Dispensary at Choudhury Bazar, Cuttack styled "The cheap Alloepathic Pharmacy" (near Goureesanker Babu's house) stocked with all sorts of surgical instruments, and fresh medicines (Officials, Non-officials and Patent) including preparations of Cocaine, Morphia and Opium.

The rates are much cheaper than those of the Bazar. Mofussil orders are executed with care.

Trial orders once solicited.
Dr. S. C. CHANDER,
Cheap Alloepathic Pharmacy
Choudhury Bazar
Cuttack.

(ବିଜ୍ଞାପନ)

ଏତଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେଉଅଛୁ ଯେ ଅନୁମୋଦିତ ଗୋଷ୍ଠିଶଙ୍କର ବାସୁ ଗୋଷ୍ଠିଶଙ୍କର ସମ୍ପର୍କ ଦୋକାନର କବଚରେ "ଉପ ଏଲିଓ-ପାଥକ ପାକମେସି" ନାମରେ ଗୋଷ୍ଠିଏ ଦ୍ୱାଲୁର ଖାଳା ଖୋଲିଅଛୁ । ଏଠାରେ ସମସ୍ତପ୍ରକାର ଦ୍ୱାଲୁର ଯକ୍ଷ ଓ ଦୂରକ ଅମଦାନା ଔଷଧମାନ ଓ ଦେ ଦେବ, ମରସିଅ ଉଚ୍ଚକର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦ୍ରବ୍ୟ ମିଳେ । ବଜାର ଅପେକ୍ଷା ଏଠାରେ ପ୍ରସ୍ତାବକରେ ଔଷଧମାନ ଦିଅଯାଏ । ମସିହାର ଲେକମାନେ ପକ୍ଷ ରେଶିରେ ଔଷଧ ଯୋଗାଦକାରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁ । ଅତଏବ ମହ ସର୍ବସାଧାରଣ ଦେଖନ୍ତୁ ।

ଉତ୍କଳ ସର୍ବସାଧାରଣ ଉଚ୍ଚକ
ଉପ ଏଲିଓପାଥକ ପାକମେସି
ଗୋଷ୍ଠିଶଙ୍କର
କଟକ

WANTED a Compounder for the Cheap Alloepathic Pharmacy. The candidate must be bonafide under the rules, Pay according to qualifications. Hindu candidate is preferable. Apply to
Dr. S. C. CHANDER,
Cheap Alloepathic Pharmacy,
Choudhury Bazar
Cuttack.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଗୋଷ୍ଠିଶଙ୍କର ଅନୁମୋଦିତ ମନମୁଖା ଜମ୍ଭ-ପ୍ରାକମେସି ବାଲକା ବଦ୍ୟାଲୟ ନାମରେ ମାସିକ ୧ ୧୨ କା (ବାଲକା) ବେତନରେ ପ୍ରମା-ରୁକ୍ତର ଶ୍ରେଣୀପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକୃତ କରୁଥିବା

କମ୍ପା ଅପରପ୍ରାୟମେଷ ପଦ୍ମଶାରେ ଉଦ୍‌ଘାଟିତ
 ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେବୀଙ୍କ ନାମେ ଶିକ୍ଷାଦାନ ଏବଂ ବୌଦ୍ଧ
 ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ବାଦନା ବଦ୍ୟାଳୟ ନିର୍ମାଣ ମସିହା
 ୧୯୦୯ ଓ ୧୯୧୦ (ଦଶମକା) ବେଳେରେ ନିଶେ
 ପଦ୍ମଶା ଶିକ୍ଷାଦାନ ଅବସ୍ୟତ । ଯେତେବେଳେ
 ଦ୍ୟୁତ୍ତି ତ୍ରିତୀୟାୟ ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଭିଜ୍ଞତା ଲାଭ
 କଲେ ତେବେ ଅଧିକ ଟଙ୍କା (ପାଞ୍ଚଶହ) ଲେଖାଏଁ
 ଲେଖାଏଁ ଲେଖାଯିବ ପାଇବେ । ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ
 ମାନେ ସ୍ୱ ସ୍ୱ ପ୍ରଣାମ ପତ୍ର ସହଜ ନିମ୍ନ
 ସ୍ୱାକ୍ଷରାବଳୀ ନିତ୍ୟ ଅବେଦନ କରବେ ।

ମନମୁଖା ମହାଦେବୀ ଉପଦେଶ ଦେଲେ
 କଲରେ ଅବସ୍ଥିତ । ବୋଧହୁଏ ଓ ମନମୁଖା
 ଉପସ୍ଥାପନ କଲବାୟୁ ଦେଶ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟପତ୍ର
 ୧୮୮୩ ୧୯୧୦ ମସିହା ।

Kasinath Mahanty

କାଶିନାଥ ମହାନ୍ତି
 ବହୁଦେଶୀୟ କୋର୍ଡ
 ବୌଦ୍ଧ ଶେଖ
 ଶ୍ରୀମତୀ ହରିଲେ

ବିକିତ ମହାଭାରତ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ
 ହୋଇଅଛି

ଅତି ସୁଲଭ, ଅତି ସୁଲଭ
 ୧୦ର ପଦ୍ମ ଟଙ୍କା ଓ ୪୯
 ଅଧିକ ଶ୍ରୀମତୀ, ନିମ୍ନ ଦେଶ

ଉତ୍କଳର ଅନ୍ୟତମ ବିଶାଳ ନିଜ ବିଷୟର
 କୋଷରୁ ବିଷୟ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରି ବିକିତ କରି
 ଉତ୍କଳମାନଙ୍କର ଯେ ମନକୁ ଉପକାର କରି
 ଯାଉଅଛନ୍ତି ଏହା ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । ଏହାଙ୍କ
 ରା ବିକିତରୁ ଉତ୍କଳର ସାଧାରଣ ଲୋକେ
 ଅତ୍ୟାସୁରେ ପରିପାତ୍ରରେ ଏହି ଅଭିପ୍ରାୟରେ
 ଉତ୍କଳ ମହାଭାରତକୁ ବିକିତ ପୋଥିରୁ ସମ୍ପ୍ରଦ
 କର ଯଥାସକ୍ତି ସମୋକ୍ଷକ ଉପାଦାନ ଅର୍ଥ
 ଏହି ପୁସ୍ତକ ଯେଉଁପରି ରଚିତ ହୋଇଅଛି
 ବାଦା ଦିଶିବା ବାହୁଲ୍ୟ ମାତ୍ରି । ଗୋଟିଏ ଛନ୍ଦ
 ପଦ୍ମ ସାରେ ଅତି ଗୋଟିଏ ଛନ୍ଦ ଛନ୍ଦକୁ ପଢ଼ି
 ବାକୁ ଉଚିତ ହେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶ୍ରୀମତୀ
 ଉପରେ ଦିଅନ୍ତୁ ।

ଅପରପଦ ୧୦ ୫ ମସିହା ୧୦ ୧୮ ମସିହା
 ୧୦ ୧୯ ମସିହା ୧୦ ୧୯ ମସିହା ୧୦ ୧୯
 ଦ୍ୱେଶମକ ୧୦ । ଉପଦେଶମକ ୧୦ ୧୯ ମସିହା
 ୧୦ । ଓ ବାଣ ଦଶମକ ୧୦ ୧୯ ଅପରପଦ
 ସକାମୋନ ମୂଲ୍ୟ ୧୦ ୧୯ ମାତ୍ର ସମୁଦାୟ ପଦ
 ଏତଦେ ନେଲେ ୧୦ ୧୯ ପୁଲେ ୧୦ ୧୯

ପଠନା ବନ୍ଧନ ଦେଲେ ୧୦ । ଓ ଛା ଅଧିକ
 ପଠନା । ଅର୍ଥାତ୍ ସକାମୋନ ମୂଲ୍ୟ ୧୦ ୧୯ ବନ୍ଧ
 କରନ୍ତୁ ୧୦ ୧୯ ବାଦ ୧୦ ୧୯ ପଠନା ।
 ଏପରି ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ମହାଭାରତ
 ଦେହ ଉପାଦାନ କରାନ୍ତି । ପ୍ରତି ଶ୍ରୀମତୀ
 ସକା ନିମ୍ନ ଦିଅନ୍ତୁ ।

ବହୁଦେଶୀୟ କୋର୍ଡ ପ୍ରତିଦିନ
 ହୋଇବେ ବିକିତ ଦେଉଅଛୁ ।

WANTED.

Two Sub-Inspectors and one
 Head constable for the Nilgiri
 state Police on salaries of Rs 25-
 20 and 12 per month respectively.
 Uria candidates with fair know-
 ledge of English and experience
 in Police work will have prefer-
 ence. Applications with testi-
 monials of respectability and
 good moral character will be
 received by the undersigned up
 to 10th proximo.

Nilgiri Raj office } BRAJA BALLABHA ROY.
 Dated 22nd } Sheristadar
 March 1910. } For Rajah

NOTICE.

Is hereby given that a veterinary
 scholarship of Rs. 12 per month is
 to be awarded to a student desirous
 of prosecuting his studies in the
 Bengal Veterinary College. The
 candidate must be above 18 and
 between 26 years of age and should
 apply with certificates as to his age,
 good morals and education to the
 undersigned before the 31st March
 1910.

Cuttack } G. N. Chowdhury,
 1-3-10. } Vice Chairman.

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ।

THE CONVOCATION.

On the 12th instant, the very day
 on which the Bengal Budget was
 presented and discussed at the Bengal
 Council, came off the annual Convo-
 cation of the Calcutta University.
 His Excellency, the Chancellor presi-
 ded. The main speech of the day
 was delivered by the Vice-Chancellor,
 Mr. Justice Mookerjee. He re iterated
 the warning he has so often given
 against the students and their teach-
 ers taking part in politics. He urged
 with great force the necessity of pro-
 viding colleges and schools with ade-
 quate and well-managed places of
 residence for students. He appealed
 to Government for a liberal grant.
 He said—"The problem is by no
 means easy of solution, but there are
 1 venture to think, two powerful and

effective remedies at our disposal. In
 the first place a systematic extension
 of the residential system is immedi-
 ately needed; in the second place, a
 well-planned and determined effort
 must be made to impart moral in-
 struction to our boys in schools and
 to our youngmen in colleges at every
 stage of their career. I make no
 secret of my conviction that without
 a liberal grant-in-aid from State,
 continued for many years, and sup-
 plemented by private effort on an
 equally extensive scale, it is impos-
 sible to provide colleges and schools
 with adequate and well managed
 places of residence for their students".

As to imparting of moral training
 he is of opinion that no practical or
 permanent good can be gained if
 students are made merely to commit
 to memory ethical rules and formulas
 selected from great writers of the
 past. The mere examination too of the
 primary grounds of moral obligations
 will not have the desired effect. He
 maintains that special arrangements
 ought to be made to present regularly
 to youthful minds concrete instances
 of noble and virtuous life. He said—
 "For more than half a century we have
 taken the risks inseparable from an
 exclusive expansion of the intellectual
 faculties of our students, and it is not
 a day too soon to undertake the devel-
 opment of the moral side of their
 nature." The well being of the stu-
 dents depend to a great extent on the
 hearty co-operation of the teachers
 and professors and the Vice-Chance-
 ller was glad to declare that the
 teachers as a whole were heartily
 co-operating with the central authori-
 ties in combating the present crisis.
 There can not be any doubt that in
 sounding the alarm against students
 and teachers taking part in politics
 the Vice-Chancellor echoed the senti-
 ments of parents and guardians and
 a large section of educated men.

କିନ୍ତୁ ତା ୨୩ ରୂପରେ ଶେଷ ହେ । ସପ୍ତା-
 ଦରେ ପଠାନ୍ତି, ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଓ ଦକ୍ଷିଣାପଥରେ
 ବୁଦ୍ଧ ଦେଉଅଛୁ । ଚେଷ୍ଟାରେ ବୁଦ୍ଧର ପଦ-
 ମାଗ ଏହା ବିକାଶ ଦେଉଅଛୁ । ପୂର୍ଣ୍ଣ-
 ବଳ ଓ ଅନାମରେ ଏହା ପ୍ରାୟରେ ଏକାକୀରୁ
 ଅଧିକ ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣାପଥରେ ବହୁ ଉପାସନା ।

ଏହିକି ଅନୁପ୍ରାଣିତ ଜାଗ୍ରତ ହେଉ ଭଗ୍ନ-
 ନିଜ ଅନୁପ୍ରାଣିତ କରୁଅଛୁ । ପଦ୍ମର ଲୋ ୧୪ ୫
 ମତ୍ତ ବୋଲିଯାଇ ଗଳର ଧାତୁ ନିର୍ଗତ ହେଉଅଛୁ
 ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଧାନ ଗଳର ଧାତୁର ଶ୍ୱେତ ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ଗଣ୍ଡ ଓ ପୂ ୧୨୦ ଓ ପ୍ରସ୍ତରେ ବହୁ ଦୂରପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ବହୁଯାଉଅଛୁ । ଲୋକେ ଶ୍ରୀ ହୋଇ ପଦାୟନ
 କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଶୁଣୁମିମାନେ ନିଶ୍ଚୟ ହେଉ-
 ଅଛୁ ।

ଦେବତା ବାଳକଙ୍କର ଓ ପୁତ୍ରଜନ୍ମରେ ଦେବୀ ମନ୍ଦିର ମାସକ ବାଳକପୁତ୍ର ୧୨୩ ଲେଖାଏ ଥିଲା । ମନ୍ଦିରର ବଙ୍ଗର ଲେଖକଙ୍କୁ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଦୋଷଣା ପ୍ରଭୃତ ଦୌଷ୍ଟନ୍ତ୍ରୀ କି ଏହି ଅପ୍ରେଲ-ମାସ ଅଭିମୁଖ୍ୟ ତତ୍ତ୍ୱ ବାଳକଙ୍କର ଏକ ପୁତ୍ର ମିତ୍ରକପିପାଳିଟିର ସ୍ତ୍ରୀମଧ୍ୟରେ ମଦର ମାସକ ବାଳକପୁତ୍ର ୧୨୩ ପୁଲରେ ୧୩୪ ଓ ସେହି ଜିଲର ଅନ୍ୟ ସଦଳପ୍ରାଦରେ ୧୨୩ ଲେଖାଏ ଧାର୍ଯ୍ୟଦେବ । ସୁତରାଂ ଦେବକ ମିତ୍ରକପିପାଳିଟି-ମଧ୍ୟରେ ବାଳକପୁତ୍ର ଦସପଣା ବୁଦ୍ଧିଦେଲ । ସଦରରେ ଲେଖକଙ୍କର ଶେଷମାର ଅଧିକାରୋଲ ମାସକ ବାଳକ କିମ୍ବ ସଦାସେ ମାସକ ବାଳକା ଉତ୍ତତ ।

—୫—

ଓଡ଼ିଶାର ନାନା ଜିଲର ମତ ଜାନୁୟାରୀ ମାସର ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁ ବରଦଣ ସାଥୀ:—

	ଜନ୍ମ	ମୃତ୍ୟୁ
ଦେବତା	୫୨୮୫	୪୩୩୭
ବାଲକପୁତ୍ର	୩୦୨୮	୨୩୦୨
ପୁତ୍ର	୨୪୩୫	୨୨୦୫
ସମ୍ଭବପୁତ୍ର	୨୨୫୩	୧୪୧୫

ଏସମଧ୍ୟରେ ଦେବକ ପୁତ୍ରରେ ଓଲଟାଠାରେ ୧୦୨ ଓ ବାଲକଙ୍କରେ ବସନ୍ତ ସେମରେ ୨୭ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା । କଟକ ଜିଲରେ ଓଲଟାଠା ଏବଂ ସମ୍ଭବପୁତ୍ରରେ ଓଲଟାଠା ଓ ବସନ୍ତ ଅର୍ଥାଁ ଦସୁଲ । ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜିଲରେ ଉତ୍ତମ ସେନ ସାମାନ୍ୟ ଥିଲା । ଜନ୍ମପତ୍ର ମୃତ୍ୟୁ ଉତ୍ତା-ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଭରସୁବାର ପ୍ରତୀକ୍ଷା ।

—*—

ହୁମଲସ୍ ପ୍ରଦେଶାନ୍ତର୍ଗତ ଭୃଗୁନଗରୀର ମହାଶକାବ ସହର ଗୁରୁତ ମଦର୍ଣ୍ଣମେଷ୍ଟର ନୁତନ ସକ୍ଷେପ ସମ୍ପାଦକ ହୋଇଅଛୁ । ଭୃଗୁନ-ର ମହାଶକା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସରକାରରୁ ଅଧିକାର ବନ୍ଦା ଶରଣୁ ପାଉଥିଲେ ମାତ୍ର ତତତ ୧୧୧୦ ମସିହା ଜୁଲାଇମାସରୁ ତାହା ଏକଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା-ହୁସାଦେ ପରବାର ନିୟମ ହୋଇଅଛି । ମହା-ଶକାଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ ଅଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଶାସକରେ ସର-କାର ଦସ୍ତୁରେପଣ କରନ୍ତେ ତାହି ମାତ୍ର ଗଜା ସରକାରବାହାଦୁରଙ୍କ ପରମର୍ଶ ଅନୁଯାୟୀ ଦହୁଃ-ସମ୍ପାଦକ ଶାସକ ଭଲାଇବେ । ସିକମ ଏବଂ କୁଟକହାର ସଙ୍ଗେ ସରକାର ସାମାନ୍ୟକରେ ବକାଦ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ସରକାରବାହାଦୁରଙ୍କ ପ୍ରତୀକ୍ଷାରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିବାରଣ ହୁଏ ହୋଇଅଛି ।

—୧୩—

ଦେବତା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷମାର ଅଧିକାରକର ବାଣିଜ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ବଡ଼ ସେମକାର ହୋଇଥିଲା । ସନ ୧୯୦୧ ସାଲ ଅଗଷ୍ଟ ମାସରେ ସେସ ହେବା

ବର୍ଷର ଦେସାକ ଗୁଣ୍ଡାଦ ହୋଇ ସେ ବର୍ଷର ତାରିଖର ସୁଲକ ଦୁକ୍ତିରେ ଅଂଶିମଣ ଶରଦସ ୧୩୦ କୋ ଲେଖାଏଁ ଭରତଗ୍ର ବା ଲର ପା-ରାଲ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଏସୁପୁକେ ହେତେ ବର୍ଷ ଶରଦସ ୧୨୪ କୋ ଲେଖାଏ ଲର ପାଉଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ବର୍ଷ ୧୩୨ କୋ ବୁକା ଦଥା ଯାଇଥିଲା । ଏହି କମ୍ପାନୀ ବ ୪୪ ଓ ଦେଲ ପ୍ରତିତ ହୋଇ କମାନର ସୁଲକ ଦେଖା ଉତ୍ତମା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଦେବକ ମଦବର୍ଷ ଉତ୍କଳ ଗାଳକ୍ଷ ଛତ୍ରା ଏ ଜିଲରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଲେଖକଙ୍କୁ କମ୍ପାନୀ ପ୍ରତିତ ତ ଦେବା ଜେ ଦୁଃଖର ବସସୁ ଅଟେ ।

—

ଦେବତା ପ୍ରେସ ଅଧିକ ଅନୁସାରେ ବଙ୍ଗାୟ ମଦର୍ଣ୍ଣମେଷ୍ଟ ଦୋଷଣା ପ୍ରଭୃତ ଦୌଷ୍ଟନ୍ତ୍ରୀ କି 'ସ୍ୱାଧୀନତା' ଏବଂ 'ଦନ୍ତାଲୟ ସକ୍ଷ' ନାମରେ ସେହି ଦୁଇଗଣ୍ଡ ପ୍ରତୀକାମଳ ପ୍ରଭୃତ ହୋଇ ଅଛି ସେ ସମସ୍ତ ଅଳକ୍ଷ୍ୟକର ବଳପ୍ରୟୋଗର ପ୍ରଦର୍ଭିତ ଏବଂ ଗଳକଦ୍ୱେଷଗୀତର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଟେ । ଅତଏବ ସେହି ତାମନମାନ ବଙ୍ଗଳା ଇଂରାଜୀ ଅଥବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଭାଷାରେ ଶୁଣା ହୋଇ ସେହିଠାରେ ପାସ୍ତାୟିକ ସରକାରବାହା-ଦୁର ଯତତ କରବେ । ଦେବତାଙ୍କ ଦୁଷ୍ଟଲେଖ ଏପର ତାମନମାନ ଶୁଣା କର ବାଦି ଦେବକ ଜିଲର ଗୁପ୍ତବୁଦ୍ଧି ତତତର୍ଥ ବଡ଼ା ଅନ୍ୟ ବିଚ୍ଛୁ ମୁଖ ପାଉତାହାନ୍ତି ଅପତ ସେମାନଙ୍କର ଦୁଷ୍ଟିୟା ଯେତେ ପତ୍ର ନିଷ୍ପାଦନକୁ ଅହାରଣ କଷ୍ଟ ଲେଖ ଦରୁଅଛନ୍ତି ଓ ପୁଲକ୍ଷ ଶକା ତଳସ ବଦ ହେଉନାହିଁ । ଭବବାଦ୍ ହେତେ ଏମାନଙ୍କ ସ୍ତବ୍ଧି ପ୍ରହାର କରବେ ।

—

ଭେକାଲର ଅଦେବ ସରକାର ବାଣୀ ଶକଣୀ ଅଦାୟ ସକାଶେ ବାଳି ବାର ଅଦେବ-କର ସଦ୍ୟପାଉତା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ବାଣୀ ଅଦୟ ହର ତ ପାଉତାହାରଣ ଗଳା ସେମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପତ୍ର କି ଦେଇ ଦେବକ ବରଣସ୍ତ କରୁଥିବାର ଦେଖି ଗଜକାବରାଶିନୀ ଗଜାଙ୍କ ଅନ୍ତ-ରକ ଦୟାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷା କରଅଛନ୍ତି । ସଦାସେନକ ଲେଖାକୁ ବୋଧହୁଅଇ ସରକାରମାନେ ଚାହୁଁର ଅଛନ୍ତି । ତାହା ହେଲେ ସରକାରପାଉତା ପ୍ରକାଶଠାକୁ ଅଦାୟ କର ନିଜେ ଅସ୍ତମାହ କରୁବା ଗୁରୁତର ଦୋଷ ଏବଂ ତହିଁପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାହା-ସରୁ ପତ୍ର ନଦେଇ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦେବକ ଶକ୍ତିଦେବା ଅସତ୍ୟ ଦୟା ବୋଲିବାକୁ ହେବ । ଏହା ସୁଶାସନ ସଙ୍ଗେ ବୋଲିବିବ କିମ୍ବ ସରକୁ ଏତେ ସରକାରବାହ କି ତାହାର ବାଣୀଦାର ହେଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କଠାକୁ ପାଉତା କୋ ତପର

ଅଦାୟ ହେଲ ଅଥବା ଶକ୍ତି ଦଅଗଲ ସଦାସେନ ପ୍ରତୀକ୍ଷ କର ଥିଲେ ବର ହୋଇଥାନ୍ତା ।

—

ବୋମ୍ବାର ଦାଉହୋର୍ଟରେ ଅନୁଦତ ତତେ ପଞ୍ଚାଳ ଏବଂ ଦବାରକାଳମଧ୍ୟରେ ବକାଦ ହୁଏ ସିକ୍ ସୁବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଯାଇଅଛି । ପଞ୍ଚାଳ-କାଳ କମାର ଏବଂ ଦବାରକାଳ ମେଷପାଳକ ଅଟନ୍ତି । ଉତ୍ତମେ ଶୁଦ୍ର, ସୁତରାଂ ସୁଦ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭବଜନ କାଳ ବା ସେଣୀର ଅନ୍ତର୍ଗତତ ବକାଦଶାସ୍ତରେ ନିଷିକ୍ତ ନାହିଁ । ବନ୍ଦୁସତ୍ର ପୁତ୍ର ଓ ବାତେଇର ମହୋଦୟମାନେ ପ୍ରି ଭିତା-ଉଦର୍ଦ୍ଧଇର ତତର (13 M. I. A. 141) ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଧର ତର ସବୁ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ମାତଙ୍କ ମତରେ ଏ ବନ୍ଦୁର ଠିକ୍ ହୋଇଅଛି । ଶୁଦ୍ରମାନେ ସେତେ କାଳ ବା ସେଣୀରେ ବରକୁ ହେଲେ ବୁକା ସେମାନେ ଶୁଦ୍ର ଏବଂ ଏହା ଶୁଦ୍ର-ପୁରୁଷ ଅପର ଶୁଦ୍ରା ଶିବ ବକାଦ ହେବାରେ ଶାସ୍ତ୍ରାନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଦୋଷ ନାହିଁ । ଭବସା-କରୁଁ ସମାଜସଂସ୍କାରମାନେ ଏସୁସାହାୟ୍ୟରେ ସମସ୍ତେ ପରମାଣରେ ଜାତବାଧା ଅଭିମତସ୍ତକ୍ ଏତଦା ସମ୍ପାଦନ କରୁପାଉବେ । ସୁସଂଜାନୁ ପ୍ରତତତ ଦେବହୃତ ବର୍ଣ୍ଣ ବନ୍ଦୁରଦ୍ୱାରା ସାମା-ଜକ ଚିନ୍ତା ଦଳାପର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସକଥା ସମତତ ଅଟେ ।

—*—

ଦେଲଠାରେ ଯେଉଁ ତତାଏତ ହୋଇ ଥିଲା ତହିଁ ସମକ୍ଷେ ଧୂତ ହୋଇଥିବା ଅସାମି-ମାନଙ୍କର ବନ୍ଦୁର କିତନ ଅତନ ଅନୁଗାୟୀ ଦାଉହୋର୍ଟର ବିଶେଷ ଅଧିବେଷନରେ ହୋଇ-ଥିଲା । ଜଣେ ଅସାମୀ ଏତଦାର କରବାକୁ ତାହାକୁ ସମା ଦଅଗାର ସରକାର ପସରୁ ସାଣୀ କରପାଇଥିଲା । ସେସାଣୀ ଦାଉହୋର୍ଟର ଏତତ-ଲସରେ ତାହାକୁ ମୁତ ଠା ବାହାଦୁର ସମସ୍ତ-ଅରମ, ପୁଲକ୍ଷ ଇନସ୍ପେକ୍ଟର କୁମୁଦମୋହନ ଦାସ ଗୁପ୍ତ ଏବଂ ବରୁ ଶରଜନ ଗୋଷ୍ଠି ବିଶେଷ ଥିବାକୁ ସେ ପୁକେ ଏତସର କର ଥିଲେ ସଦାସ କଲ ମାତ୍ର ସେ ସାହା କହୁଅଛୁ ସମସ୍ତ ମିଥ୍ୟା । ଏସୁ ଉତ୍ତରୁ ମୋଦକମା ଅତନ ହେବାକୁ ଅସାମିମାନେ ମଜ୍ଜି ଲର କଲେ । ସଦା ପ୍ରାପ୍ତ ଅସାମୀ ମିଥ୍ୟାଦଥା କହୁବାକେହି ମୌଜିଦାକା ସୁପକ୍ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଅସାମି ମାନେ ମୁଜ୍ଜି ଲର କଲେଦେ ସେମାନଙ୍କ ନାମର ଅନ୍ୟ ମୋଦକମାନେ ଧୂତ ହୋଇ-ଅଛନ୍ତି । ଏତସର କଥାବା ସେମନ୍ତ ସଦେବ-ଜନକ ଦେମନ୍ତ ତହିଁ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଧର କରବ, ଲେଖକର ଅନର୍ପଣତା ପ୍ରତିପାଦକ ।

—

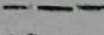
ପର ତା ୧୮ ରଖର ନୀଳାଚଳ ସମାପ୍ତରେ ପ୍ରତାପିତ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାୟ ପ୍ରବନ୍ଧ ପଦ୍ଧିବାଚାରଣ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାୟ ଲବଣା ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ବଡ଼ ପ୍ରଚଳ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ର ଶବ୍ଦର ସାଧାରଣ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦେଖିଅଛୁ । ଲେଖକ ଯାହା ବହି ଅଛନ୍ତି ତ "ସୋପରେ ସର୍ବା ନା ପ୍ରାଣିତ" ତଥାପା ବର୍ତ୍ତମାନରୁ ତମାକ ଦୋର "ଲିଙ୍ଗେ ବେଳ ଗୁର ପତ୍ରା ସମ୍ପର୍କ ସୋପ ନଦେ" ପ୍ରକାଶନା ସାର୍ଥକ ଦୋର ଅଛୁ ବାହା ଅସମ୍ପର୍କ ନଦେ । ସେ ସତ୍ୟାନ୍ତ ହୁଅ- ଛନ୍ତି ସେ ଲିଙ୍ଗମାନଙ୍କ ଓ ସ୍ଵରୂପ ଲିଙ୍ଗମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ଓ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପରସ୍ପର ଓ ସମାଜ ପକ୍ଷରେ ସାମାନ୍ୟ ସମ୍ପର୍କ ନଦେ । ଏଥିରେ ସମସ୍ତ ଅପ୍ୟାୟକାର ହୁଏ, ଦୁଷ୍ଟବୃତ୍ତି ନାଚ ଓ ପ୍ରବଳହୁଏ, ଚୈତନ୍ୟ ଓ ସୋପାପିତ ସମ୍ପର୍କ ହୁଏ, ଗୁରୁର ସ୍ଵପ୍ନାଧ୍ୟାୟ ଦେଖିଲେ ପଦ୍ଧି, ବସ ଗୋରବ ବଦଳୁ ହୁଏ, ଲେଖକମାନେ ପର- ବାଚର ବଚନାଚଳ ତଳକା ଦରପାଚନ୍ତି, ସମ୍ପ- ମାନଙ୍କୁ ସ୍ଵାର୍ଥସାଧକର ସୁଯୋଗ ମିଳେ, ଅନେକ ଦପତୀ ଶଳ ଶରୁଧକ ସଙ୍ଗ କର ସେମାନଙ୍କ ଦଥରେ ତଥାପ କରବାକୁ ପଡ଼େ ନିର୍ଦ୍ଦାୟ । ଏ ବସୟ ଏହାକୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଓ ପ୍ରକାଶର ଚେଷ୍ଟା- ତରବା ଦେଖିଲେ ବିଚାର କରୁଥା ଅଟେ ।

ତାଣି ଧାମରେ ପ୍ରାପିତ ଦୋରପୁରା ଦାତ- ଦାରଣାଦର ତରରେକରମାନଙ୍କର ଗଚନର୍ଚ୍ଚର ତପୋର୍ଷ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦସ୍ତପତ ଦୋରଅଛୁ । ଏହାର ମୂଳଧର ଦୁଇଲକ୍ଷ ବୋ । ପ୍ରକାଶନା ୧୦୦ ବୋ । ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋର ୨୦୦୦ ଅଂଶରେ ବଦଳୁ ଦୋରଅଛୁ ଏବଂ ଲୁଖାଳ ୧୧୦୮ ମସିହା କୁଲମସାପ ତା ୪ ରଖରୁ ଚେଷ୍ଟାକ୍ଷ ଦୋର- ପୁରେଦେ ବଡ଼ ତପମରମାପ ସେଷପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବତ ୧୨୩ ଅଂଶ ବଦଳୁ ଦୋରଅଛୁ । ଗୁର- କର୍ମଶୀରାର୍ଯ୍ୟ ଗତ ସେବୁଏଶାମାସରୁ ଶେଷ ଦୋରଅଛୁ । ଏଣିତ ତାର୍ଯ୍ୟ ତର, ମାତ୍ର ଅଧି- ଗୁରୁରୁ ବାହା ସାଧମତ ଦୋର ତ ପାରବା ଦୁଃଖର ବସ୍ତ । ଯଦ ପ୍ରସ୍ତାବତ ଅଂଶମାନ ସମସ୍ତ ବଦଳୁ ଦୋରଅଥା ଏ ବାହା ଦେଲେ ତାର୍ଯ୍ୟ ତରବାରେ ବାହା ଦେବ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଅମ୍- ମାନଙ୍କ ଦେଶର ଲେଖକମାନେ ବଦଳୁରୁ ଚଳାନ୍ତବାରେ ଅବଧି ଅସ୍ତମର ଦୋରନାଦନ୍ତି । ଦେଶରେ ସେ ଦୁଇଦକାର ଲେଖ ସବଦକା ଖଟାନ୍ତବାରେ ଚାହନ୍ତି ଏହା ବୋଲିଆର ତ ପାରେ ମାତ୍ର ଚେଷ୍ଟା ଓ ଲୁଖାଳର ଅଲବ ଅମ୍- ମାନଙ୍କୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ କର ରଖିଅଛୁ । ଦେଶ- ଲେଖକ ଏହି ଲୁଖାଳର ଅଂଶ ବଦଳୁରୁ ଅପ-

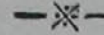
ସର ଦେଲେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କେ ସୁଖୀ ଦେବୁ । ତାପିମନକାରର ମାତ୍ୟବର ମହାସକାମଦୋରସୁ ଏଥିର ତଳେ ତାଲିକାରେକର ଅଛନ୍ତି ।

ଲେଖକମାନଙ୍କେ ପତ୍ର ଲେଖକା ମୁନ- ଧରରେ ଗୋଟିଏ ଲୁଗାଦାରଣତା ପ୍ରାପତ ତରବା ବସୟରେ ଶକ୍ତି ଏ ଅବସ୍ଥା ଦସ୍ୟ ପା- ଅଛି । ଏଥିର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶର ମୂଲ୍ୟ ଏତପତ ବୋ । ଦେଶୀଲୁଗାର ଦେଶୀ ଅଲବ ଦଶିଅଛୁ ଚନ୍ଦ୍ରାଏ ଏଲିକ ବାରଧାନା ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଦରବାର ପ୍ରୟୋଜନଦୃଶ୍ୟ ସଦକରେ ସମ୍ପାଦକ ଦେଖି- ଅଛୁ । ଲେଖା କରୁ ଦେଖିଲେକେ ଏଥିରେ ବୋ ଲିଙ୍ଗ ଦେଶର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟମଙ୍ଗେ ଅପଣାର ଲାଭର ବାଟ ପିଟାନ୍ତନେ । ମାତ୍ର ସାଦସ କର ବୋ କ ଶତାନ୍ତରେ ଦେବଳ ସୁଦେଶୀ ଚନ୍ଦ୍ର- ରରେ ହେ ପଲ ଦେବ ନାହିଁ । ଗୁରୁତରେ ଅନେକ ଲୁଗାକୁଣ ବଳ ଦଶିଅଛୁ ଓ ବସ୍ତର ଲୁଗା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଖିଅଛୁ ଗଥାତ ଏ ଦେଶର ଶରଚକ୍ତ ନିଅନ୍ତ ଦେବାଦେବୁ ବଦେଶରୁ ଅନେକଦକାର ଲୁଗା ଅମଦାନୀ ଦେଖିଅଛୁ । ସୁବତ୍ତ ଅଦ୍ଧର ଅନେକ ଲୁଗାତଳ ବଦିଲେ ସେ ସମସ୍ତରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବା ଲୁଗା ଅନୟା- ସରେ ବିଶିଷ୍ଟ ଦୋର ଲବ ଦେବ । ମାତ୍ର ଅମେ ଦରରୁ ବୋ କ ଶତରେ ଲବ ନାହିଁ ଅପିତ ? ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସାଦସ କାହିଁ ବୋଲି ବଦେଶୀସମତେ ଏ ଦେଶରେ ବ୍ୟବସାୟ କର ବଲି ଦେଲ ଯାତ୍ରାଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କେ ପ୍ରକୃତ ସୁବୁଷଦ୍ୟାୟ ଦାର୍ଯ୍ୟ ନ କର ଦେବଳ ଉର୍ଦ୍ଧା ଓ ମତପ୍ରାପରେ ପେଡ଼ି ମଦୁଅଛି ।

ତଳଅର ପର ମତ୍ର ଏ ଅଂଶରେ ବସ୍ତର ହୁଏ । ଏହା ଗୋଟିଏ ଲିଙ୍ଗଲି ମତ୍ର ଦହରେ ଅଛନ୍ତି ଦେବ ନାହିଁ । ଦୋରପିତାରେ ଗୋ- ଧ୍ୟାଏ ମତ୍ର ଦେଲେ ମଞ୍ଜି ପତ ଉଦଅନେକ ମାତ୍ରାଏ । ପୁଣି ଗନାଦର ଅଗଦ୍ୟ ବୋଲି ବାଜୁରୁପେ ଲେଖେ ଲଗାତ ପକ୍ଷର ଉର୍ଦ୍ଧା କରନ୍ତି ଏବଂ ପୁଣ୍ୟକରେ ପ୍ରମ ବ୍ୟବହାର ଦେଲି । ସୁଲି ସୁନର ଓ ସମସ୍ତସୁଲି । ଏହାର ପଲ ବସାଳି ବୋଲି ପୁଦେ - ଗା ନ ସୁଲ । ଦୁଇ ଚକରର୍ଷ ଦେଲ ଦେହୁ ଲେଖ ଏହି ପଲ ବାଟି ଶାଠ ଅସୁଦନ୍ୟା ଦରବାର ଦେଖି ଦେଲୁ ଚକ୍ରା ସକଚକନକ ଦାବମ ଅପଣା ଏକକା ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଦୁଷ୍ଟମାନ ଦଃଟାନ୍ତବାରେ ଅଦେଶ ଗ୍ରାମ୍ୟ ପ୍ରେମିତେଷମାନଙ୍କ ନଦରୁ ପଠାନ୍ତରେ ଚୈତନ୍ୟ ଓ ଧୋବାମାନେ ଉଦରୁକ୍ତେ ଦୁଲି ମତ୍ର ବାଟି ଦେଖିଅଛନ୍ତି । ପତ୍ରା କମିର ମତ୍ର ବାଟିନାରେ ଅପର୍ଷ ନାହିଁ ।

ମାତ୍ର ବାଜୁ ତାଟିବା ସେ ସମ୍ପର୍କର ଏହା ବୋ- ଲିବା ଅଧିକ । ମୁଲ ଗୋଳ କ ସତାନ୍ତରେ ବାଟିକଦ୍ୟାଏ ଏ ମତ୍ର ସଦେବରେ ବଦେ ସୁବତ୍ତ କମଗତ କରଣ ତାତରେ ଏହାର ବସ ଲେଖଦେବା ଅସମ୍ଭବ । ସବୁ ସମୟରେ ପଲ ହୁଏ ନାହିଁ । ସେବେ ସଦ୍‌ଗୁଣକତ ଦାତ- ମକ୍ଷ ଅଦେଶ ଅନ୍ତର ସମାତ ହୁଏ ଅଲୁଖ୍ୟ ବାହାକର ସଦକାରେ ସଦେବ ନାହିଁ ଦେବେ ପଲ ମୟରେ ଶିଟିଦେଶର ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲେ ବାହାର ସତ ଦେବ ନାହିଁ । ଅପୁ ଦୋରକ ପ୍ରକୃତ ସଦକଲଭ୍ୟ ବସ ଅନେକ ଅଛୁ । ଅସୁଦକ୍ୟାର ଉପାୟ ଦମନ ତରବା ଅପେକ୍ଷା ବହିର ବାରଣ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଓ ଲଗାତର ଉପାୟ କରବା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ ।

ଦେଲମାତ୍ରଅତାରେ ପ୍ରକୃତ ଧୂବା ବଙ୍ଗୀୟ ପଶୁକସ୍ୟା ଦଲେକର ପୁରସାର ବଦରଣ ସଦାପେ ଗତ ମାତ୍ର ତା ୧୫ ରଖରେ ଦଲେକ ଗୁଦରେ ଗୋଟିଏ ସଲ ଦୋରଅଛୁ, ଏ ସଙ୍ଗରେ ଦେଶୀୟ ଏବଂ ସୁବେଶାୟ ଅନେକ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଓ ମହଲମାନେ ସମସ୍ତପ୍ରକୃତ ଦୋରଅଛୁ ଏବଂ ମାତ୍ୟବର ମିତ୍ର ସାଦେବ ସଙ୍ଗତକର ଅସତ ପ୍ରକଣ ଦରଅଛୁ । ସଙ୍ଗତକ ସଦ୍ୟମିଣୀ ସୁଦସ୍ତରେ ପୁରସାର ବଦରଣ କରବା ଦେଖି- ବାକୁ ଅଲବ ମଦୋଦର ଦୋରଅଛୁ । ସେଦର ଉକ୍ତ ଦଲେକର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କର୍ଣ୍ଣେର ରେମଣ୍ଡ ସାଦେବ ମଦୋଦୟ ଶେଉଁ ଉପୋର୍ଷ ପାଠ- କରେ ତହିଁରୁ ପ୍ରକାଶ ଦେଲ ସେ ବର୍ଷାମୂରେ ନ ୧୨୨ ଶ ଶୁକ ସୁଲେଦେ ବସ ଶେଷକୁ ଦେବଳ ୧୨୨ ଜଣ ରହୁମାନସୁଲେ, ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ନ ୨୧ ଶ ହନ, ୪୫ ଜଣ ଦୁଷ୍ଟମାନ, ନ ୫ ଶ ଶାକ୍ତିୟୁକ ଏବଂ ନ ୩ ଶ ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମୀ ବଲମ୍ବା ଅଛନ୍ତି । ବଙ୍ଗ, ପୁର୍ବ ବଙ୍ଗ, ଅପାମ୍ ଅଗ୍ରା, ଅଗୋଧା, ମାନ୍ଦ୍ରାଜ, ପଞ୍ଜାବ, ଦୁଷ୍ଟଦେଶ, ନେପାଳରବଦର ଓ ଦେହାନ୍ତର ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ଶକ୍ତି ଓ ଚିନ୍ତାର ନ ୩ ଶ ଏଥିରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରୁ- ଅଛନ୍ତି । ଏହି ଦଲେକରେ ପଦ୍ଧିକାର ବଦୋବସ୍ତ ସଙ୍ଗେ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ତତସ୍ତା ସଦାପେ ଦସପକାଳ ମଧ୍ୟ ସଂସୁକ୍ତି ଅଛୁ । ସଙ୍ଗତକ ମହାସୟ ପୁରସାର ବଦରଣ ପରେ ଶେଉଁ ବଦୁତା ତଲେ ବହିରେ ସେ ଦହିରେ ସେ ପଶୁ ତତସ୍ତାଲସୁଦ୍ଧର ଅନେ ଦୋକ୍ତାମାନେ ତତସ୍ତା ଦେଖିଥିଲେ ମାତ୍ର ଏଣିତ ବସ୍ତର ଗୋରୁ ପ୍ରକୃତକର ତତସ୍ତା ଦେଖିଅଛୁ ଏବଂ ଏକଦା ବଦେକର ପ୍ରୟୋ- ଜନଦୃଶ୍ୟ ସଦକର ରୁପେ ପ୍ରକାଶ ଦେଖିଅଛୁ । ଦଲେକର ସଧ୍ୟାମ ମହାସୟକ ମଦୋର୍ଷୁ ଅଥା-

ସ୍ୱର ଯୋଗୁଁ ଏସ୍ତର ବସେଷ ଉଦ୍ଭିଦ ଦେଉ
 ଓ ଥିବାର ଅନେମାତେ ଅବନୀ - ଦୋଇ ଦୁର୍ଗିତ
 ଦେଲୁ । ଏହି କଲେଜର ପ୍ରୟୋଗମୟତା
 ହେତୁ ଦିନ ଅଧିକତର ପଢ଼ାପଞ୍ଜୀର ଦେଉଥିବା
 ବର୍ଷସ୍ତ ସମସ୍ତର ମହାଶୟ ଯାହା ହେଲେ ବାଦ,
 ସତ୍ୟ । ଅନେ ପଶୁ ଚିତ୍ରଣା ବର୍ଷସ୍ତ ଅନେ
 କେବଳୁ ହେଁ ଜଣାଶୁଳ ମାତ୍ର ଶିକାର ଅଭାବରୁ
 ବର୍ଜିମାତ ପଶୁ ଚିତ୍ରଣା ଦେଶରେ କାହିଁ
 ବୋଇଲେ ଅନୁକ୍ତି ଦେବ ନାହିଁ । ଏମନ୍ତ ପ୍ରଳେ
 ଏହି କଲେଜଦ୍ୱାରା ଯେ ଦେଶର ପ୍ରଭୁତ
 ଉପହାର ଦେଉଅଛୁ ଏହା ସମସ୍ତେ ସ୍ୱୀକାର
 କରନ୍ତେ । ପଶୁ ଚାକ୍ରରମାତରର ଦାର୍ଯ୍ୟଦାରତା
 ଦେଖି ଏବେ ଲେଖେ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟକ କଥାରେ
 ବ୍ୟାପ ନ କର ଅପରାଧ ବ୍ୟାଧି ପଶୁକ ପଶୁ
 ଚିତ୍ରଣାମୟୁ କେଉଁ ଯାଉଅଛନ୍ତି ମଧ୍ୟ ଥିଲ
 ଲେଖେ ଚାକ୍ରରକ ଯିଏ ଦେଇ ଗରକୁ ଅଣି
 ଚିତ୍ରଣା କର ସୁଖିକ ଯାଉଅଛନ୍ତି । ଏମନ୍ତ ଅବ-
 ପ୍ରାରେ ମରଣିମେଧ ତଥା ଜଳ ବୋର୍ଜିମାତ ଏହି
 କଲେଜକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ଯାହାନ୍ତା କରବ
 ସୁଖେ ଅନୁରା ପ୍ରଦେଶ ସରକାରଙ୍କଦ୍ୱାରା
 ବୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ପଶୁ ଚିତ୍ରଣାମୟୁ ପ୍ରାପକ
 କରବ ପ୍ରତି ମତୋଯୋଗୀ ଦେଲେ ଅନେମାତେ
 ସୁଖୀ ଦେବୁ ।

ମୁରୁଦିଦାବାଦର କବୀର ବାହାଦୁର ପ୍ରକଳ
 ପ୍ରତାପ ପ୍ରକାଶକର ସମ୍ପାଦନାରେ ହେ. ଡି,
 ଏସ ଅଇ ଉପାଧି ପାଇଥିବାରୁ ଚତୁଷଲକ୍ଷେ
 ମୁରୁଦିଦାବାଦରେ ଚେମାସ ବା ୨୧ ରଣ
 ସୋମବାରଠାରୁ ବା ୨୪ ରଣ ଶୁକ୍ରବା-
 ଶର୍ଯ୍ୟକ୍ତ - ଶୁକ୍ରବର ମହୋତ୍ସବ ହୋଇଥିଲ ।
 ମୁରୁଦିଦାବାଦର ଲେଖମାତେ ମାତ୍ୟବର ବାବୁ
 ବୈକୁଣ୍ଠାଧ୍ୟ ସେକର ସରକାରଙ୍କଦ୍ୱାରା ଏସ୍ତର
 ସୁଖପାତ କର ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଚିଠି
 ମଢ଼ିଥିଲେ ଚହିରେ ଗଜା ବଳୟ ବିଦ୍ୟ ଦୟ-
 ରଥ ସମ୍ମପତ ହୋଇଥିଲେ । ସଦରର
 ପ୍ରଧାନ ସଚ୍ଚର ପଦେ ଉଦ୍ୟାଦଦ୍ୱାରା ସୁସଜ୍ଜିତ
 ଦୋଇଥିଲ ଓ ଗୋଟିଏ ହୁଡାରେ ଗଜମାଗ
 ଓ ଚଢ଼ାକର ପଶୁ ପୁଷ୍ପ ପଦାଦାଦରେ ସୁଶୋଭିତ
 ଦେଇଥିଲ । କବୀର ବାହାଦୁରଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ
 ପତ୍ର ଦେବାଦାରଣ ଲିଖିତ, ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଲିଖିତ ହୋଇଥିଲ । ପ୍ରଥମଦିନ ସମାବେଦରେ
 କବୀର ବାହାଦୁର କର ଗ୍ରମଣ କର ସରମଗ୍ନ-
 ପରେ ସମାସିନ ଦେଲୁ ଚାକ୍ତି ଜଳବୋର୍ଜି,
 ମିଉନିଃସାଳି, ବର୍ଣ୍ଣାସ୍ତ ସୁଖମାତସର, ଜେନ-
 ସର, ମେରମାତ ବାଳକ ସର ଏବ ଲାଲବାଗର
 ଲେଖମାତକର୍ତ୍ତୃକ ଏରୁଷ ୨ ଗୋଟି ଅଭ-

ନନ୍ଦପତ୍ର ରୌପ୍ୟଧାରରେ ବସନଲ ପର
 ଗଜା ବଳୟ ବିଦ୍ୟ କବୀରକ ଗଜଦେଶରେ
 ସୁନ୍ଦର ପୁଷ୍ପମାଳ ଲମ୍ବାଇ ଦେଲେ । କବୀର
 ବାହାଦୁର ଅପାଦ୍ୟ କଥାମଧ୍ୟରେ ଏହି ଉଦ୍ଦ-
 ବରେ ସେ ହେଉ ମହଲମାତ ଜେନ ଉଦ୍ୟାଦ
 ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ଲେଖମାତେ ମିଳ ମିଶି ଦାର୍ଯ୍ୟ
 କରୁଥିବାଦେଲୁ ଅନନ୍ଦପ୍ରାପ କର ଲାଭର
 ଉଦ୍ଭିଦମିତ୍ତ ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀରଲେଖେ ଏକଟ
 ମିଳ ହେଉଥ ଦାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଅନନ୍ଦର ବର୍ଷସ୍ତ
 ଦେବା ଓ ସମସ୍ତେ ମିଳ ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଧ ଯେଜେ
 ଶକ୍ତିମାଳୁ ହେଲେ ସୁଖା ଅଭିନନ୍ଦନା
 ଦମକ କରବାଦାରଣ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରବା
 ସମ୍ପୃକ୍ତ ଥିବାର ପ୍ରତାପସୁନ୍ଦର ଏହି ଉଦ୍ଭିଦ
 ସୁରକାର୍ଯ୍ୟ ସେ ମୁରୁଦିଦାବାଦଠାରେ ଦେବୁ
 ଲେଖମାତକ ସଦାସେ ଗୋଟିଏ ଅବସ ଗୁଡ଼
 ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରବାଦାରଣ ପ୍ରକୃତ ହେଲେ ।
 ଅନେମାତେ ଏ ଉଦ୍ଭିଦର ବିକରଣ ପତ୍ର ଯଥ-
 ଥରେ ଅନନ୍ଦପାତରେ ମଗ୍ନ ହୋଇଅଛୁ
 ଦାରଣ ଏହି ବଳ ହେଉ ଓ ମୁଖମାତକର ଏକ
 ଯୋଗରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ କରବା ପ୍ରମାଣ ଦଥପାତ
 ନ ପାରେ । ଉଦ୍ଭିଦ କରନ୍ତୁ ପରସର ଗୁଡ଼ ମଣି
 ବାବର ମାତାର ହେଉ ଓ ମୁଖମାତ ସନ୍ତାନ-
 ମାତେ ଏକମେଲରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତୁ ଏବ
 ସେମାତକର ପକ୍ଷର ମନକୁ ପକ୍ଷରକା ଦାକ୍ଷିଣ
 ହେହ ଦେବେ କୌଶଳି ଘଟନା କ ଘଟାଉ ।
 ଉପରେକ୍ତ ଉଦ୍ଭିଦର ଦୁଗନ୍ଧ, ଗୁଣସ୍ତ ଓ ଚକୃର୍ଥ
 ଦିନମାତକରେ ବଦ୍ୟାଳୟର ବାଳକମାନଙ୍କର
 ଶୀତା ଓ ଗ୍ରେଜନ, ଦରଦ୍ର ସେବା ଏବ
 ଉଦ୍ୟାନ ମିଳନ ସଙ୍ଗେ ବାୟୁସୋଷ, ଥିବର
 ଏବ ସମାଦ ସଥାକ୍ଷ ଅନୁକୃତ ହୋଇଥିଲ ।

ସୁଖ ଦୋଳଯାତ୍ରା ।

କେ ଚକ୍ରଦଣି ସୁଧୁବାଇ ଗଣରେ ଅନୁ-
 ସୁବ (ମେଣ୍ଟା ଯର ଗୋଡ) ଶେଷ କର
 ଶ୍ରୀଦୋଳଯୋଜନ ଜିଉ ପ୍ରଭାତ ଠାକୁରମାତୋ
 ପରଦତ ଶକ୍ତିବାର ଦୋଳାୟୁଷୀଦିନ ୧୧ ଋ
 ସମସ୍ତେ ଦୋଳ ମସ୍ତପରେ ବିଗଜମତ ଦେଇ
 ଥିଲେ । ବହୁଶଣ ପରେ ମାହାଣ ମେଲ ଦର୍ଶନ
 ଅଭୟ ଦେବାକୁ ଯାନ୍ତି ମାତେ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଦଶନ,
 ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ ପର୍ଣ, ଅକ୍ଷର ବୁଦ୍ଧି ଏବ ଅମ୍ଭ କର୍ତ୍ତ ଓ
 ସାଧ୍ୟମତେ ଗ୍ରେମ ପ୍ରଦାନ କର ଚରତାର୍ଥ ବୋଧ
 କରଥିଲେ । ଏ ଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାଶର୍ଯ୍ୟକ୍ତ ମେସ
 ଦୋଳାୟୁଷୀବାରୁ ଏବ ପ୍ରକଳ ବସନ୍ତ ପବନ
 ସ୍ୱାସର୍ଣେ ଯାନ୍ତି ମାତେ ରୌଦ୍ର ଚ ଚକର କଷ୍ଟ
 ଅନୁକର କର ତ ଥିଲେ । ବସେଷତଃ ମନ୍ଦିର
 ମେଲେଜର ମତୋଦୟକର ସଦ୍ୟରପ୍ରାସୋଗୁ

ଦର୍ଶନର ସୁଖା ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷେ ଅଭିପ୍ତ
 ସୁଖକର ହୋଇଥିଲ । ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତ ବ ୧୧ ଶା-
 ଠାରେ ଠାକୁରମାତେ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ
 କରଥିଲେ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରରେ ମଧ୍ୟ ଏ ଦିନ ବସେଷ
 ଭିକ୍ତଯୋଗୁଁ ଗର୍ଭିତ ଚତୁରାରେ ଦୁଇପାଦକୁ
 ଦାଠ ଅଥର ଅନ୍ୟ ଦିନ ଯାନ୍ତି ମାତକ୍ତ ଲିପ
 ରକୁ ଉଦ୍ଭିଦାଦ୍ୱାରା ଦାହାର କରୁ କଷ୍ଟ ହୋଇ
 କ ଥିଲ ।

ପୃଷ୍ଠିମା ଦ ୪ କ ପୂର୍ବକୁ ଲୟିତ ସମସ୍ତ
 ଯତ୍ନା ପ୍ରତ୍ୟକ ଦୁଇ ଚଳି ବାଲ ଶେଷମ ଗ୍ରେମ
 ଅସିଥିଲ ଯାଣି ସଙ୍ଗା ୩୦ । ୪୦ ଦିନର
 ହୋଇଥିଲ । ନଙ୍ଗାଳୀ ଓ ପଦ୍ମିମା ଯାଣି ଅଧିକ
 ଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ଦୁଇ ଏବ ଦିନ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯାନ୍ତି
 ସଦାସେ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦାୟ ସରଭକ୍ତା ସାଧାରଣରେ
 ଦେଉଳକୋ ହୋଇଥିଲ ବନ୍ତୁ ପଛକୁ ଏପରି
 ଦେଲ ଯେ ଜଣପ୍ରତି ଚାରି ଛଅ ଅଣାରେ ସୁଖା
 ଲେଖ ମିଳରେ ନାହିଁ । ଦେବେକ ଘରବାଲ
 ଅଧିକ ପଇନା ଅଣାରେ ଘର ବାଲ ରଖି ଚାହିଁ
 ନିଥିଲେ ସେ ସବୁ ଘର ଖାଲ ରହିଲେ ।
 ସାଗୁ ବର ଥିଲ । ସମସ୍ତ ଯାଣି ପ୍ରସ୍ତୁତ କର-
 ଅଛନ୍ତି ।

ଦୁଇଦେଶରେ ଘରପୋଡ ।

ଏହି ଦେଶର ଅନୁକାଶ୍ଟ ସମ୍ଭବରେ କୃ-
 ଲକ୍ଷିତ ସମ୍ପାଦ ପାଇଅଛୁ ଯଥା ଦିନର ଶକ-
 ବାର ଅପସଦ୍ଦ ଘ ୩୩୩ ମିଳିଟ ଠାରେ ଅଗ୍ନିର
 ସକାତ ହୋଇ ସମ୍ପଦାସୁ ବସନ୍ତ ଅର୍ଥକୁ ଏଠାର
 ସେବକମାତକର ଓ ସେବଦେବର ନାଭିମାତ-
 କର ଗୁଡ଼ ଏକଜିନି ପୋଲିପଥାତ, ଯୋଷ୍ଟ୍ୟଯେସ
 ଦାତକ୍ତୋ ଅପସ, କାଞ୍ଜିଅ ଦାଉସ, ବାଳଦ-
 ସୁର, ଶ୍ର ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଦେବକ ଧାତକୋଟି
 ପ୍ରଭୁର ଅନୁନ ଏବ ଦଜାର ଗୁଡ଼ ବସ୍ତାକୁତ
 ହୋଇଅଛୁ । ଏପରି ଗୁଡ଼ ଦାତ ଦୁଇ ଓ
 ଅଛୁ । ଅଗ୍ନିର ସହାର ସଙ୍ଗେ ଲେଖ-
 ମାନେ ସ ୨ ଜାକର ବସର୍ଥ ଦୁଇକୁ ପକାସୁଅ
 ଠଲେ; ମାଟ ଦୁର୍ଗାମାତକର କ ୩ ଶ ଶ୍ରୀ
 ଘର ଭିତରେ ରହି ଅଛନ୍ତି ଥୁମ ଓ ଉଦ୍ଭାପ
 ସଦ୍ୟ କ କର ଉଦ୍ଭିଦନା ସାଙ୍ଗ କର-
 ଅଛନ୍ତି । ଦୁଇପ୍ର ଗୁଡ଼ର ଲେଖମାତେ ସେମାତ-
 କର ଗୁଡ଼ସବୁ ଗୋଡ଼ି ସିଦ ବୋଲି ଗୁଡ଼
 ତ ଥିଲେ; ଏଣୁ ସେମାତେ ସରକତ ଥିବାରୁ
 ସେମାନଙ୍କର ଗୁଡ଼ ଗୁଡ଼ ଗୋଡ଼ିଘାର ବସ୍ତୁତ
 ଅଦେକ ଜଳସ ଦଗୁଦୋଇ ଯାଇଅଛୁ । ଅଗ୍ନିର
 ସହାର ଓ ଗଛକୁ ବୋଧ ହୁଏ ସଦେବ ହଙ୍ଗାଳା
 ଠାକୁରଣୀ ପ୍ରତ୍ୟସ ବିଗଜମାତ କରଅଛନ୍ତି ।
 ପବନଦେବତାଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ସ୍ତୂର୍ଣ୍ଣଶା ଏବେ

ଦାମାଦସାରେ ଦୋଳିବାଣୀ ଦେବୀର ଲେଖା-
 ଅଛୁ ସେ ବାହାଜ ପ୍ରତୀକ୍ଷିତ ଅଣାସିଦା ଏହି କ
 ଦୋଳିଦାନାମରେ ଏକ ଗଣସୀ ଏକ ଗଜାଳ
 ସଙ୍ଗରେ ଅବନ୍ତୁ ଉପଦ୍ରବ ତଳ । ଗଜା
 ବାହାକୁ ଦୌଣସିମରେ ଦମତ ତର ତ ପାର
 ଲକ୍ଷ୍ୟ ସେ ଗଜାଳ ନିଶେ ପ୍ରକାରୁ ଶାନ୍ତକା
 ବିଦା ଅନ୍ୟତରୁ ଉପଦ୍ରବ ତରଦାର ସଜ୍ଜ-
 ଦରେ । ଦେନେ ଜଣେ ବୁଢ଼ାର ନାକୁଣୀର ପାତ
 ଅକ୍ରନ୍ତେ ବୁଢ଼ା ଦାନ୍ତଥଳ । ଜଣେ ମହାପୁରୁଷ
 ଦେବୀର ପଦୁଷ ବୁଢ଼ୀର ତରଦରେ ବ୍ୟସ୍ତ
 ଦୋର ଦାରଣ ପଞ୍ଜର ସମସ୍ତ ବୁଢ଼ି ତରଦେ କ
 ସାହର ଯିଲ ପିଲଙ୍କୁ ଏହାଦେ ବୁଢ଼ର ନାକୁଣୀ
 ସଙ୍ଗେ ଗଣସୀ ନଦଗୁ ପଠାଇ ଦଅ ଓ
 ସେମାନଙ୍କୁ ବହୁଦଅ ସେ ସମସ୍ତେ ମିଶି କୁଣ୍ଡିତ
 ଅଙ୍ଗରଙ୍ଗୀ ସଦ୍‌ଦାରେ ଅଶୀଳ ଗାତ ଦେବେ,
 ଧୂଳା ମାଟି ଦୋର ଉଦ୍ୟାଦ ବାହା ଦେବକୁ
 ପକାଇବେ । ଏଥିରେ ବାହାର ମୂଲ୍ୟ ଦେବ
 ବୋଲି ବୃକ୍ଷର ଲେଖାଅଛୁ । ସାଧୁର ଦଥାମରେ
 ପିଲମାରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଦରେ ଓ ଗଣସୀ ଲକ୍ଷତ
 ଦେଲ । ସେହି ଅନନ୍ଦର ସୁରଣ ଏକ ପିଲ-
 ପିଲଙ୍କର ତଳାଣୀରେ ଦୋଳି ପକ୍ଷରେ ଧୋଳିଶ୍ରୀ
 ଶେଳ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୁଅଇ । ମହା କବି ତର ଦର-
 ଦାସିବୁଦ ପୁଅ ଗଜରାସୋ' ଗ୍ରନ୍ଥରେ କୁଣ୍ଡିତ
 ଗଣସୀର ଏହିପରି ଏକ ଦଥା ବର୍ଣ୍ଣିତ ଦୋରଅଛୁ ।
 ସେ ଶବ୍ଦବର୍ଣ୍ଣ ବାଣୀ ଧାମରେ ଗଣସୀ ବରଜ୍ଞେ
 ଅନୁପ୍ରଣୀ ପ୍ରସନ୍ନ ଦୋର ଦହରେ ବର ପ୍ରାର୍ଥନା
 ତର । ତହୁଁ ଗଣସୀ ଦର ମାଗିଲ ସେ ଶିଶୁ-
 ଠାରୁ ବୁଢ଼ା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାହାକୁ ଲଜ୍ଜା ଅତୀୟାରେ
 ଶାନ୍ତ ସିଦ୍ଧ । ଦେବୀ ଏ ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ଚିନ୍ତିତ
 ଦୋର ପ୍ରାଣେଶ୍ୱର ବିଦେଶରକୁ ପଞ୍ଜରବାରେ
 ସେ ଦହରେ ତ ତର ସାତଅଛୁ ଦଅ ମାଟି
 ଅଜିଠାରୁ ଏହି ନିୟମ କର ଦଅ କ ପାଳୁନ
 ମାସରେ ଅନୁଷ୍ଠା ଉଦ୍‌ବିଦ ସେ ଦ୍ୟୁଳି ଗାନ୍-
 ଦେବ, ଦୋ ଦୋ ଶକ୍ତି ତରକ ବାୟାସର ବଦବ
 ଅବର ଧୂଳି ଲକ୍ଷ୍ୟଦ ଦେବରେ ବୋଲବ ଓ
 ଦାଦା ଅଙ୍ଗରଙ୍ଗୀ ନରବ କୁଣ୍ଡିତା ବାହା ଥାଏ
 ମାତବ ନାହିଁ । ଶିବଙ୍କର ଏହି ଅଙ୍ଗ ଅନୁଷ୍ଠାରେ
 ଲେଖକର ତଳାଣ ନିମନ୍ତେ ଏପରି ଦେଲେ
 ବ୍ୟାଧ ଓ ଏହାର ନାମ ଶୂଳିଶ୍ରୀ ଦୋରଅଛୁ ।
 ଖୋଜିଲେ ଅଛୁ କେହି ଗ୍ରନ୍ଥରେ ଅଛୁ ବହୁ
 ଆଦ ପାରେ । ପଲିତଃ ହିନ୍ଦୁମଧ୍ୟରେ ସେତେ
 ପକ୍ଷ ସକାଣୀ ଅଛୁ ସେ ସମସ୍ତର ବ୍ୟାଧି ପ୍ରତୀତ
 ଗ୍ରନ୍ଥରେ ଅଛୁ ଏକ ମନୁଷ୍ୟର ତଳାଣ ସାଧତ
 ସେ ସମସ୍ତର ଉଦ୍‌ବେଶ୍ୟ ଅଟେ । ବରୁମାତ ଗଜାର
 ସୁଶାସନ ଓ ଶିଶା ଓ ସଦ୍‌ବା ପ୍ରଭାବରେ ଅସ୍ତର
 ବର ଲେଖ ପାଉଅଛୁ । ସୁତରା ଅସ୍ତର ବସୁ

ନିଦାରିଣୀରେ ସେପରି କୁରୁତ ଓ ଅଶୁଳିପୁତ୍ର
 ଗେଲର ଦୁସ୍ତୋକନ ନାହିଁ ମାଟି ଅଧର୍ମ
 ଗଣସର ପ୍ରାକୃର୍ଣ୍ଣିକ ଦତ୍ତ ବହୁଅଛୁ ଓ
 ବହୁ ବୁ ରଣା ପାଉବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଭୁ ପର-
 ଦେଶରକର ଭଜନ ସାଧନ ଓ ବାହାଙ୍କର ପ୍ରିୟ
 ଦାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରବା ମନୁଷ୍ୟର ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ
 ଅଟେ । ବାହାଙ୍କର ଦେ' ସୁଗଳ ଏକ
 ଶୁବରେ ଚିନ୍ତା ତର ବାହାଙ୍କଠାରେ ସମସ୍ତ
 ବକ୍ତି ଓ ପ୍ରୀତି ଅର୍ପଣ ତରଦାଦାଣେ ଭବ୍ୟ
 ପକ୍ଷର ବ୍ୟାଧ ତର ମହାପୁରୁଷ ତର ସାନ୍-
 ଅଛୁ । ଅନୁମାତେ ମୁକ୍ତବା ଓ ଦେଲାଇ
 ପକ୍ଷାଳଲ ବେଲେ ତହୁଁର ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଗ୍ରାନ୍ତକୁ
 ପ ସୋର ବା ତ ଲେଖ ବୁଆ ଏ ଗେଲରେ
 ମତ୍ତ ଦୋର ଅର୍ମ ପାଳୁଅଛୁ ବୋଲି ମନକୁ
 ମିଥ୍ୟା ପ୍ରବୋଧ ଦେଉ ଓ ସଙ୍ଗେ' ତହୁଁର
 ଅମଙ୍ଗଳ ପଳ ଶ୍ରେୟ ବହୁଅଛୁ । ଦେଉଁ
 ଗଣକୃଷ୍ଣକ ବିମାନରେ ବସାନ୍ତ ଶୁଭେଷ୍ଟ ତର
 ବୁଲୁ' ଏକ ଦୋଳମଧ୍ୟରେ ଶୂଳୁଁ ସେମାନେ
 ନାହାରି ପ୍ରଭୁମୁର୍ତ୍ତି ଓ ତାହୁଁର ବାହାଙ୍କୁ ଏପରି
 କରନ୍ତି ଗତ ହୁବବାଦରେ ତହୁଁର ବିବରଣ
 ବହୁ ଲେଖାଅଛୁ । ପ୍ରାକାଶରେ ତହୁଁର ମର୍ମ
 ପ୍ରକାଶ କରବାକୁ ଅସମ ଦେଲୁଁ । ଧର୍ମରେ ଜ୍ଞାନ
 ଓ ଅନୁଗମ ଦେଲେ ମକଳ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଫଳର
 ବିଧି ଓ କୁଚିନ୍ତା, କୁରୁବ ଅନ୍ତର ଦୋରସିବ ।

ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ।

ଲୋକସାଧାରଣଙ୍କ ଶିକ୍ଷାର୍ଥ ସରକାରବାହା-
 ଦୁର ପ୍ରାଥମିକଶିକ୍ଷାର ସୁବିଧାତ କର ନିମ୍ନ ଏକ
 ଉଚ୍ଚପ୍ରାୟମେଣ ବଦ୍ୟାଳୟମାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଦର-
 ଅଛୁ ମାଟି ତହୁଁରେ ସାମାନ୍ୟ ଦେଉ ପଛରେ
 ବେତନ ଦେଇ ପଢ଼ିବାକୁ ହୁଏ ଏକ ଦେହ
 ତହା ଦରେ ପଢ଼ି ତ ପାରେ । ଶୁଭର ବ୍ୟବ-
 ପ୍ରାପ୍ତପଞ୍ଚାଳ ନରମାସ ବା ୧୮ ବର ବ ଅଧିକ-
 ପତରେ ଉଚ୍ଚ ବଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରୁ ବେତନ
 ଉଠାଇ ଦେଇ ସମସ୍ତ ପିଲମାନଙ୍କ ପଢ଼ିବା
 ଦାରଣ ବାଧା କରବା ମନୁ'ରେ ମାନ୍ୟବର ମେ-
 ଶେର ମହୋଦୟ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅଗତ କରଥିଲେ
 ମାନ୍ୟବର ମହୋଦୟ ଶୁଭବର ବର୍ତ୍ତମାନ ଶ୍ରୀ-
 ଶିକ୍ଷାର ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରେ ବାଳଦାମାତଙ୍କ ପଢ଼ିବା-
 ଦାଣେ ବାଧ୍ୟତା କ ସିଦ୍ଧାର ତହୁଁ ଦେବକ
 ବାଳଦାମାତଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପୁଅପୁତ୍ର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ଦେଷମାନଙ୍କରେ ବିଶେଷତଃ ନାପାତ ଏକ
 ଶୁଭବର ବନେଦା ଗଜନରେ ଉତ୍ତମ ବ୍ୟବସ୍ଥା
 ଦୋର ସୁପଳ ତାର ଦେଉଥିବାର ଦେଖାଇ
 ତହୁଁରେ ୧୮୮୨ ମସିହାରେ ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷି
 କମିଶନ ବସିଥିଲ ବାଙ୍କ ପଞ୍ଚାଣାରେ ଦେଖାମଳ
 ସେ ଦେଷରେ ବେତନଦେଲେ ୮୫୦୦୦ ପାଠ-

ପାଳାଥର ୨୫ ରସ ପିଲ ପକ୍ଷ ଅଛୁ । ଲେ-
 ଦସ୍ୟା ଅନୁଷ୍ଠାରେ ବାହା ସରଦେ ୧୦
 ଅଟେ । ବ ୨୫ ଶ ଉତ୍ତରୁ ୧୧୦୨୭ ରେ
 ଦେଖାଏ ଯେ ପାଠସାଳାର ସଙ୍ଗା ଲେଖ
 ୧୦ ଦହାର ଏକ ପାଠ୍ୟ ପିଲଙ୍କ ସଙ୍ଗା ୨୫
 ରସ ଅର୍ଥରୁ ଶ୍ରେୟସ୍ୟର ଅନୁଷ୍ଠାରେ ୨.୧୧
 କୁ ଉଠିଅଛୁ ଅର୍ଥରୁ ଏହି ପଞ୍ଚାଣାରେ ବର୍ତ୍ତ-
 ମଧ୍ୟରେ ଏହା ବୁନି ଗଜସୁଦାସ ସନଦାରଙ୍କ
 ଅପୂ ୮ ଦୋଟ ଦୋ ଦୈନିକଦଣ୍ଡା ୧୦ ଦୋଟ,
 ସାଧାରଣ ମହାପୁରୁଷ ବ୍ୟୟ ୮ ଦୋଟ ଏକ
 ବେଲକାଇରେ ଲମାସିଦା ୧୧ ଦୋଟିଦୋ
 ବଢ଼ିଥିବାପ୍ରକ୍ରେ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥ ବ୍ୟୟ
 ଦେବଲ ୫୨ ଲକ୍ଷ ଦୋ ବଢ଼ିଅଛୁ । ଏହା ସୁନର
 ନୁଦେ ଏକ ଏମନ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାରେ ସାଧାରଣ
 ଶିକ୍ଷା ବିସ୍ତାର ବହୁଦାଲରେ ସମ୍ପାଦିତ ଦେବ ।
 ସେ ଅନ୍ତର ଦହରେ ସେ ଶକ୍ତି ବିଦାବେତନ-
 ରେ ନାଳକଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟତର ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷ ଦେ-
 ବାରେ ଅଧିକା ଦୁରଦୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଗିବ ତହୁଁ-
 ପଦାପେ ଅଧିକା ଦିପ୍ତ ବସିଲେ ବସୁ ମାଟି ଶିକ୍ଷା
 ବିସ୍ତାର ଦେଉ । ପ୍ରସ୍ତାବିତ ମହାପୁରୁଷ ଶ୍ରୀ
 ଦୋମ୍ବାର ମାନ୍ୟବର ଦାଦା ଉତ୍ତ ଓ ମଧ୍ୟପ୍ର-
 ଦେଶର ମାନ୍ୟବର ତରକବସ ମହାପୁରୁଷମାନେ
 ଦାର୍ଯ୍ୟ ବକ୍ତୃତା କରଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ବକ୍ତୃତା ଅନ୍ୟା-
 ନ୍ୟ ଦଥାମଧ୍ୟରେ ତହୁଁରେ ସେ ଶ୍ରମଜାଗ-
 ନେତକର ସୁଏ ଶୁଭ ଉଦ୍ୟାଦ ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ସେମା-
 ନକର ପିତା ଓ ଅଭିଭାବକଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ତହୁଁ
 ଥିବାକୁ ପଢ଼ିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଦରେ ସେମାନଙ୍କର
 ବିଶେଷ ଅସୁବିଧା ଓ ଶର ଦେବ । ତଣ୍ଡାପି
 ସାଧାରଣ ମଙ୍ଗଳପ୍ରକ୍ତି ଦୃଷ୍ଟିଶୀତ କରେ ଏ
 ଦେଉକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ପରଦାକୁ ଦେବା ଉଚିତ
 ନୁଦେ । ଶେଷେଲ ବକ୍ତୃତାମହାପୁରୁଷ ତହୁଁରେ
 ସେ ସମସ୍ତେ ପାଠ ପଢ଼ିଲେ ମୂଲ୍ୟ ଦିଦଦା
 ଦଠିତ ଦେବ ଦାରଣ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଯେଉଁ
 ପ୍ରାକରେ ପିଲମାନେ ପାଠ ପଢ଼ିବାକୁ ସାଧୁଅଛୁ
 ସେମାନେ ମୂଲ୍ୟ ଲାଗିବାକୁ ବାଧା ବହୁଅଛୁ,
 ସୁରଶ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ନିରକ୍ଷ ବଢ଼ି ପାଠଅଛୁ । ଏବର୍ଷ-
 ମୂଲ୍ୟରେ ସରକାରଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହାୟତା ଥିବା
 କହୁ ସରକାର ମେମ୍ବର ମାନ୍ୟବର ଅତୀୟ
 ପାଦେବ ମହୋଦୟ ତହୁଁରେ ସେ ପ୍ରସ୍ତାବ
 ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଅଗତ ଦୋରଥିବାକୁ ଦାର୍ଯ୍ୟ-
 ଦର ନୁଦେ । ବିଶେଷତଃ ଏଥିରେ ଶେ
 ବ୍ୟୟ ଦେବ ବାହା ତଳାଦବାସଦାପେ ଅଧିକ
 ଦିପ୍ତ କରବାକୁ ଦେବ ମାଟି ଗଣନ ଶୁଭ-
 ବାସିକ ଉପରେ ଅଛୁ ଦିପ୍ତ ଲଦବା ସଦଳ
 ନୁଦେ । ତଥାପି ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଖିତରତର ଏକ
 ମବର୍ଣ୍ଣମେଷ ବହୁପ୍ରକ୍ତି ଗଜଦୃଷ୍ଟି ବସିଅଛୁ ।
 ମବର୍ଣ୍ଣମେଷରୁ ଏକ ବରସା ପାଉ ମାନ୍ୟବର

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଉଡ଼ିଶାନ୍ତ ଦକ୍ଷିଣ ରାଜ୍ୟ କାୟସ୍ଥମନ୍ତ୍ରର ଏକଟି ବିଶେଷ ଅଧିବେଶନ ଆଗାମୀ ୧୦^୧ ଏପ୍ରିଲ ରବିବାର ସନ୍ଧ୍ୟା ୭ ସଠାକା ସମୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟ ମହାଶୟର ଚୌଧୁରୀବାଜାରନ୍ତ ବାସାଗୃହେ ହଇବେକ । ମନ୍ତ୍ରର ନିୟମାବଳୀ ସ୍ଥିରୀକୃତ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ହଇବେକ । ଅତଏବ ବିନୟପୂର୍ବକ କାୟସ୍ଥ ମହୋଦୟମ-ଗଣେର ସତ୍ୟ ଉପାସିତୀ ପ୍ରାର୍ଥନା କରিতেହି ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଅକ୍ଷୟକୁମାର ଘୋଷ

୦୧-୦-୧୦ } ମଲ୍ଲମାଦକ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଦକ୍ଷିଣ ଭାଗୀ କାୟସ୍ଥମନ୍ତ୍ରର ମୋଟିଏ ବିଶେଷ ଅଧିବେଶନ ଅଭାଗୀ ଅପ୍ରେଲ ମାସ ୧୦ ରୁ ୧୨ ରଦିନାର ସନ୍ଧ୍ୟା ୭ ସଠାକା ସମୟେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟ ମହାଶୟର ଚୌଧୁରୀବାଜାରନ୍ତ ବାସାଗୃହେ ହଇବେକ । ମନ୍ତ୍ରର ନିୟମାବଳୀ ସ୍ଥିରୀକୃତ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ହଇବେକ । ଅତଏବ ବିନୟପୂର୍ବକ କାୟସ୍ଥ ମହୋଦୟମ-ଗଣେର ସତ୍ୟ ଉପାସିତୀ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଅକ୍ଷୟକୁମାର ଘୋଷ
୩୧/୩/୧୦ } ସମ୍ପାଦକ

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ସମାଜର
ସପ୍ତମ ବାର୍ଷିକ ଅଧିବେଶନ ।

ଉତ୍କଳ ଏପ୍ରେଲ ମାସ ୧୩ ତାରିଖ ବୁଧବାର ସାୟଂକାଳ ୭ ଦଣ୍ଡା ସମୟରେ କଟକ ଡାକ୍ତର ଲାଲବେଣୁ ଦଳିରେ ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ସମାଜର ୭ମ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେବ । ସୁରଙ୍ଗୀ-ଅଧୀଶର ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଭକ୍ତ, ରୂପାମଣି ଦେବ ମହୋଦୟ ସଭାପତି ଅସନ ପ୍ରଦାନ କରବେ ଏବଂ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଭକ୍ତ ମଧୁସୂଦନ ରାଓ ବାଦାହର ମହୋଦୟ " ଅଧିକତ ସ୍ତରରେ ସାହିତ୍ୟ ଗର୍ଭ " ବକ୍ତ-ସୂତ୍ରରେ ମୋଟିଏ ବକ୍ତିତା ପ୍ରଦାନ କରବେ ।

ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି କମାର ଭବନରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱନାଥ ଦତ୍ତ
୨୧/୩/୧୯୧୦ } ଉ: ସା: ସମାଜର ସମ୍ପାଦକ

NOTICE.

Wanted a Jailor for the Ranpur State Jail on Rs. 9- (nine) a month with free quarters. An Uriya knowing man with little knowledge in English to fill up the English forms will be prefer-

Wanted a plucked F. A. Additional master with experience in teaching on Rs 25 per mensem for the Dhenkanal H. E. School. Preference will be given to one who knows drill and gymnastics. Applications with testimonials should reach the undersigned on or before the 25th April

Head Master's office, Dhonkanal Feudatory State Orissa } Anukul Ch. Ghose, B. A. Secretary managing Comit. Dhenkanal, H. E. School.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସ୍ୱଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟରେ ରସାୟନ ।

ସୁଗନ୍ଧକ ଭକ୍ତ କବି ଶ୍ରୀ ଦାସରାୟ ଦାସଙ୍କ ପ୍ରଣୀତ ଦ୍ରୁମକଦାଃ ପ୍ରଥମଶ୍ରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ଏହାର ଗୁଣ ଅତି ସରଳ; ଶ୍ରୀ ଓ ବାଳକମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତରେ ବୁଝିପାରନ୍ତି । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଦ୍ରୁମଲୀଳା ଏଥିରେ ମନୋହରଭାବରେ ଚିତ୍ରିତ ହୋଇଅଛି, ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଙ୍କ ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବତର ଚାତୁର୍ଯ୍ୟ ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥରେ ବିଶେଷଭାବରେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି, ଉକ୍ତ କବି ସେହି ଅମୂଳ ସର୍ବସାଧାରଣରେ ବିତରଣ କରବାପାଇ ଏ ପୁସ୍ତକ ନାନା ବିଧି ଛଦରେ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି । ପୁସ୍ତକର ଅଦାରକୁ ଚାହିଁଲେ (ବଡ଼ ଅଦାରରେ ୧୫୦ ପୃଷ୍ଠା) ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୯/୬ ଦେବାର ଉପଯୁକ୍ତ । ସାଧାରଣର ସୁବିଧାପାଇଁ ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦୯/୬ ଦର ଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଆହୁର ଅଧିକ ସୁବିଧାପାଇଁ ଏହା ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍କଳମାସ କମିଟି ଟ ୦ ୫/୬ ଦରଗଲା । ଯେଉଁମାନେ ସାଧାରଣତଃ ଚାହାଁନ୍ତି ଅଧିକ ଏହି ସମୟରେ କିମ୍ପା କରବେ ସେମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀ ଟ ୦ ୫/୬ ରେ ଦିଆଯିବ । ଛାଦ-ମାସର ସୁବିଧା ।

ପୁସ୍ତକ ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।
୨୧/୩/୧୦ } ସର୍ବଜ୍ଞ ଭବନ ଦାସ
କେନ୍ଦ୍ରାପାଳ } ଏସିକ୍ସାଣ୍ଡ ଦେପୋଟ
କେନ୍ଦ୍ରାପାଳ } କେନ୍ଦ୍ରାପାଳ

ସୁଗନ୍ଧକ ପତ୍ର ଦୁରଳମୂଲ୍ୟ

ସଲମସା ।

ଅକ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ ଜବାସୀ କବି କରସିଂହ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କଦ୍ୱାରା ନାନା ଶିଳରେ ବିରଚିତ । ବିଚିତ୍ରା ଉପେକ୍ତ ଭଜନ ରଚନାଠାରୁ ବୌଦ୍ଧସି ସ୍ତବ୍ଧରେ ଶୁଭା ମୂର୍ତ୍ତି । ଉପସାଧନା ଓ ବୋଧଗୁଣାଣ୍ଡ

NOTICE

Cheap

The undersigned form the pu... opened a Disp... dhury Bazar, Cuta... cheap Allcep... (near Gouress... house) stocked of surgical... fresh medicine... Non-officials and... ding preparation... Morphia and... The rates are... than those of... Mofussil ord... with care.

Trial orders on... Dr. S. O. Cheap

ବିଜ୍ଞାପନ

ଏତଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଉଅଛି ଯେ ଡାକ୍ତର ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଗୋଲିଅଣ୍ଡି... ଡାକ୍ତର ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଗୋଲିଅଣ୍ଡି... ଓ କେ ଦେବ, ମର... ମିଳେ । ବିଚାର ଅ... ଉପସମାନ ଦିଅ... ସହ ଲେଖିଲେ ଉ... ଅଛି । ଅରେ ମ...

WANTED a

WANTED a... Cheap Alleo... The candidate n... the rules. Pay acco... tions. Hindu can... Apply to

Dr. S. O. Cheap

ବିଜ୍ଞାପନ

ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜଣକ ଗଣେଇ ମାସର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମାସ ବା ୨୫ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗଣେଇମେଠରୁ ଦେଉଁ ବଜ୍ରପଦ ବାହାଡ଼ ଅଛି ତହିଁରେ ଗଣେଇ ମାସର ୩୯ ଛା ପ୍ରାୟରେ ୫ ୭୯ ଛା ବସିବାର ମାତ୍ୟବର ବଜ୍ରାସି ଶେଷରେ ଅପେକ୍ଷା ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

ଗତ ବା ୨୭ ଦେଶରେ ଶେଷଦେବା ସପ୍ତାହରେ ଗୁରୁତରେ ଯେତେବେଳେ ଗୁରୁତରେ ୨୨୧୮ ମୁକ୍ତା ସଂଖ୍ୟା ଯେ ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ପଞ୍ଚାବର ୮୩୨୭ ସଂଖ୍ୟାପେଶା ଅଧିକ ଓ ତହିଁ ତଳେ ସୁକ୍ରପ୍ରଦେଶ ୨୧୭୧ ବଜ୍ର ୨୭୧୧ ଓ ଗଜପୁରାଣା ୧୧୫୫ ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତ ବୋଲିବାକୁ ହେବ । ସୂକ୍ଷ୍ମ ସପ୍ତ ହୁଏ ସାମାନ୍ୟ ବଢ଼ିବାର ନିଶାସାଏ ।

ବିହାର ଅଞ୍ଚଳର ଜଳ ସୁଲଭତାରେ ଦେବର୍ଷ ପୁକେ ୭, ୮, ଉପାଧ୍ୟାୟା ନି ୫ ଶ ଶିକ୍ଷିତ ଥିବାପ୍ରକାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ କୁଳଜଣ ସଂଖ୍ୟା ବହୁତ ଥିବାର ବଜ୍ରାସି ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମାତ୍ୟବର ବାବୁ ବୃଜବେଶୋରପ୍ରସାଦ ପ୍ରକାଶକୃତ ସର୍ବଦାର ପକ୍ଷରୁ ତାହା ସତ୍ୟ ଥିବା ଏବଂ ଉପସ୍ଥଳ ଦେବାସଲେକ ନ ମିଳିବାରୁ ଏପରି ଦୈନିକର ଉତ୍ତର ମିଳିଲା । ଦେଶ ଲୋକେ ତତକଳ ଦେଶର ବ୍ୟବସାୟରେ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ମଧ୍ୟ ସଙ୍ଗଣି ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥଳ ଶିକ୍ଷାରେ ମାତ୍ୟବର ଦୈନିକ ଦେଶଲୋକରୁ ବଞ୍ଚେଇ ଦାନ ହୁଏ । ସୁତରାଂ ଏ ଫଳନମିତ୍ତ ଗଣେଇମେଠ ଦାୟା ଦେଲି । ଦେଶଲୋକେ ଉଦାର ନ ଦେଲେ ତହିଁର ଫଳ ଅପେକ୍ଷା ହୁଏ ।

ଗତ ରବିବାର ଅପରାହ୍ଣରେ ଏ ଦଗରର ଗାଉଁଳ ଲକ୍ଷ୍ମଣେଶ ଦଳରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅନୁକ୍ରମରେ ବୃଦ୍ଧାଳ ଦୋହଧିବା ଲୋକଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ସର ଡୋହଧିବା ପ୍ରାୟ ୩୦ ଶ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉପସ୍ଥଳ ଥିଲେ । ବାବୁ ଦୁର୍ଗତରଣ ବାଳକ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମତୋମତ ହୋଇ ଦାର୍ଯ୍ୟରମ୍ଭ ହରକ୍ତେ ବାବୁ ପ୍ରୟୋଗୀ ଚାର୍ଯ୍ୟା ସୁଦୃଢ଼ାଳନର ଲୋକଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଚିନ୍ତା ପ୍ରକାଶ କଲେ । ଧରେ ସେହି ଜଗତ୍ସୟ ବାଲିକ ସାହାଯ୍ୟରେ ଭେଦାଦୃଶ୍ୟ ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ କରି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ସାହାଯ୍ୟ କରି କିପରି ପଠାଉବା ଏବଂ ସେହି ଚାର୍ଯ୍ୟ ନିକାଡ଼ ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ଦୈନିକ ଗଠିତ ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତୁତମତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ସର ଉକ୍ତ ଦେଲ । ତମ୍ଭ ଭେଦା ସଂଗ୍ରହ ଓ ସଂଗୃହଣ ବ୍ୟାପ୍ତରଗରେ ଶାନ୍ତ ସୁହବାକୁ ହେବାର ଅଶା ହେଉଥାଏ ।

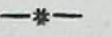

ଗତ ବୃଦ୍ଧବାର ସଂଖ୍ୟାସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏଠା ଶାନ୍ତଲକ୍ଷ୍ମଣେଶ ଦଳରେ ରଜସ୍ୱଳ ନିବାସୀ ମହାମଦେଶାଧ୍ୟାୟ ପଣ୍ଡିତ ଯାଦବେଶର ବର୍ତ୍ତମାନ ମହାସୟ ଉକ୍ତରୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗୋଟିଏ ବକ୍ତୃତା ହେଉଥିଲେ । ପଣ୍ଡିତ ମହାସୟ ବୟୋବୃଦ୍ଧ ଦେଲେହେଁ ତାଙ୍କର ବକ୍ତୃତା ହେବାର ଯଥେଷ୍ଟ ଶକ୍ତି ଅଛି ଏବଂ ପ୍ରାୟ ଦେହସଂକଳ ବେଳୋତ୍ତରରେ ଶୈଶବୀତ ଅଣ୍ୟ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର, ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଓ ସାମାନ୍ୟରୁ ବହୁତମାତ୍ର ଉକ୍ତର ଉପଦେଶରେ ବକ୍ତି ଏବଂ ତହିଁର ତରୁ ପ୍ରକାଶ କଲେ । ଏଡ଼େ ଦୀର୍ଘ ବକ୍ତୃତା ଶେଷାମାନେ ନିକ୍ଷୁପ୍ତ ଚିତ୍ତରେ ଶୁଣିବାକୁ ବକ୍ତୃତା ବକ୍ତୃତାର ସାରସଂଗ୍ରହ ପ୍ରଧାନ ସର-ଭାଷଣ । ବକ୍ତୃତା ଶୁଣିବାପରେ ଏବେ ଲୋକ ଦୋହଧିରେ ଯେ ଦୁର୍ଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରାକାଶକ ଦେବୁ ଅଦେବ ବାହାରେ ଦେଶାସୁମାନ ରହିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ।

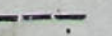
ମୁଗ୍ଧମାତମନଙ୍କର ବାରପାଠିଅ ପଦ ଦୋହଧିସମ୍ବନ୍ଧରେ ପଢ଼ିବାକୁ ଯେସବାରଠାରେ ହୁଏ ଓ ମୁଗ୍ଧମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦଙ୍ଗା ଦଙ୍ଗାମା ହୋଇ ଉଭୟ ପକ୍ଷରୁ ଦେଲେ ଲୋକ ହର ଦୋହଧିରେ ଏବଂ ଦୋହାପମତ ଲୁପ୍ତାଟ ଦେଇଥିଲା । ବାରପାଠିଅ ପଦ ଦୁଃଖଜନକ ଏବଂ ଦୋହ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ହୁଏ ଏବଂ ମୁଗ୍ଧମାନଙ୍କ ମାନେ ତାଙ୍କର ଦୁଃଖସମ୍ବନ୍ଧରେ ହିନ୍ଦୁମାନେ ଅକଳରେ ମାତ୍ର ଖେଳ ଖେଳିବାଦେବୁ ଏହି କାଣ୍ଡ ଉତ୍ପନ୍ନ ଅଛନ୍ତି । ଉଭୟ ପକ୍ଷରୁ ବକ୍ତୃତାମାନେ ୧୭ ଗୋର ବୃଦ୍ଧାଧୀନ ଅଛନ୍ତି । ଲୁଟି ହୋଇଥିବା ଦେବୀନିମାନଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟରେ ସେଠାରେ ଯେଉଁ ସର ଦୋହଧିଲି ତହିଁରେ ଶକ୍ତିପ୍ରସ୍ତ ଲୋକଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ବ୍ୟାପାର ସଂଗ୍ରହ, ବେବାର ପ୍ରୟୋଗମାତ୍ର ବୋଲି ପ୍ରକାଶ ଦେଲା । ସରପ୍ରକାରେ ସୋଲହଜାର ବ୍ୟା ଉଠିବା ସୁଖର ବସ୍ତୁ ଅଟେ । ପ୍ରକୃତ ଧନ ବାର ଶକ୍ତି ଅବାବରେ ଉଲ୍ଲିଲେ ଏହିପରି ଫଳ ଘଟେ ।

ଅପନ୍ତା ଦଶବର୍ଷୀୟ ସେନସୟ ବା ଲୋକ-ଗଣତା ପଦ ୧୧୧୧ ସାଲ ମାର୍ଗମାସ ବା ୧୦ ରୁଖରେ ନି ଅଧିବାର ମଣ୍ଡିୟାଗଣେଇ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଅଛନ୍ତି । ସେହି ଦାନର ପଦ ୧୯୮୮ ସାଲ ପ୍ରାୟମାସ ୫ ୨୭ କରେ ପଢ଼ିବ । ସେ ଦିନ ପ୍ରାୟତଃମାନଙ୍କୁ ଗଣତାଧାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷଦେବା ଅନୁଷ୍ଠାନ ଯାଏ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଳ୍ପ ଥିବ । ସେ ଦିନ ବିଦାଦର ଲଗ୍ନ ଯାହିଁ ସୁତରାଂ କ୍ରମ୍ଭର ଲୋକ ପତାରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଚିନ୍ତା ଯାହିଁ । ଓଡ଼ିଶାର ଦୈନିକୀ ପ୍ରକାରେ ସେ ସଂସରେ ବୃତ୍ତରୁ

ଠାକୁର ବାହାରନ୍ତି ଓ ମେଳତ ହୁଏ ମାତ୍ର ତାହା ପ୍ରାୟ ଶେଷପଦରେ ପଢ଼ିବାଦେବୁ ବାଧ୍ୟ ଦେବ ନାହିଁ । ଶେଷରୁ ବେଶ ସାଦେବ ସି, ଅଲ, ଉ ଗୁରୁତର ସେନସୟ ଦର୍ମପଦର ଦୋହ ଅଛନ୍ତି ଓ ଏହି ମାସରୁ ପ୍ରାୟତଃ ପ୍ରସ୍ତୁତମାନେ ନିୟନ୍ତ୍ର ଦୋହଧିଅଛନ୍ତି । ବଜ୍ରପ୍ରଦେଶର ସୁପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋହଧିଅଛନ୍ତି ଶୟଳୁ ଏଲ, ଏସ, ଏସ, ଓମା-ପାଦେବ । ଯେଉଁ ଫାଲମରେ ଲୋକସଙ୍ଗା ଲୋକାଧିକ ତାହା ଗୁରୁତରବର୍ଣ୍ଣମେଶ ପ୍ରମୁଦ ହେଉଅଛନ୍ତି ଓ ତାହା ଗୁରୁତର ଦୁର୍ଦ୍ଦେଶ୍ୟ ତହିଁରେ ପଶା ଦୋହଧି । ପ୍ରାୟତଃ ପ୍ରସ୍ତୁତମାନେ ଅଧିକା ଉପଦେଶ ଅବଶ୍ୟତମତେ ତହିଁରେ ଯୋଗ ହେବେ ଓ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଗଣତା-ବାର ସମସ୍ତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ହେବେ । ଅନ୍ୟତରେ ସେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାଶ ପାଉନ ।

ଉତ୍କଳବାସୀମାନେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ବ ୨୦ ଦୋହଧିଲେ ସେଠାରେ ବଡ଼ ଦୈନିକରେ ସମାହିତ ହୋଇଥିଲା, ସ୍ୱୟଂ ସମାଜଦୋହସ୍ତ ଗୋରୁମାନଙ୍କୁତ୍ୟ ହୁଏତରେ ସଂଖ୍ୟାଧାରଣ-ସହର ମିତମିଶି ତହିଁଦୋହେଦଂଠାରୁ ବନ-କାରୀ ଧର୍ଯ୍ୟକୁ ଖେଳ କରି ଅଧିଥିଲେ । ଗଜା-ପ୍ରକ ଏହା ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରଶଂସାର ବସ୍ତୁ ବୋଲି ଅନୁମାନେ ମଧ୍ୟ ହୁଏତହିଁ । ସେ ଅନୁତର ତହିଁ-ଅଛନ୍ତି ବ ଦୋହ ପଦରେ ପଶୁ ଓ ରଜନତ ପଞ୍ଜାପିଣି ଦେବା ଦେହୁ ଲୁପ୍ତାଧାର ଗ୍ରାସବ ଅସହାକ୍ରିୟା ମନେ ହେଲୁ ମାତ୍ର ଏପରି ବୋଧିଏ ଖେଳ ସମାଜରେ ରହିବା ଅବଶ୍ୟତ ତ ନ ଗୁରୁ ଦେଖିବା ଉଚିତ । ଏଥରୁ ବକ୍ତୃତ୍ୟ ଏହା ଯେ ଯଦା ଧର୍ମ ଶାସ୍ତ୍ର ବା ସରଞ୍ଜୀବ ବ୍ୟବହାର ସଙ୍ଗତ ବାହା ବୃଦ୍ଧ୍ୟ ବୋଲିବାକୁ ଅନୁମାନେ ଲୁପ୍ତିତ । ମାତ୍ର ଏହି ଦୋହଧିମାନେ ପଦ ପାଳ-ବାର ଯେ ସମସ୍ତ ଧର୍ମାଦୁଷ୍ଟତର ବ୍ୟୁତ୍ତ ସେ ସମସ୍ତପକ୍ଷରୁ ପତାର ଦେବଳ ପରାଧର ରଜ-ଖେଳ ସାର ହୋଇଅଛି । ଏମନ୍ତ ଦେବା ଭର ନୁହେ । ମୁଣି ଯେ ସମସ୍ତ ଦେଶୀୟ ଉପଦେଶରେ ପ୍ରାୟ ଉତ୍କଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଉଥିଲ ସେ ସମସ୍ତ ଉଠିଲାର ଯେ ପ୍ରକାର ଦୃଶ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ବାବ-ଦ୍ୱାର ଦେଉଅଛି ତାହା ସୁଲଭ ଦେଲେହେଁ ଦେହ ପ୍ରକ ଅଛୁତର ଏବଂ ବସ୍ତୁ ମଜାଲକ, ଦୁଷ୍ଟକର । ଅଲତା ସାହା ଧର୍ମାଦୁଷ୍ଟର ବିଷ୍ଣୁ-କର ଏବଂ ଶରୀର ଓ ଦୃଶ୍ୟର ଦାହକର, ବେଶ କାଳପାଣି ବନ୍ଦେତନାରେ ବାହାକୁ ପଢ଼ିଆ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବା ଉଚିତ ନୁହେ ।

ଦାଣୀଧାମରେ ଅଳ୍ପଦିନ ପୂର୍ବେ ସାମାଜିକ ସ୍ଵାଧୀନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବଦଳାଇ ଦେବାଦାମର ସେହି ସମ୍ଭବ ବସ୍ତୁକୁ ଚାହିଁରେ ସ୍ତ୍ରୀ ଶିକ୍ଷାପ୍ରତି ବ୍ୟବସ୍ଥା ମନୋଗୋଷ୍ଠୀ ଦେବାଦାମର ଦେଖିଲେକି ପ୍ରକାଶିତା, ପଦା ଉଠାଇଦେବାପ୍ରତି ଲକ୍ଷ ରଖି ଚାହିଁଇ ନିୟମ ଶିକ୍ଷା ଦେବା, ବଳପୂର୍ବକ ଦେଖିବା ଦ୍ରବ୍ୟ ନ ଚଳାଇ ଅନ୍ତତଃ ବାଳକ-ବାମାତଙ୍କୁ ବଦାଦ ଦେବା, ଅସଂଖ୍ୟ ନାଭିକରଣ ଉଠାଇଦେଇ ପ୍ରସଫାଳର ଚାହିଁବଣିକେ ଲେ. ଚକ୍, ରୁକୁଚର ଅନ୍ତର୍ଗତ ବଦାଦ ଏବଂ ଗୋ-ଚର ପ୍ରଚଳନ ଦେବା, ନିମ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକ-ମାତଙ୍କର ଦୈବିକ ଏବଂ ଅନ୍ୟପ୍ରକାର ଉନ୍ନତ ନିମ୍ନ ଉଚ୍ଚତର ଦେବା, ମାତଙ୍କ ଦ୍ରବ୍ୟ ସେ-ବନ ଦେବା, ବା ୨୫ ଓ ୨୬ ବର୍ଷ ବାଳକ ବମ୍ବା ବା ୧୨ ଓ ୧୩ ବର୍ଷ ବାଳିକାକୁ ବଦାଦ ଦେବା, ବଦାଦ ଓ ଶ୍ରାବଣେ ଅଭିମତ ବ୍ୟସ୍ତ ଦେବା, ଚରଣର ବସ୍ତ୍ରଧାରା ରକ୍ଷା କର ସାମାଜିକ ବାଧ୍ୟତାମାନଙ୍କୁ ଉନ୍ନତ ଉପଲକ୍ଷେ ତାର ଯାଣ ନ ଦେବା, ଦୋର ଉନ୍ନତରେ ଅଗ୍ରୀଳତଥା ଦେବା, ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ଲକ୍ଷ-ସୁକ୍ତ ଦାତ ଦେବା ଏବଂ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଯାଦି ଶିକ୍ଷାଲକ୍ଷ ଦେବାରେ କୌଣସି ବାଧା ଦଥା ଦେବାମର୍ତ୍ତରେ ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋରଅଛି ଏ ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ଯେ ସମ୍ପର୍କ ଚାହିଁରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଦୋର ଦେବା । ଦେଖିଲେକେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଶିକ୍ଷିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏକମତରେ ଏଥିରେ ଅଧିକ ଉଚ୍ଚତରେ ଅବସ୍ଥା ଅଚ୍ଚରେ ଫଳଲଭ୍ୟ ଦେବ । ଦେବଳ ଦେବେ ଚାହିଁଦେଲେ ଅଥବା ଦାଳକ୍ରମେ ଦେବ ବୋଲି ନିଷ୍ପେଷ୍ଟ ଦୋର ଦର୍ଶିଲେ ଚଳକ ଦାହି ।

—*—

ସନ ୧୯୧୧ ସାଲ ସେପ୍ଟେମ୍ବରମାସ ତା ୩୦ ର-ଖରେ ଶେଷଦେବା ବର୍ଷର ବ୍ୟବସ୍ଥାପକର ସରଦାରୀ ରପୋର୍ଟରେ ଲେଖାଅଛି କି ଅନଳ ବଦା ବୁମ୍ପି ସହଜିତ ସଂରକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ସ୍ଵରୂପ ବାଲେଶ୍ଵର ଚଳକ ସଦର ସଂଗ୍ରହକର-ରେ ଦୋରଅଛି । ଚାହିଁର ଅନୁକ୍ରମ ୧୨୩ ବର୍ଷ ମାତଲ ଅଟୋପ୍ରକା ଓ ଚମିଦାର ଉଦ୍ଭବ୍ୟକାରେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଦରଶାୟ ଦେବାର ଜଣାଯାଏ । ମାତ୍ର ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଯାଦା ମତେ ଉପଯୋଗଅଛି ଚାହିଁରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେବା ପ୍ରକାଶ ପାଇ-ଅଛି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକଳୀଦ୍ଵାରା ପ୍ରମାଣ ଦୋରଅଛି ଯେ ଚାହିଁର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଥମେ ସେପର ଦକ୍ଷିଣା ଉପରାଧିଅଛି ଚଦପେକା ଅଧିକ ବାନ୍ଧ-ଲ୍ୟରୂପେ ଏବଂ ଅଧିକା ଶରଣର ଅବସ୍ଥାଦ ଅଧିକ ବ୍ୟୟରେ ଚଳକ କାର୍ଯ୍ୟ କରଇ କେବା ଦେଉ ଉଇ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଉ ନ ଥିବାର ଅନୁ-

ମାନେ ବସବର ଦହ ଅସୁଅଛି । ଏତେଦେଇ ଗବଣିମେଧ ବାଦା ବୁଝିପାଇବାର ଦେଖି ଅ-କ୍ଷତ ଦେଲୁ ଏବଂ ବଣିକ ବଦୋକସ୍ତୁ କର୍ମଭାଗ ବଦା ଇବ ଉଦ୍ୟାଦର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପରବାର ଦେଖି ମାତ୍ୟବର ଶ୍ରେଣିକର ବେଦର ବାଦାକୁରକ୍ତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଉଅଛି । ଏହି ଗୁରୁତର କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବଳ ନୂଅ କର୍ମଭାଗ ଦାତରେ କ ରଖି ପକ୍ଷିତ ବକ୍ତୃତ୍ୟା ଚେପୁଟିକୁ ଅର୍ଥଣ ଏବଂ ଅନିକ ପ୍ରକାର ଉପର ଅଧିକ ଉଚ୍ଚତ ପ୍ରକାର କଲେ ଅନୁମ ସଫରବ୍ୟସ୍ତ ଦେବ ।

ମିଶର ଦେପର ବ୍ୟବସ୍ଥାଲକ୍ଷର ସରରେ ମାଜିକ ସମ୍ଭାର ରୁପପୂର୍ବ ସଫରଣ ରୁଷବେଲ୍ଟ ମଦେଦୟ ଗର ମାଜିମାସ ତା ୨୮ ରଖରେ ଯେଉଁ ବକ୍ତୃତ୍ୟା ପ୍ରକାତ କରଅଲେ ଚାହିଁରେ ସେ କରଅଲେ ଯେ ବ୍ୟବସ୍ଥାଲକ୍ଷର ନିଷ୍ପେଷ୍ଟ ପାଠ ଅବ୍ୟାସ କଲେ ଶିକ୍ଷା ଦେଲି ବାଧ୍ୟ ମାତ୍ର ସମୀଚା-ତରା ଓ ସରଳ ପ୍ରକାର ଦେବା ବାଧ୍ୟମ୍ଭ ଦାବଣ ମାଜିକ ଉଦ୍ଭବ୍ୟକାକୁ ଏ ସବୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟଦା । ଏକା ସେମନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିକମେଷ ବେମନ୍ତ ନାଭିପ୍ରତି ଶରଇ । ସ୍ଵାସ୍ଵତ୍ଵ ଶାସନ ଦସ ଦୋରଏ ବର୍ଷର ଦଥା ଦେ ଆଇ ପୁରୁଷ କର କଥା ଅଟେ । ସେମନ୍ତ କୌଣସି ଲୋକକୁ ଦଥାରେ ସ୍ଵାବର-ମ୍ଭ କିଅଥାଇ ନ ଯାରେ ବେମନ୍ତ କୌଣସି ନାଭିକ ଖଲି କାଗଳରେ ସ୍ଵାସ୍ଵତ୍ଵ ଶାସନ ଦଥାଆଇ ଯାରେ ନାହିଁ । ଶିକ୍ଷାଦ୍ଵାରା ମନ ଏବଂ ଦୃଶ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ନିଜା କରବାର ଶକ୍ତିବାକୁ ଦେବ ଏବଂ ଅର୍ଥ ବା କାଳସମ୍ଭାୟ ଦୃଶ୍ୟପ୍ରତି ଏକା ସମସ୍ତ ଖଟେ । ଗୁପ୍ତକ୍ଷେତ୍ର ଦୃଶ୍ୟଦାଣ ଦେବା ଉତ୍ତମ ନାଗରୀଦର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ସେ-ବଲ ଲୋକ ଅଧିକର ଚରମସୀମାରେ ସ୍ଵାଦ ପାଏ । ଯେଉଁମାନେ ଏଭଳି ଲୋକସଦାଶେ ସମା ମାଗନ୍ତି ବମ୍ବା ବାଦାର ସେ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଉଚ୍ଚତା ବଦଳି ବାଦର ସ୍ଵାଦ ମଧ୍ୟ ସେହିଠା-ରେ । ଅପରାଧୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ଅଥବା ପ୍ରମତ-ମୂଳୀୟ ବ୍ୟସ୍ତ ଯାହିଁରେ ଦେଉ ପଛକେ ଫତ ଏକା ଏବଂ ଅପରାଧର ବ୍ୟାସ ଯାଦା ଆଉ ବାଦାର ଅଭିପ୍ରାୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଷ୍ଠ ଫଳ ଲଭ କୁଏ । ବଚସଣ ସଫରଣକ ଏ ଉଲ୍ଲିମାନ ସାର ଏବଂ ଚରମସ୍ତ୍ରୀର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅନୁ-ମାନେ ଏକା ନିବନ୍ଧ ଚତୁରେ ପାଠ ଦରବା-କାରଣ ଅନୁସେଧ କରୁଅଛି ।

—*—

ଅନୁମତେ ଅନନସହର ଅବଗତ ଦେଲୁ ଯେ ରୁବନେଶ୍ଵରର ଅଗ୍ନି ପୀଡ଼ିତ ମହାବଲୋକକ ସାଦାସ୍ୟାମନେ ଗର ଉଦ୍ଭବାର ପ୍ରକାଶ ସଫ-ରେ ଗଠିତ ଦୋରପ୍ରକା ଦମିଟି ଛତା ଏ ନଗ-

ରର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେବେତ ଦକ୍ଷିଣ୍ୟାକୁ ଦଳ ବକ ଦୋର ବେଦା ସଫର ଦରୁଅଛି । ଏଦ ବକ ଅକ୍ଷରର ବ୍ୟସ୍ତ । ଦାରଣ ଉଦ୍ଭା ଦରର ଚେଷ୍ଟା ଓ ଯହ୍ନରେ ଅବଶ୍ୟ ଚକ୍ତ ଅଧିକା ଅପ୍ତ ଦେବ ଓ ଅଧିକ ସାଦାସ୍ୟ ଦୋରପାଇବ । ମାତ୍ର ରୁବନେଶ୍ଵର ସୁଖଲ ଓ ଗୋରଧା ଶାସ-ମାଦାମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦେଉଅଧିକା ଏବଂ ଶସ୍ତ୍ରକୁ ସୁଖ ଚଳେକର ସ୍ଵୟଂ ଏହି ଶୁଖଣ ଦରଶୋଡ ଦେଖିଅଧିକା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ସାଦେବ ମଦୋଦୟ ସାଦ୍ୟାଦାତର ଚ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦରଅଛି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚକ୍ତ ଜଣା ନ ଯିବା ଅନୁକ୍ରମର ବ୍ୟସ୍ତ ଅଟେ । ମରଦାର ଅପରାଧ ଶାସ ନିମିତ୍ତାର ପ୍ରକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କଦାପି ଏକା ଚଦାପି ଦୋର ନ ଯାରେ । ଦେବେ ସରଦାର ଚ ଦରୁଅଛି ପ୍ରକାଶ ଦେଲେ ନିଗସାଧାରଣ ଅପଣା ଦରୁବ୍ୟ ଅବଧାରଣ କରବାର ସୁଦିଧା ପାଇବେ । ବର୍ଷ-କାଳ ଅନୁକ୍ରମ ଅଛି । ଏଥିପଥରେ ଶୀଘ୍ର ଶର-ନିର୍ମଣର ବଦୋକସ୍ତୁ ଦେବା ବାଧ୍ୟମ୍ଭ । ଏଥି କିଭାବୁ ରୁବନେଶ୍ଵରର ସାଦାସ୍ୟ ଦମିଟିର ସେକେଟିଶ ବାବୁ ପ୍ରସବନୁମାର ପାଇକର ପଞ୍ଚରୁ ଅନନସହର ଅବଗତ ଦେଲୁ ଯେ ସେ ନିମ୍ନ-ଲକ୍ଷିତ ଦେଦା ପାଠଅଛି ଯଥା:—

ଓଡ଼ିଶା ଚରଣ ସାଦାସ୍ୟାଦର୍ପଣ
 ସେକେଟିଶ ଟ ୪୦୦/୧୦
 କେଦରପ୍ରକା ଉଦ୍ଭାର ସମିତ
 ସେକେଟିଶ ଟ ୧୦୧
 ବାବୁ ପରମାନକ ସେକାପକ
 ବାବୁପଦା ଟ ୨୧
 ୨୦୪ ୫୧୧

—*—

ଉଦ୍ଭବତା ନିମନ୍ତେ କାଠଗୋଦାମରେ ବୁଦ୍ଧ ଅଗ୍ନି କାଣ୍ଡ ବେଲେ ଦମକନ କର୍ମଭାଗ-ମାନେ ଲକ୍ଷ ଦେଉଅଧିକା ଓ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମୁକ୍ତି ଦରଅଧିକା ଅଧିକ ବ୍ୟସ୍ତର ବୁଦ୍ଧାଣ ଦୋରଅଧିକା ବାଦା ଚଦନ୍ତ ଦରବାଦାରଣ ମାତ୍ୟବର ଶ୍ରେଣ-ଲକ ମଦୋଦୟ ଦୋରଏ କମିଟି ନିୟନ୍ତ୍ର ଦର-ଅଧିକେ । କମିଟି ଚଦନ୍ତ ଦର ରପୋର୍ଟ ଦେଲୁ ଗବଣିମେଧରୁ ଯେଉଁ କର୍ମାରଣୀ ବାଦାଅଧିକ ଚାହିଁରେ ମାନବର ମଦୋଦୟ ସେପ କର୍ମ-ରୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ନିଜା ନିନମୟ ସ୍ଵାରା ଦହ-ଅଛି । ଉଚ୍ଚତର ଗୋର ସର୍ବତ୍ଵ ନଥା ଲଗି-ଅଧିକା ଗରର ଲୁକ୍ଷିତକ ଖୋଲି ମାନ ଲୁକ୍ଷି କେଉଅଧିକାବେକ୍ତୁ ପୁଲଣ ଦିଶକର ସାଦେବ ସେମାନଙ୍କୁ ବରଣାସ୍ତ୍ର ଦରଅଛି । ଲକ୍ଷ ମାଜି-ଅଧିକା ଓ ଲକ୍ଷ ଦେଉଅଧିକା ପ୍ରମାଣ ଅଧିକେଦି-ଏବଂ ଲକ୍ଷ ଦେଉଅଧିକା ଚଦ୍ବ୍ୟସ୍ତରେ ଦମିଟି

ସଂପ୍ରଦାନ ପ୍ରକାର ଗ୍ରହଣକଲେ ତାହା ଶ୍ରେଣୀ-
ଲକ୍ଷ ମନଦାୟକ ଏଥିରେ ସମୁଦ୍ଧ୍ୟତ ଦୋର
ସୁଖି ବଦଳାଇ ଅଦେଶ ସଙ୍ଗେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି-
ମାନେ ଲକ୍ଷ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ଦେବା
ବ୍ୟକ୍ତିର ତାମ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଶୈଳଦାସୀ
ଅଦାବତକୁ ଚଳଣ ଓ ଦେବାର ନିୟମ ବଦ-
ଅଛନ୍ତି । ମଧ୍ୟ ସେହି ମହଲୁମାର ସୁପରିଦେଶ୍ୟ
ଦରପତ୍ର ସାଦେବକ ଦାମରେ ଶୁଭମତେ ଅଭି-
ଯୋଗପଣ କେଉଁ ମୋଦମା ଚଳାଉବାର
ଅଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଦଳଦତା ସଦରରେ
ଉଚ୍ଚବେତନ ପାଇ କର୍ମରୂପମାନେ ନିୟୁକ୍ତ ଥିବା
ଅବସ୍ଥାରେ ଏପରି ଗଣତା ଶୈଳସ୍ତ୍ରଲେ ମୋପ-
ମଇର ଅକ୍ଷରୋଚ୍ଚରେଣୀ କର୍ମରୂପକ୍ରାସ
ଓ ଦେଉଥିବ ବାଦା ସଦରରେ ବୁଝା ହାଉ-
ପାରେ । ଅନୁମୋଦେ ଶ୍ରେଣୀର ମହୋଦୟଙ୍କ
ଏକମୂଳ ସବୁରୁହଣୀ ଅଦେଶରେ ଅବଦଳ
ଦୋରପତ୍ର । ବଦଳୁକ୍ରାସ କର୍ମରୂପ ବାବୁ ଗଣ-
ତରଣ ପାଳ ଓ ଡାକ୍ତର ଦରପତ୍ର ବଦଳୁ ମହା-
ପଦମାନେ ମଧ୍ୟେଷ୍ଟ ସାଦୃଶ୍ୟ ଦେଇଥିବାରୁ
ସେମାନେ ଧନ୍ୟବାଦ ପାଇଅଛନ୍ତି । ଦମେଶ୍ଟ
ଦେଶୀର ଅଛନ୍ତି ସେ କଲ ମଧ୍ୟେଷ୍ଟ ଥିଲ ମନ
କର୍ମରୂପମାନଙ୍କର ଅକର୍ମଣ୍ୟତା ଓ ଅନ୍ୟାୟ
ଅଚରଣ ଦେଖି ଅଗ୍ନି ନିବୀଡ଼ିତ ଦୋରପତ୍ରଲି
ତାହା ଓ ଲୋକେ ସରସସ୍ତ୍ର ଦେଲେ ।

ଉତ୍କଳର ଅମଳ ପ୍ରସବୁର ଚର୍ଚ୍ଚା ।

ବଙ୍ଗାୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ବର ପତ ମାର୍ଚ୍ଚମ ସ
ତା ୧୪ ପଗର ଅଧିବେଶନରେ ବଳେଟ
ଅଲୋଚନା ସଙ୍ଗରେ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ତତ୍ତ୍ୱରେ
କୂଳ ମହୋଦୟ ଓଡ଼ିଶା ସତୀରେ ଶକ୍ତି ଦୋର-
ଥୁବା ଗୋ ୨ ୫ ବୁଝି ବାଦା ପ୍ରକୃତ ପ୍ରସ୍ତାନ
କ୍ରମରେ ମାତ୍ୟବର ଦେବପ୍ରସାଦ ସଦାଧିକାର
ବ୍ୟକ୍ତି ତଳେ ସେ କଟକରେ ଅମଳ
ଶ୍ରେଣୀ ଥିଲେ ଓଡ଼ିଆ ବଙ୍ଗାଳୀ ସଦଳ ପ୍ରସ
ସଦକରେ ଅମଳ ପତ୍ର ପାଉଲେ ମାତ୍ର ସମ୍ପ-
ଦାୟ ବଦେଶକୁ ବୁଝି ଦେବାର କଥା କ ଦେବୁ
ସେଉଁ ବଙ୍ଗାଳୀ କର୍ମରୂପମାନେ ଓଡ଼ିଶାରେ
ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ବହୁକୁ ବସତ ଦେବେ ।
ଏପରି ପ୍ରାଦେଶିକ ନିୟମ କୁଟଳ ପ୍ରସବ କରୁ-
ଥିବାର ସେ ଦେଖାଇଲେ । ଏଥିରେ ଉତ୍କଳ
ସଦସ୍ୟ ମାତ୍ୟବର ମହୁପୁତନ ଦାସ ସି ଅମ, ଇ
ମହାପତ୍ର ଦେଲେ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକ ଏବ ସେଉଁ
ମାନେ ଚଳପ୍ରାୟୀରୂପେ ଉତ୍କଳରେ ବାସ କର-
ବାକୁ ଚକ୍ରା କରନ୍ତି ଏବ ଓଡ଼ିଶାର ମଙ୍ଗଳକୁ
ଅପଣାର ଇଷ୍ଟ ମନନ୍ତ ସେହିମାନଙ୍କ ସତୀରେ
ସେ ବୁଝି ଶକ୍ତି ହାଉଅଛୁ । ଦୌଣିସି ଲୋକ

ଦେଶ ସତୀରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଚରପୁରେ ବାବାଦାସ
ଦେଶର ଉପହାର ଦେବାର ବୋଲିବି ଏବ
ସେ ଲୋକ ଅନ୍ୟା ଶିକ୍ଷା ପାଉଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା
ବାବାର ଜୀବନ ଉତ୍କଳରେ ଏବ ଉତ୍କଳର
ଉପହାର ସତୀରେ ସାପିତ ଦେବା ଉଚିତ ।
ଉତ୍କଳୀୟ ବଙ୍ଗାଳୀ ବା ଅନ୍ୟ ନାମର ଲୋକଙ୍କ
ଦେବାର ସେ ସବୁକଲେ ଚହୁଅଛନ୍ତି ମାତ୍ରବାଦା
ଲୋକସଂଖ୍ୟାର ଅନୁପାତରେ ବ୍ୟସ୍ତିନା ଉଚିତ
ମାତ୍ୟବର ଦାସ ମହାପତ୍ର ଏ ଅଧ୍ୟାୟ ଉଚିତ
ଲେ ଅନୁମୋଦେ ବୁଝି ପାଉ ନାହିଁ । ମାତ୍ୟବର
ସଦାଧିକାର ମହାପତ୍ର ବଙ୍ଗ ଲକ୍ଷ ସୁଦ୍ଧା ସେ ବୁଝି
ମିଳିବା ଦସ୍ୟୁ ଅବଦାରଣା ଦରପତ୍ରର ମାତ୍ର
ବଙ୍ଗାଳୀଙ୍କର ଦଳଦତାରେ ପତ୍ନିବାର ତାମ-
ପ୍ରକାର ସୁଧା ଥିବା ଓ ଉତ୍କଳବାସିଙ୍କର ସେପରି
ସୁଧା ଓ ସୁଧାରୁ ଏ ବୁଝି ଉତ୍କଳୀୟମାନଙ୍କ
ସତୀରେ ଶକ୍ତି ହାଉଥିବାର ଚହୁଅଛୁ ସେଥି
ଦୋରପତ୍ର । ବ ସରମାନେ ସେ ବୁଝି ଉତ୍କ-
ଳୀୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟାସ୍ତିନ ବୁଝି ଚର୍ଚ୍ଚା
ଅବ୍ୟାପି ଲିଗି ରହୁଅଛୁ ଏବ ଏଠା ପ୍ରକାଶ,
ସଗ୍ରେ ଓଡ଼ିଆ ଏବ ଉତ୍କଳର ପ୍ରାୟୀ ଅଧିକା-
ରିକ ମଧ୍ୟରେ ଦୌଣିସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ରଖା ନ
ସିବାର ସିକାକୁ ଦୋରପତ୍ର ପ୍ରଲେ ଉତ୍କଳର
ପ୍ରତିନିଧି ଅନୁପାତର କଥା ଉଠାଇବା ଠିକ୍ ଦେଲ
ନାହିଁ । ଅଜପାତ ଧରଲେ ସୁଦ୍ଧା ଦାର୍ଯ୍ୟ ଚଳନ
ନାହିଁ । ଦାରଣ ଓ ଏ ଓଡ଼ିଆ ଓ ଏ ଅଣଓଡ଼ିଆ
ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକର ସଂଖ୍ୟା କେତେ ଏକା ପ୍ରିର
ଚରଣା ସଦଳ କୁଦ୍ଦ । ଉତ୍କଳ ସମ୍ପର୍କମାନ "ଉତ୍କ-
ଳୀୟ" ଶବ୍ଦର ଉଦାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ବନଶ୍ରୀମେଷ୍ଟ ଘୋଳ
ସମସ୍ତ ବୁଝି ଉତ୍କଳୀୟମାନଙ୍କ ସତୀରେ ପ୍ରତ
ଦେଲେ ସବୁ ଗୋଲମାଲ ନିବାଉ ଦେବ ।
ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରସିଦ୍ଧତାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନୁ ସୁଦରପତ୍ର
ଦୋରପତ୍ର ଉତ୍କଳ ପ୍ରତିସାପିତାରେ ସେମାନଙ୍କର
ଚର୍ଚ୍ଚା କଲ ଦେବାର ଅପକା ନାହିଁ ।

ଅଦର୍ଶଭ୍ରମର ଚେତୁରମାନ

ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲା ଗୋର୍ଡର ଭ୍ରମରଚେତୁର-
ମାନ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସାମନ୍ତ ଗଣତରଣ ଦାସ ଗତ ବର୍ଷ
ମୋପସଲ ଗସ୍ତ କର ଜିଲ୍ଲାଗୋର୍ଡର ଦାର୍ଯ୍ୟମାନ
ଦେଖି ସେପରି ସୁଖୀର ଭାଜନ ଦୋରପତ୍ରରେ
ଓ ବନଶ୍ରୀମେଷ୍ଟୁ ଧନ୍ୟବାଦ ପାଉଥିଲେ ବାଦା
ପାଉମାନଙ୍କୁ ଜଣାଅଛୁ । ଅନୁମୋଦେ ଅବ୍ୟକ୍ତ
ଅମଳ ସହର ଅବଗତ ଦେଲୁ ସେ ସାମନ୍ତ
ମହାପତ୍ର ଏବର୍ଷ ବହୁକୁ ଅଧିକ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖାଇ
ଅଛନ୍ତି । ସେ ଗତ ଜାନୁୟାରୀ ମସ ବା ୧୧ ଇ-
ଖରେ ଗସ୍ତରେ ବାଦାର ଗତ ତା ୨ ରିଜ ମାର୍ଚ୍ଚ-
ରେ ସଦର ମହାମକୁ ଲେଉଟି ଅସିଲେ । ଏହି

ଦ ୩୮ ଚ ମଧ୍ୟରେ ସେ ମା ୨୭୮ ଇଲ ରୁମଣ
କରିଥିଲେ ଏବ ଅଦେଶ ସୁର, ତାକୁରଣାତା,
କାଞ୍ଜି ଦାଉସ, ତଦାପାରଦାଟ ପ୍ରକୃତ ପରିଦର୍ଶନ
କରିଥିଲେ । ଏହି ପର୍ବ ପରିଭ୍ରମଣର ସମସ୍ତ
ଦାୟ ନିଜେ ବଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ନୁହେ
ବହିଁ ଉପରେ ପରିଦର୍ଶନ କରିଥିବା ସୁର
ସମ୍ପଦର ଗଣନ ବାଲକ ଓ ବଳମାଳ
ଟ ୧୧୨୩ ର ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ଚିପି ଦେଇ ଅଛନ୍ତି
ଉଦ୍ଦିଗ ସୁରଗୁଡ଼ ନିର୍ମାଣନମନ୍ତ୍ର ୫ ୨୦୦ ବା
ଏବ ସେହି ସୁଲର ଗଣନାସ ନିମନ୍ତେ କିମ୍ପା
ଗଣନାରେ ଏବ ଗଣୁ କୁମି ପଢ଼ି ଦେଇଅଛନ୍ତି ।
ଏବ ବାଲେଶ୍ୱର ଥାନା ସାଉଗାରେ ଗୋଟିଏ
ପେଟା ପଡ଼ିଥିବା ପୁସ୍ତକର ସମ୍ପର୍କ ଅଧିକା-
କାର କରିଥିବା ଟ ୧୦୦୦ ବା ମଧ୍ୟାନ୍ତ
ଟ ୩୦୦୦ ବା ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏବୁଝ
ଟ ୨୨୨୩ ଚଳନ୍ତ ଦାନ ଚରିଅଛନ୍ତି । ପରେ
ଉଦ୍ଦିଗ ଦାଉସୁରକୁ ମାସିକ ଟ ୫୯ ବା ଏବ
ସେଠାର ଫେଲକ ବାଦତା ସୁଲକୁ ମାସିକ
ଟ ୧୯୯୩ ରେଦା ଦେବାକୁ ଶୀକ୍ଷା ଦୋର
ଅଛନ୍ତି । ସାଧରଣ ହିତଦର୍ଶୀଙ୍କର ଏବଂ ଚର
ଦେମନ୍ତ ଅନୁମ ଓ ନିବାଦୀ ଏବ ନିଚ
କରୁକା ପାଳକରେ କେମନ୍ତ ଉଦ୍ଦାତ ଓ ସହ
ଉପରଲିଖିତ କରବଣରୁ ଜପାଧାରଣ ଅଧି-
କାସରେ ବୁଝିପାରିବେ । ଏ ମହାପତ୍ର ବ୍ୟବହାରୀ-
ଲୟର ଉପାଧିକାର ନୁହନ୍ତି ବମ୍ପା ଜର୍ଜ ବଦର୍ରେ
ଚେମନ୍ତ ଅଧିକାର ହୋଇ ନ ଥିବେ । ମାତ୍ର ସେ
ବାକ୍ ଅପଣା କରୁକାକର୍ମର ମହତ୍ତ ଅନୁରବ
କର ବାଦା ସାଧକମନ୍ତ୍ର ପରିଶ୍ରମ ଓ ଅର୍ଥ
ଦାୟରେ ଅଧିକାର ଏବ ଦାଧରଣ ହିତାଧେ
ମୁକ୍ତପତ୍ର ସେ ମହାନ ବ୍ୟକ୍ତି ଏବ ସାଧାରଣ
ପ୍ରତିନିଧିର ଗୋଟିଏ ବୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ । ଅନ୍ୟା-
ନ୍ୟ ଭ୍ରମରଚେତୁରମାନ ଏହି ଅଦର୍ଶରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ
କରିବାର ଅଧା କରୁଁ । ଶର୍ବତା ଏ ଅଧିକରେ
ମୋପସଲ ପରିଦର୍ଶନ କରି ବୁଝିବା ଓ ଲଳେ
ସମସ୍ତ ଦାୟ ସହନୀର ସମସ୍ତଙ୍କର ସୁଧା ଓ
ସଙ୍ଗତ ନାହିଁ ଯଦ୍ୟା ମାତ୍ର ଜିଲ୍ଲା ଗୋର୍ଡ ଉପ-
ଯୁକ୍ତ ଦରଲେ ଜସ୍ତ ଗର୍ଜା ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଥିବପ୍ରକ୍ତେ ସଙ୍ଗତର ବାଧା ଅଦୌ ଦୋର
ନ ପାରେ ଓ ଗସ୍ତ ଗରୁ ଦେବାର ଦୋଷ
ଦେହୁ ଧରିବା ଉଚିତ ନୁହେ । ଏବାଦେକେ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗସ୍ତ କରଣା ଅଣା କରୁଣା ଓ ବହୁର
ପ୍ରୟୋଗ ନାହିଁ । ସମସ୍ତଙ୍କରେ ଅବଦାନମତେ
ଏଲକାର ଏବୁ ଭ୍ରମ ପରିଦର୍ଶନ କରଣ
ସଂପ୍ରଦାନ ଓ ବଦାସ ଅଧିକ ଲର ଅଛୁ ବୋଲି
ଅନୁମୋଦେ ବଦେଶନା କରୁ । ସାଦାର ବର୍ଷ-
ମଧ୍ୟରେ ଏବୁମାସ ସୁଦ୍ଧା ଗସ୍ତ କରିବାର ଅବ

ତାହା ଚାହିଁବାକୁ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦାବି ଦେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

ବ୍ୟାଜୀ ମଠିର ଫଳ ।

କିଛି ମାର୍ଗଦର୍ଶିତ, ଯୋଗ ଓ ସାଧ୍ୟ ମାସର "ଉତ୍କଳଜୀବନ" ଏକପ୍ରକାର ବାହାରିଥିଲା । ବହିରେ 'ବ୍ୟାଜୀ ମଠି' ନାମକ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଉତ୍କଳର ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ଶ୍ରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରଣାମଦାୟୀ ମହାଶୟୀ ନାହିଁ ବେଦର ଅଣ୍ଡାପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପର୍କ-ମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ଦେଶର ଅନନ୍ୟ ଦେବୀର ଅପଣା କରି ପ୍ରୋତ୍ସାହରେ ପ୍ରାୟ ବିଶେଷର କାର୍ଯ୍ୟରେ ସଫଳ ରୂପେ ଉପକାର ପ୍ରଦାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଣାମଦାୟୀ ଯେଉଁ ଉପାଦାନ ଅବତାରଣ କରିଅଛନ୍ତି ତାହା ସେ ଗୁରୁତର ବହିରେ, ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଅନୁମୋଦନ ଦେଶର ମଙ୍ଗଳା-କାର୍ତ୍ତବୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକାଶିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚି ପ୍ରକଳ୍ପ ପଠ କରିବାପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରୁଥିଲେ । ସଦାକ୍ଷ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଦେଶ ଲୋକଙ୍କର ଏକତା ସଂଗଠିତ ହେବାପରେ କାହା କାହା ଦେବ ବାଦା କରାଯିବ କରଣୀୟ ନୁହେଁ । ପୁରୀର ବ୍ୟାଜୀ ମଠିର ଦେବଦେବୀ ଦୁର୍ଗାପାଠରେ ଏକ ବ୍ୟାଜୀ ମଠି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଲୋକେ ହସ୍ତାନ୍ତରେ ସେ ତାହା ଦେଖି ନିଜେ ସମ୍ପାଦି, ଦେଉଳ ସମ୍ପାଦି ଓ କୁରୁମ ସମ୍ପାଦି ପ୍ରକଳ୍ପେ ଦେବୀର ଉଦ୍ଦାମ ଦେଉଅଛି । ଏହି ପର ବ୍ୟାଜୀ, କରଣ, ଚଣା, ଦେଉଳ, ଉତ୍କଳ ବନ୍ଦୀର ଉଦ୍ଦାମ ଉଦ୍ଦାମ କାଳର ଉଦ୍ଦାମ ସମ୍ପାଦି ଦେଲେ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ଜାତି ବିବାଦର ପୃଷ୍ଠପାତ ହୋଇ ଅଗାଧି ଜନିତାର ଅପଣା କରିବା ଅସା-ମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ମାତ୍ର ଦେଖିବାକୁ ଦେବ ଯେ-ମନ୍ତ୍ର ବ୍ୟାଜୀୟ ବେଦରେ ବିଭିନ୍ନ ଜାତିରେ ଲୋକେ ବିଭିନ୍ନ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ତେମନ୍ତ୍ର ପ୍ରତ୍ୟେ-କ ଜାତିର ଲୋକ ଅପଣା ଜାତିର ବ୍ୟାଜୀୟ ବ୍ୟା ବିଧିଶାଳା ଉଦ୍ଦାମରେ ଲାଗିଲେ କୌଣସି ଅନନ୍ୟ ଦୋଇ ନ ପାରେ । ବ୍ୟାଜୀୟ ପୁଅ ବ୍ୟାଜୀୟ ଅଥବା ଭଗ୍ନୀର ପୁଅ ଭଗ୍ନୀୟ ଦେବ ଏମନ୍ତ ବିଧି ଧର୍ମାଣ୍ଡରେ ନାହିଁ । ବରଂ ଭଗ୍ନୀୟ ବ୍ୟାଜୀୟରେ ଭଗ୍ନୀୟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମଠିକୁ 'ବିଭୁବିଷ୍ଣୁ' ମୟାପୁଷ୍ପା ଗୁଣକର୍ମକରଣପଞ୍ଚ ବିଧିକରି ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସେ ଯେମନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ସେ ତେମନ୍ତ ଶ୍ରେଣୀରେ ଗଣ୍ୟ ଦେବ । ତେବେ ବ୍ୟାଜୀୟ ପୁଅ ବ୍ୟାଜୀୟ ଦୋଇ ପାରିବା ଅଥବା ଭଗ୍ନୀୟର ପୁଅ ଭଗ୍ନୀୟ ଦୋଇ ପାରିବା ସହଜ ଭାବେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟାଜୀୟକୁ ଲୋକେ ଅପଣା ବ୍ୟାଜୀୟ ପିତା ପିତୃବ୍ୟାଜୀୟ-ଠାରୁ ସହଜରେ ଶ୍ରେଣୀ ପାରିବେ । ତେବେକାଳ ଦେଲେ ବ୍ୟାଜୀୟ ପୁଅ ବ୍ୟାଜୀୟ ଦେବା ପକଳ

ରେ ଅପିସ୍ତରେ ସୁଦ୍ଧା ସହ ବ୍ୟାଜୀୟ ସଫଳ ଏକା ପୁଷ୍ପା ଶରେ ବିଧିବଦ୍ଧ ହେଲେ ସେ ବ୍ୟାଜୀୟ ନିମ୍ନ ଦେବାଧ୍ୟାୟନ, ଅଧ୍ୟାପନା, ସଜ୍ଜନ ଓ ସାଜକାରର ସମ୍ପର୍କ ନ ଦେଲେ କେହି ବ୍ୟାଜୀୟ ସମ୍ପାଦାୟୀ ଭୂକ୍ତି ଦେବେ ନାହିଁ ଏବଂ ତାହା ତରି ନ ପାରିବା ଲୋକେ ଅପଣା ବ୍ୟାଜୀୟଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାଦି, ବିଶିଷ୍ଟ ବା ଶୁଦ୍ଧ ମଧ୍ୟରେ ଗଣ୍ୟ ଦେବେ ତାହାଦେଲେ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଉପକାର ଦେବ । ଜାତୀୟତାଦ ବ୍ୟାଜୀୟର ବ୍ୟାଜୀୟମାନେ ଏକା ତରିବେ କି ? ସହ ନ କରିବେ କେବେ ତାହାର ସମ୍ପାଦନା ଲୋକମାନେ ଉପକାର ଦେବ ନାହିଁ । ଜାତୀୟତାଦ ଶ୍ରେଣୀ ବିଧି ପ୍ରମାଣରେ ଏକତା ସମ୍ପାଦନ କରିବା ନିଦେଶରେ ତୈରକ୍ୟ ଦେବ ଦୈଶିକ ଧର୍ମର ପୃଷ୍ଠପାତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେ ଧର୍ମରେ ସମଗ୍ର ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ଦୋଇ ପ୍ରାମାଣରେ ଲୋକେ ଉପକାରକୁ ବିଧି କରି ଏକତା ସଂଗଠିତ ରୁ ମହୋଦୟରେ ଜାତୀୟତାରେ ଗୋକଳ ଭର ଧର୍ମସଂପଦ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରଣାମଦାୟୀୟ ପ୍ରାୟ ବିଶେଷର ନାମରେ ସଫଳ ପ୍ରାପ୍ତପୂର୍ବକ ଧର୍ମ, ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ବ୍ୟାଜୀୟର ଉଦ୍ଦାମର ସମ୍ପାଦନ ଅନୁମୋଦନ କରୁଅଛି । ଉପଲୋକେ ସମସ୍ତେ ଏକତା ଦୋଇ ଉପକାର ଶ୍ରେଣୀମାନଙ୍କ ମୂଳ ଭର ସେହିଠାରେ ସଫଳ ପ୍ରାପ୍ତପୂର୍ବକ ଧର୍ମ, ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ବ୍ୟାଜୀୟର ଉଦ୍ଦାମ ଲୋକରେ ସେମନ୍ତ ଅପଣା ଓ ଦେଶର କେମନ୍ତ ଗଜନେତ୍ର ବିଷୟର ବିଭିନ୍ନ ଦୋଇ ସଂପଦ କରଣରେ । ଅନୁମୋଦନ ଦେଲେକି ଉପକାରରେ ତନ୍ତ୍ରାଦି ଏ ବିଷୟର ବିଭିନ୍ନ ଅବଧାରଣ କର-ବକାରଣ ଏକାନ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛି ।

ଗଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ବିକଳତା ।

ଗଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ବିକଳତା ବିକଳତା ସଦା ଉଦ୍ଦାମ ଗଜନେତ୍ର ମଠିର ଉଦ୍ଦାମର ବାଦା ଏକତା ଏକତାର ଅଭାବ ଅର୍ଥାତ୍ ତତକ ମାସ ତା ୧ ରୁ ୧୧ରେ ବିଭିନ୍ନ ବାଣୀ ଅନୁମୋଦନ ୪୮୨,୭୨,୦୦୦ ଟଙ୍କା ଏ ବିଭିନ୍ନ ଅୟ ୪୫,୫୮,୦୧୦୦୦ ଓ କାୟ ୪୫,୭୫,୫୨,୦୦ ଓ ବିଭିନ୍ନପ୍ରକାର ପ୍ରତି ୮୭୦,୦୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ୫୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବିଭିନ୍ନତା ବିଭିନ୍ନ ଉଦ୍ଦାମ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଅପଣା । ତାହା ପୁଣ୍ୟ ବିଧି ଅବଶିଷ୍ଟ ୨୦ ଲକ୍ଷ ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଭିନ୍ନ ବାଣୀ ଧର୍ମାୟ ଦେବ । ସେହି ଟଙ୍କା ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ନିମନ୍ତେ ଯଥେଷ୍ଟ ଦେବ । ଅପଣା ମଧ୍ୟରେ ଉଦ୍ଦାମ ଗଜନେତ୍ରରେ ସାଦାସା ୨୭ ଲକ୍ଷ ୨୫ ହଜାର ଟଙ୍କା ମିଶିଅଛି । ଅପଣା

ଦିଗରେ ଅୟ ଅପଣା ୧୭ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅଧିକା ବ୍ୟୟ ଦେବାର ଯାହା ପ୍ରତି ଦୋଇଅଛି ତାହା ପୁଣ୍ୟବିଧି ବିଭିନ୍ନ ବାଣୀ ନିଅପାଦଅଛି । ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଏ ସେ ବିଭିନ୍ନ ଗଜନେତ୍ରରେ ବ୍ୟୟ ଉପକାରରେ ଉଦ୍ଦାମ ଦୋଇ ନୁହେଁ । ମାତ୍ର ଅଧିକାଂଶ ବ୍ୟୟ ସାଧାରଣ ମହତ୍ତ୍ୱା ବିଶେଷତଃ ପୁଣ୍ୟସମ୍ପାଦନ ବିଭିନ୍ନତାଦେଇ ଦୂରତା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯେତେ ବ୍ୟୟ ଦେବା ଅବଶ୍ୟକ ଦେଖିଲେ ତାହା ଯୋଗ୍ୟ ପାତ ନାହିଁ ପୁଣ୍ୟ ଏବଂ ଅଧିକ ଦୁର୍ଗୁଣ ଦେଖିଲେ ବିଭିନ୍ନ ଦୋଇ ପାରିବ । ବିଶେଷତଃ ଓଡ଼ିଶାରେ ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷାଦାନ ସେ ସମସ୍ତ ଅଭାବ ଅଛି ତାହା ଦୃଶ୍ୟର ଚେଷ୍ଟା ଦୋଇ ନାହିଁ । କେବଳ ଓଡ଼ିଶା ସଦୃଶ ମାତ୍ରରେ ମଧୁପୁତ୍ର ଦାସଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ଓ ବିଭିନ୍ନ ଗଜନେତ୍ର ବିଭିନ୍ନ ଦିଗରେ ଏଠାର ଉଦ୍ଦାମ ବିଭିନ୍ନତାରେ । ଉଦ୍ଦାମ ଶିକ୍ଷାଦାନର ବ୍ୟାଜୀୟ ଦେବାର ଧର୍ମ ଦେଇଅଛି । ଏଥିପାଇଁ ମାତ୍ରରେ ଦାସ ମହତ୍ତ୍ୱ ଦୟାକ୍ଷ ଅନୁମୋଦନ ଅବଶ୍ୟକ ଦେଉଅଛି । ଏବଂ ସେ ସମସ୍ତ ଦୂରତା କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବାର ମଠିର ଦୋଇଅଛି ସେ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଶା ଗଜନେତ୍ର ଯାହା ପ୍ରକଳ୍ପରେ ବ୍ୟାଜୀୟ ନିମ୍ନ ପ୍ରକାଶ କରୁ ଯଥା :—
ସମ୍ପାଦନର ବିଭିନ୍ନ ଦୂରତା ବିଭିନ୍ନ
ଅଧିକ ନିମ୍ନ ୪ ୪୨୦୦
କିଛି ଦେବୀର ଅପାଦନର ନୂତନ
ଗୁଣକର୍ମ (ଅଧିକ) ୪ ୫୨୦୦୦
ଅଦ୍ଭୁତ ଜେପୁଟି ବିଭିନ୍ନତା ବିଭିନ୍ନ
(ଦୁର୍ଗୁଣପିତ) ୪ ୨୦୦୦୦
ଏକତା ଏକତା ବିଷୟ ୪ ୨୦୦୦୦
କିଛି ସମ୍ପାଦନର ବିଭିନ୍ନ ୪ ୨୦୦୦୦
ବାଣିଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନତାରେ ପୁଣ୍ୟବିଧି-
ଗୋଲା ବିଭିନ୍ନ ୪ ୧୦୦୦
ଏଥିରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ଓଡ଼ିଶାରୁ ଯାହା ବିଭିନ୍ନ ଯାଉଅଛି ବିଭିନ୍ନ ଅଧିକାଂଶ ଅଥବା ଶେଷ ଦୂର-ଧର୍ମ ଯତ୍ନା ସମସ୍ତ ବିଭିନ୍ନ ଓ ବିଭିନ୍ନ ନିମ୍ନ-ସଦାସେ ଅଧିକ ବିଭିନ୍ନ ଟଙ୍କା ବିଭିନ୍ନ ବା କାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଇ ନ ପାରିବ । ଦୃଶ୍ୟରେ ଅପାଦନ ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀ ବିଭିନ୍ନ ବିଧି ଦୋଇନାହିଁ । ଅଧିକ-ତର ପ୍ରତ୍ୟେକଗାୟ ଏ ବିଭିନ୍ନରେ ଉଦ୍ଦାମଦୂର-ତର ପ୍ରାପ୍ତ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ଓ ପୁଣ୍ୟଦୂର ବିଭିନ୍ନ ଉଦ୍ଦାମ ବିଷୟରେ ଅଧିକା ଦୃଶ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ଅଥବା ବିଭିନ୍ନ ବିଭିନ୍ନ ଦୋଇଅଛି କି ଦୂର-ବର୍ତ୍ତୁ ଅଧିକ ଦେବ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକଳ୍ପ ।
ଏ ବିଭିନ୍ନରେ ଅଧିକ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାଶ ବିଭିନ୍ନ ଏହି ବି ବିଭିନ୍ନଦେଖି ମହତ୍ତ୍ୱା ବିଭିନ୍ନ

ବାସିନୀଙ୍କ ଶାନ୍ତି ସେବାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇ ମଧ୍ୟସ୍ଥ
 ଉପାଦାନ ଓ ଶେଷ ଶାନ୍ତି ଦୋହରଣ ।
 ଏହି ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ସମସ୍ତେ ଲେଉଟେଇ ହୋଇଥିବାର
 ଓ କାହା ଫୋପିଯାଇଛି । ଉପସାହେବଙ୍କ ଦାମ୍ଭିକ ଶକ୍ତି
 ବେତେକାନ୍ଦରା ଉପ ଶାନ୍ତିପଥ । ଶେଷେ ସହ ଓ ସମ
 ଭାବେ ଶାନ୍ତିପଥ ।

ଭୋଗରେ ଉତ୍କଳର ଏ ଉପରେ ବାସିନୀଙ୍କ
 ଦବାରେ ଉପାଦାନ ଉପେ ବାସିନୀଙ୍କ ଦାମ୍ଭିକ ଶକ୍ତି
 ଶ୍ରୀ ମହେନ୍ଦ୍ର ଶକ୍ତିରେ ଶାନ୍ତି ଦୁର୍ଘଟଣା ଅପତ୍ତି ।
 କେଶବଙ୍କ ଅଭିମତ ସହଜରେ ଶାନ୍ତିପଥରେ ଶାନ୍ତି
 ସେଠାରେ ଦୁର୍ଘଟଣା ସମ୍ପର୍କିତ ଅଭିମତ କେଶବଙ୍କ ମତେ
 ମତେନା ବାବଦ ବେତେଇ ସହ ମତେନା ଦିଆ । ଶାନ୍ତି
 ଦାମ୍ଭିକ ଶକ୍ତିରେ ଶ ୧୦ କା ଉପସାହା ଫୋପି ହୁଏତେ ସଂ
 ଘଃ ନିଃସେବେ ସହ ସମସ୍ତଙ୍କର ଶ୍ରଦ୍ଧା ଶାନ୍ତିପଥ ।

ସଂକଳନ ସମ୍ପାଦି ।

ଉତ୍କଳର ଏକ ଦେଶୀୟ ଦେଶୀୟ ଶକ୍ତି
 ଅନାଦି ଦେଶ ଶାନ୍ତିପଥ । ଶାନ୍ତିପଥରେ ସହଜରେ
 ଅପତ୍ତି, ଏହି ଅନାଦି ଓ ଶାନ୍ତିପଥ ଶାନ୍ତିପଥରେ
 ଦେଖି ଦେଖି ଏହି ଦେଶ ଶାନ୍ତିପଥ ଦେଖିପଥ ।
 ଶେଷେ ଦେଶ ଶାନ୍ତିପଥ ଦେଖିପଥ ବା ଶାନ୍ତିପଥରେ
 ଶାନ୍ତିପଥ ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି
 ଦେଖି ।

ମନିଃପଥରେ ଶାନ୍ତିପଥରେ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ
 ଅନାଦି ଦେଶ ଶାନ୍ତିପଥରେ ଶେଷେ ଅନାଦି ମନିଃ
 ମନିଃପଥରେ ଦେଖିପଥ ଶାନ୍ତିପଥରେ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ
 ଶାନ୍ତିପଥରେ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ
 ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ
 ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ

ଦେଖିପଥରେ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ
 ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ
 ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ
 ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ
 ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ
 ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ

ଦେଖିପଥରେ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ
 ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ
 ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ
 ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ
 ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ
 ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ

ଦେଖିପଥରେ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ
 ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ
 ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ
 ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ
 ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ
 ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ

ଅଭିଳାଷ ସମ୍ପାଦି ।

ଦେଖିପଥରେ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ
 ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ
 ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ
 ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ
 ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ
 ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ

ଦେଖିପଥରେ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ
 ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ
 ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ
 ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ
 ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ
 ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ ଦେଖିପଥ

ପ୍ରେମପଥ ।

ପ୍ରେମପଥର ମନୋମତମତେ ଅପେକ୍ଷା
 ଘଟେ ତାହା ଦେଖି ।

The Chikati Palace is situated 10 miles from the nearest Railway station. From here three miles of this distance is covered by the grand Trunk Road. Over the loop-line which connects the Estates of Chikati, Bodokimidi and Shergada, a distance of 7 miles has to be covered before Chikati Kotah is reached. The Estates of Chuin Kimidi, Dharakota and Bodogodo may also be approached by off-shoots from this loop line. His Highness, the Rajah Sahib of Chikati's "Bosontho Bono" is a most lovely garden adjoining the Palace. Since the installation of the present Rajah Saheb this garden has been wonderfully improved. Its area has been greatly increased, and what was once an uneven, undulating tract behind the garden, consisting of thick jungle growth and forest trees is now perfectly level, and so beautifully and ornamentally laid out as to evoke the highest credit to His Highness' lofty and artistic ideas. The original garden practically square, is intersected by beautiful masonry walls and where these masonry paths cross, artistic masonry platforms are built with ornamental masonry pillars surrounding them, and the whole covered by a beautifully interlaced wire dome, on top of which various species of select floral creepers, including the grape vine, display their luxuriant growth. Trees, both floral and fruit bearing, fill this lovely garden, and the scene before a stranger is indeed most pleasing, and makes him feel that he is in far loftier regions. This original garden possesses a tank where the lovely lotus is in evidence, and the waters contain fish, turtles, and other aquatic creatures in abundance. Above this garden there lies a beautiful tank the bed of which, not long ago, was covered with huge boulders of rock. The bunds of this tank were lofty, covered with jungle growth and mighty forest trees. The bunds have been cleared and beautifully levelled and the rocky islands in the bed of the tank have all been blasted with dynamite, and cleared. This tank is now a pleasure resort to His Highness the Rajah Sahib. Fine masonry steps at one spot lead down to the tank, and above the steps a square masonry platform has been built, where, before sunrise and after sunset, His Highness generally here sits, and enjoys the gentle zephyrs which are famed to advantage in this particular locality. The bunds of this tank have been planted with foliage, floral, and fruit trees, and the scenery is indeed grand. Innumerable fish originally brought from Calcutta live in this tank, and are fed twice daily in His Highness' presence. The fish so well know when they are to be fed,

and come in swarms to the surface of the water with their mouths wide open. To see them feed is indeed a grand sight. Seated on the platform facing the tank a large tract of land to the right and behind the palace, formerly very uneven and undulating, covered with thick jungle growth and big forest trees, has been cleared, and perfectly levelled at great cost. Here His Highness the Rajah Saheb is having an upper storied bungalow erected. Here also is the house built to shelter His Highness' commodious, and beautiful motor car. A beautiful masonry road leading from the back gate takes the motor car to the front of the bungalow under construction. Here the masonry road takes a circular turn as is seen in large Railway stations, the turn-table arrangement for Locomotive Engines. Above the second tank alluded to there exists a third tank which is used by the people of Chikati for drinking and ablutionary purposes. A grand amphitheatre of hills stands above and behind the last named tank. The hills are reserved, and the forest growth on them is indeed beautiful and pleasing to the eye. A grand masonry compound wall which from a distance looks oval in shape, partaking of the form of the pleasing amphitheatre of hills behind, encloses the original garden, divides the two last named tanks, and encloses the levelled tract of land to the right of the second tank. To His Highness the Rajah Saheb, great credit is indeed due for such lofty engineering and horticultural ideas, and the entire scenery, viz the beautiful garden, lovely tanks and well cut bunds, the immense stone-wall enclosing the precincts, and the grand amphitheatre of hills behind, is really most picturesque, combining human skill with natural beauty.

His Highness the Rajah Saheb is having separate schools for boys and girls constructed, with play grounds and a gymnasium. The school for girls is ready, and that for boys will soon be completed.

We wish His Highness the Rajah Saheb, and the noble House of Chikati health, long life and prosperity. One who knows

ମନୋମତମତେ ଅପେକ୍ଷା ଘଟେ ତାହା ଦେଖି ।
 ସଂକଳନ ସମ୍ପାଦି ।

ମନୋମତମତେ ଅପେକ୍ଷା ଘଟେ ତାହା ଦେଖି ।
 ସଂକଳନ ସମ୍ପାଦି ।
 ମନୋମତମତେ ଅପେକ୍ଷା ଘଟେ ତାହା ଦେଖି ।
 ସଂକଳନ ସମ୍ପାଦି ।
 ମନୋମତମତେ ଅପେକ୍ଷା ଘଟେ ତାହା ଦେଖି ।
 ସଂକଳନ ସମ୍ପାଦି ।

ପ୍ରକାଶ୍ୟ ପ୍ରାଚୀନେ କବିବରକର ଅର୍ଥ ବୋଧିଏ
 ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପୁସ୍ତକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଏକ ବନିମିତ୍ତି
 ଚନ୍ଦ୍ର ଅଭରକ୍ତ ବ୍ୟୟ ପଢ଼ିଲେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ବଦଳ
 ଚରଣାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ସାଧାରଣଙ୍କ ଗୋଚରରେ
 ଏହା ପ୍ରକାଶ କଲି । ଇତି ।

ଦାଲୀଚର
 କଟକ
 ୨୩୩୦ } କବିସମ୍ମେଳନ
 ଶ୍ରୀମତୀକୁସୁମା ସମ୍ପାଦନା ।

ଦୁଇପାଠି ।

ସକାଳ ୧୦ । ୧୨୩୪	୪୫
ବାହୁ ଶ୍ରୀ କରମାପ ଯେତି	ମାନସଦ୍ୱୟାଧରା ୪୬
କୃଷକର ମହାପାତ୍ର	କୃଷକର ପୁସ୍ତକ ୪୭
ବ୍ୟାଧର ଦସ	ଦେବୀପତ୍ନୀ ୪୮
ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସହ	ଭେଦାନାଳ ୪୯
ସମବଳ ମହାପ୍ର	ଦେବୀପ ୫୦
ଶ୍ରୀମତୀ ସରୋଜ	ଅନୁପାଳ ୫୧
ମାତେସ ପ୍ରସାଦ ଦେଓ	ଲକ୍ଷ୍ମଣ ୫୨
କଳାଚ ଦେବୀପ	ଦେବୀପ ୫୩
ଶ୍ରୀମତୀ ମହାପାତ୍ର	ବାଚସପତି ୫୪
ସେକେଟର ଶ୍ରୀମତୀପୁର	ଇତିହାସ ଇନ୍ଦ୍ରପତିଶ୍ୟାମ ୫୫
ବାହୁ ଶ୍ରୀ କରମାପ କେଦେବ	କୋବି ୫୬
ବିକ୍ରମ କର ଶ୍ରୀ କରମାପ	ଦାନସୁଧା ୫୭
ଉପେନ୍ଦ୍ର କାମ୍ୟ ମହାପ୍ର	କେତକରପୁର ୫୮
ସଂହିତାଚରଣ ମହାପ୍ର	ସ୍ୱୟ ୫୯

ନିଲମାମୀରସ୍ତାପ୍ତର ।

୦ ୩୦୪୨ ମୂଲ୍ୟ ସଃ ସନ ୧୯୦୫ ମସିହା ।
 । ଇ । ପ୍ରଥମ ମୁଦ୍ରଣେ ଅଦାନତ ହେବ ।
 ମଧ୍ୟସ୍ତୁତ ଯେନା । ସା । କବିବରକା । ପ୍ର ।
 ବାଗବତବାଦ ବାଦା ଶ୍ରୀ
 ବନାମ ।
 ୧ ଦାନବକ୍ତ ନାୟକ ୨ ଦସ୍ତ କାୟକ । ସା ।
 ଦ୍ୱାପପାତ୍ର । ପ୍ର । ବାଗବତବାଦ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଦେଃ
 ଉପରଲିଖିତ ନମ୍ବର । ସ । ମୋକଦମାର
 କରକିଣି ଓନେର ଅଦାୟ ନିମନ୍ତେ ଦେଶ-
 ବାରର ଅବକ ଥିବା ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମ୍ପତ୍ତି ତା ୫-
 ୩୧୦ ରଖେ ଉପରେକ୍ତ ଅଦାଲତରେ ନିଲମ
 ଦେବ ।

ଉପସିଦ୍ଧ ।

ଘୋଷନ ପୁଲ୍ଲଗ ଓ ସବରେକେଶ୍ୱର । ମୁ ।
 ହେବ ଅନୁର୍ଭବ । ପ୍ର । ବାଗବତବାଦ ମୌଳିକେ ଚୁଦ୍-
 ପୁର ରଦବାରେ ଥିବା ୦ ୫୫ ମୂଲ୍ୟ । ସି । ବ ।
 ପାହି ୧୦-୧୯ କୁ ଜମା ୪ ୦ ୩୯ ଅଟେ ।

୦ ୩୦୪୩ ମୂଲ୍ୟ ସଃ ସନ ୧୯୦୫ ମସିହା ।
 । ଇ । ପ୍ରଥମ ମୁଦ୍ରଣେ ଅଦାନତ ହେବ ।
 ମଧ୍ୟସ୍ତୁତ ଯେନା । ସା । କବିବରକା । ପ୍ର ।
 ବାଗବତବାଦ ବାଦା ଶ୍ରୀ

(ବନାମ)

୧ । ଦାନ ସ୍ୱତ୍ୱାଥ ୨ ପାମ ସ୍ୱତ୍ୱାଥ । ସା ।
 କବିବରକାପ ସାମର ମହାଲକ୍ଷ୍ମଣା । ପ୍ର ।
 ବାଗବତବାଦ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଦେଃ
 ଉପରଲିଖିତ ନମ୍ବର ସଃ ମୋକଦମାର
 କରକିଣି ଓନେର ଅଦାୟ ନିମନ୍ତେ ଦେଶଦାର-
 ମାନଙ୍କର ଅବକ ଥିବା ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମ୍ପତ୍ତି
 ତା ୧୫୩୧୦ ରଖେ ଉପରେକ୍ତ ଅଦାଲତରେ
 ନିଲମ ଦେବ ।

ଉପସିଦ୍ଧ ।

ଘୋଷନ ପୁଲ୍ଲଗ ଓ ସଃ । ମୁ । ହେବ
 ଅନୁର୍ଭବ । ପ୍ର । ବାଗବତବାଦ । କ । କବିବରକା,
 ସାମର । ମୌ । କବିବରକାପ ରଦବାରେ ଥିବା
 ପାହି ୦ ୫୫ ମୂଲ୍ୟ ସଃ ବାବତ୍ର ୧୦-୨୨ କୁ
 ଜମା ୪ ୦ ୩୯ ଅଟେ ଓ କଟକ ଆନାଅନୁର୍ଭବ
 । କ । ବୁଧାଳ । ମୌ । କବିବରକାପ ରଦବାରେ
 ଥିବା ପାହି ୦ ୫୫ ମୂଲ୍ୟ ସଃ ବାବତ୍ର ୧୦-୨୨
 କୁ ଜମା ୪ ୦ ୩୯ ଅଟେ ।

※—※

ନ ୨୧୦୫ ମୂଲ୍ୟ ସଃ ସନ ୧୯୦୨ ମସିହା
 । ଇ । ଦୁଗାୟ ମୁଦ୍ରଣେ
 ଗଣେଶର କର ଓନେର ବାଦମାନେ
 ବନାମ ।

୧ ଉଦାସ ଦାସ ୨ ପ୍ରକାଶର ଦାସ ପ୍ରଃ ମାତେ
 ବାଦମାନଙ୍କର ପାଉଣା କର ଓନେର
 ଟଙ୍କା ଅଦାୟ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶକମାନଙ୍କର
 ଭଲଲିଖିତ ସମ୍ପତ୍ତି ତା ୧୫୩୧୦ ରଖିଲେ
 ନିଲମ ଦେବ ।

ସବରେକେଶ୍ୱର ପୁଲ୍ଲଗ ସାଲେପୁର ଓ ଦାନ
 ସଦର ଓ ସବରେକେଶ୍ୱର । ମୁ । କଟକ ଇଲକା
 । ପ୍ର । ହୋତାଶ୍ରୀ । ମୌ । କବିବରକା
 ରଦବାରେ ଥିବା ନ ୩୩୮ ମୂଲ୍ୟ ଇସି ସିପୁର
 । ବା । ଲକ୍ଷ୍ମଣ ବାଦେଲ ୧୦-୨୨ ଓ
 ମଧ୍ୟରୁ ୧ ୦-୨୫ ଓ ମା ୩୨ ଓ । ପ୍ର
 ଏକକ ୦ ୧୧୫ ମୂଲ୍ୟ ବରୁକ ମୌଳିକେ ହେ-
 ସର ରଦବାରେ ଥିବା ଲକ୍ଷ୍ମଣ ବାଦାପ୍ତି
 ୧୦-୧୭ ଓ ଅସଲ ଜମା ୪ ୦ ୩୯ ପାହି
 ଏରୁପ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ବାଦେଲ ଓ ବାଦାପ୍ତି ୧୦-
 ୩୨ ଓ ବକ୍ତ ଅଧି ଅନୁମତି ମୂଲ୍ୟ ୪ ୦ ୩୯

୦ ୧୫୮ ମୂଲ୍ୟ ଉଦାସ ଦାସ ୧୯୦୧
 ହେବ ଦୁଗାୟ ମୁଦ୍ରଣେ
 ନାଲିପତ୍ର । ସା । ମାଉଜା । ପ୍ର । ମାଉଜା
 କର ବାଦା ଶ୍ରୀ
 ୧ ବନା ଦାସ ଓ ୨ ପୁର ଦାସ କାବାଇନ ବଳ-
 ରପତିବା ମାଉଜା ଉକ୍ତ ନ ୧ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରକାଶ୍ୟ
 । ସା । ବୋଇଲେ । ପ୍ର । ସରସ୍ୱତୀ ପ୍ରକାଶକମାନେ

ଉପରେକ୍ତ ଉଦାସ ଦାସ ୧୯୦୧ ରଖିଲେ
 ପାଉଣା କର ଓନେର ୪ ୨୧୩ ଅସଲ
 ସଦାରେ ଭଲଲିଖିତ ସମ୍ପତ୍ତି ସନ ୧୯୧୦
 ଅପ୍ରେଲ ମାସ ତା ୧୫ ରଖେ ନିଲମ ଦେବ ।

୧ । କଟକ ଜିଲ୍ଲା ଅନୁଷ୍ଠାନ ପୁଲ୍ଲଗ ଘୋଷନ
 ଓ ସବରେକେଶ୍ୱର ସାଲେପୁର ଇଲକାଧିକାରୀ
 ମାଉଜାକମାନଙ୍କର ନ ୧୮୦ ମୂଲ୍ୟ ବରୁକ
 । ଇ । କବିବରକା । ମୌ । କବିବରକାପ ରଦବା-
 ରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ ସରସ୍ୱତୀର ଅଦାସ ଦାସ
 ଓନେରକ ନାମ ସାମର ପ୍ରକାଶ୍ୟ ନାମର
 ନ ୮୨୧୧ ମୂଲ୍ୟ ଇସି ସିପୁର । ଲକ୍ଷ୍ମଣ ବାଦେଲ
 ୦ ୫୫ ମୂଲ୍ୟ ସିପୁର ୩-୨୫ ଓ ମଧ୍ୟରୁ
 ପ୍ରକାଶକମାନଙ୍କର ଦଖଲ । କ । ୧୦-୩୮
 ୩୮ ଜମା ଓ ଦଖଲସବୁ ସହର ବକ୍ତ
 ଅଧି ନିଲମ ଦେବ ।

୨ । କଟକ ଜିଲ୍ଲା ପୁଲ୍ଲଗ ଘୋଷନ ଓ ସବ-
 ରେକେଶ୍ୱର ସାଲେପୁର । ପ୍ର । ପାପନା । ବା ।
 ମଲ୍ଲପୁର ନ ୨୨୨୩ ମୂଲ୍ୟ ବରୁକ । ମୌ
 ରଖିଲେ ରଦବାରେ ଥିବା ନ ୧୧ ମୂଲ୍ୟ ସତ୍ତ୍ୱ
 ଲକ୍ଷ୍ମଣ ବାଦାପ୍ତି ୧ ୦-୩୧ ଓ ଜମା
 ୪ ୦ ୩୯ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରକାଶକମାନଙ୍କର ଦଖଲ
 ୧ ୦-୧୫ କୁ ଜମା ୪ ୦ ୩୯ ଏ ମୋକ-
 ଦମାରେ ନିଲମ ଦେବ ।

ନ ୩୧୨ ମୂଲ୍ୟ ଉଦାସ ଦାସ ୧୯୦୧ ମସିହା
 । ଇ । ସବ ଜଳକ ଅଦାଲତ ।

ବଦମାଳୀ ଚୌଧୁରୀ । ସା । ବାଲୁବଜାର
 ସହର କଟକ ବାଦା ଉଦାସ ।

(ବନାମ)

୧ ଦାନ ସରୁକ ଓ ୨ ସଦ ସରୁକ ୩ ଏକ
 ବରୁକ । ସା । ବାଲିଧିକାରୀ । ପ୍ର । ବାଗବତବାଦ
 । ମୁ । କ । କବିବର ଦେଶଦାରମାନେ
 ଏ ମୋକଦମାରେ ଅମ୍ନେ ବାଦକର କର
 ଉକ୍ତ ଓନେର ୪ ୧୫୦୧ କା ଅଦାୟ ସଦାରେ
 ଦେଶଦାରମାନଙ୍କ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମ୍ପତ୍ତି ସନ
 ୧୯୧୦ ମସିହା ଅପ୍ରେଲମାସ ତା ୧୫ ରଖେ
 ନିଲମ ଦେବ ।

ଉପସିଦ୍ଧ ।

କଟକ ଜିଲ୍ଲା ଅନୁର୍ଭବ ପୁଲ୍ଲଗ ଘୋଷନ ସଦର
 ଓ ସବରେକେଶ୍ୱର । ମୁ । କଟକ ସଦର ଇଲ-
 ଧାକ । କ । ପଠିଆ । ପ୍ର । ବକ୍ତରୁପା ନ ୨୩୧୨
 ମୂଲ୍ୟ । ଇ । ବା । ମୌ । ଦେଉଳ ରଦବା
 ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଲକ୍ଷ୍ମଣ ବାଦେଲ ୩ ଜନବାସ
 ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଅନୁମତିଗୋହ । ବା । ଦେଶଦାର-
 ମାନଙ୍କର ଥିବା ପାହି କୃଷମାନ ୪ ୦ ୩୯ କୁ
 ସାଲିଆନା ଜମା ୪ ୧୧୩ ଅଟେ ଓ ଉକ୍ତ
 ବରୁକେ ଦେଶଦାରମାନଙ୍କର ସେ ସହ ଲକ୍ଷ-
 ଅଧି ବାଦା ଏ ମୋକଦମାରେ ନିଲମ ଦେବ
 ଏହିର ଅନୁମତି ମୂଲ୍ୟ ୪ ୦ ୩୯ ବା ଅଟେ ।